

JOŽE KOŠNJEK
NOTRANJE POLITIČNI KOMENTAR

Dobra poteza ali past

Branko Mikulič je v svojem imenu, v imenu vlade in v imenu komisije za spremembo gospodarskega sistema predlagal, da bi bilo ne le pametno, ampak nujno za čim prejšnjo izvitev iz primeža gospodarske stiske že najkasneje septembra sprejeti dopolnitve zvezne ustawe, ki obnavljajo družbenoekonomsko področje. Predlog je za večino presenetljiv že zaradi tega, ker je bila vlada s predsednikom vred v dosedanjem razpravi o dopolnitvah ustawe molčača kot grob, sedaj pa želi nekaj speljati na hitrico, kar je bila sicer že doslej njena, ne preveč slavna in uspešna vrlina.

Pobudo je treba, kljub poudarjanju dobronamernosti in nujnosti, temeljito oceniti z vseh plati, usaditi jo je treba v jugoslovansko stvarnost ter v različne silnice, ki vladajo v njej. Nanj skušamo gledati s stališča Slovenije, z opredelitevijo, ki smo jih že mnogokrat povedali tako glede sprememb ustaw kot graditve novega ekonomskega sistema ter prehoda na sedaj že od zunaj usiljeno tržno gospodarstvo. Vsekakor pa ne bi bilo modro, če bi po budo enostavno zavrnili.

Prednostno sprejetje "gospodarskega" paketa ustanovnih dopolnil je na liniji slovenske zahteve, da se ustavna dopolnila sprejema ločeno, po področjih in ne v celoti. Vendar je v te past, da bi sprejeli tudi gospodarska dopolnila, ki za nas niso sprejemljiva (izjemni dohodek, organiziranje in financiranje velikih sistemov). Prav lahko bi se tudi zgodila druga slabost, da bi pod pretezo nujnosti hitreje reševanja in pritska časa sprejeli tudi druga ustavna dopolnila. V tem sklopu pa se ponuja kot možnost še druga, pozitivna inačica. Če so dopolnila z gospodarskega področja najbolj nujna za izhod iz krize, potem se o ostalih lahko trenje povorimo, njihov sprejem odložimo in se o njih izrekamo, ko bodo zrela, ali pa celo počakamo do nastajanja nove, kraje in sodobnejše ustawe.

Bodi prvo, drugo ali tretje, ne moremo pa se znebiti vtisa, da se nekomu salamensko mudi tudi zaradi kratkoročnih interesov in ciljev, pa tudi neprapravljenosti, pomanjkljivega znanja ter volje, da bi nekaj premaknil že sedaj, v pogojih stare ustawe, ki maršaj od tega, o čemer sedaj govorimo, že tudi dopušča.

Predvsem pa se samo po sebi ponuja vprašanje: zakaj je zvezni izvršni svet stopil na oder ustavne razprave šele sedaj, ko se leta že končuje. Zakaj smo torej sploh razpravljali, če se na koncu pojavi nekdo, ki ima že zaradi svojega položaja v delitvi oblasti večjo moč od ostalih in več šans, da bo uspel. Mar ni to podcenjevanje dosedjanje razprave o spremembah ustaw in skrajni primer, česa v politiki, še posebej, če se tako sklicujemo na voljo ljudi, ne smemo početi.

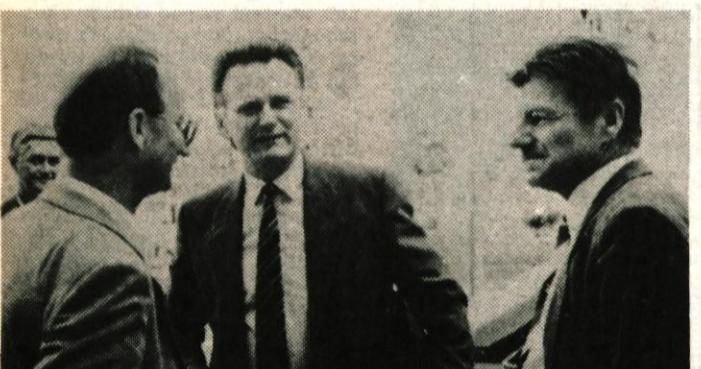
Sindikalisti iz Ukrajine pri nas

V gosteh pri republiškem svetu Zveze sindikatov Slovenije je ta teden delegacija Zveze sindikatov Ukrajine, ki jo vodi njen predsednik Vitalij Sologub, tudi član CK KP Sovjetske zveze in član politbiroja ukrajinske partije. Delegacija je obiskala nekaj slovenskih delovnih kolektivov, s predstavniki slovenskih sindikatov pa so si izmenjali delovne izkušnje. Jutri, 21. maja, bodo gostje obiskali tudi usmerjeno kmetijo Dolenčevih v Radovljici.

Solidarnost v dejanjih

Od 8. do 26. maja po vse Sloveniji poteka zbiralna akcija denarnih prispevkov Rdečega križa Slovenije, imenovana Solidarnost v dejanjih. Rdeči križ bo zbrana sredstva namenil humanitarnim dejanjem, za pomoč otrokom v socialno ogroženih družinah, starejšim in invalidom ter prizadetim v elementarnih in drugih nesrečah. Del zbranega denarja bo šlo tudi za razvoj postaj Rdečega križa v krajevnih skupnostih in za vsakodnevno organizirano dejavnost RK.

V ta namen so v prodaji zahvalni kuponi v štirih vrednostih, 500, 1.000, 5.000 in 20.000 dinarjev. Na hrbtni strani je odtisnjena zahvala darovalcem in namen uporabe zbranega denarja. Žiro račun slovenskega Rdečega križa pa je 50101-678-51579.

Radovljica, 16. maja - Na dvodnevni obisk v Sloveniji se je mudil predsednik sveta Zveze sindikatov Jugoslavije Zvonimir Hrabec. Danes dopoldne je obiskal novomeški IMV, popoldne pa je prišel v Sindikalni izobraževalni center v Radovljico in se tam povarjal z udeleženci družbenopolitičnega usposabljanja. - Foto: G. Šink

GORENJSKI GLAS

Ob 35 - letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdro

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZD Jesenice, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Tržiča

Izida Časopisno podjetje Glas Kranj, tiska Ljudska pravica Ljubljana

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejam in pišem: Stefan Žargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (odgovorna urednica), Jože Košnjev (notranja politika, šport), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Andrej Zalar (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), Lea Mencinger (kulturna), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), Cveto Zapotnik (kmetijstvo, kronika, Radovljica), Darinka Sedej (razvedrilo, Jesenice), Danica Dolenc (tradicije NOB, naši kraji, za dom in družino), Stojan Saje (družbene organizacije in društva, SLO IN DS, ekologija), Danica Zavrl - Žlebir (socialna politika), Dušan Humer (šport), Vilma Stanovnik (Tržič, turizem), Vine Bešter (mladina, kultura), Franjo Perdan in Gorazd Šink (fotografija), Igor Pokorn (oblikovanje). Nada Prevc in Uroš Bizjak (tehnično urejanje) in Marjeta Vozlič (lektoriranje).

Naročnine za 1. polletje 15.000 din.

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 - Tekoči račun pri SDK 51500 - 603 - 31999 - Telefoni: direktor in glavni urednik 28 - 463, novinarji in odgovorna urednica 21 - 860 in 21 - 835, ekonomska propaganda 23 - 987, računovodstvo, naročnine 28 - 463, mali oglasi 27 - 960.

Časopis je oprloščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421 - 1/72.

uredništvo tel. 21860

Gorenjski sindikat tehtal probleme v gradbeništvu

Se gradbenim delavcem obeta usoda Telematike?

Kranj, 16. maja - Bodo jeseni gradbeni delavci na Gorenjskem v podobnem položaju, kot so danes oni iz Telematike? Okrnjene investicije v gospodarstvo in razpolovljen stanovanjska gradnja jemlja kruh, že zdaj delajo s tretjino zmogljivosti, jeseni pa se bodo pojavili prvi presežki delovne sile. To je tudi razlog, da je o položaju v gradbeništvu razpravljaj tudi gorenjski sindikat.

Gradbeniki, planerji, komunalna podjetja so se na medobčinskem svetu Zveze sindikatov za Gorenjsko olajšale težav, ki so nastale, ker jim je padel obseg dela, ker jim pa je možnost za nastop na tujih trigh, slabli kveldnost, že zdaj pa je premalo dela za 5.500 gradbenih delavcev, kolikor jih je zaposlenih na Gorenjskem.

Gradbeni, planerji, komunalna podjetja so se na medobčinskem svetu Zveze sindikatov za Gorenjsko olajšale težav, ki so nastale, ker jim je padel obseg dela, ker jim pa je možnost za nastop na tujih trigh, slabli kveldnost, že zdaj pa je premalo dela za 5.500 gradbenih delavcev, kolikor jih je zaposlenih na Gorenjskem.

Ekstenzivno zaposlovanje in pretiran "voz" delavcev od drugod, ki ga danes očitajo gradbeništvu, pa ni zgolj nihova krivda, saj so tempo zaposlovanja narekovali investicije, pa tudi stanovanjska gradnja še ni bila razpolovljena, kot je danes, ko imajo povsod prednost individualni graditelji. Sindikat ob tem ocenjuje, da danes manjka usklajenih dolgoročnih planov z načrtne investicijsko politiko.

Ob letosnjem sejmu Tehnika za okolje

Ekološke informacije na enem mestu

Ljubljana, 18. maja - Na ljubljanskem Gospodarskem razstavišču se te dni, na mednarodnem sejmu-razstavi Tehnika za okolje, predstavlja več kot sto proizvajalcev iz vse Jugoslavije in tujine. Ob prireditvi so organizirana tudi posvetovanja in okrogle mize. Na eni od njih so se strokovnjaki pogovarjali o pomenu in možnostih uvajanja informatike tudi na področju ekologije.

Ljubljanska Centralna tehnička knjižnica v okviru svoje strokovne dejavnosti posveča posebno pozornost tudi posredovanju informacij uporabnikov s področja varstva okolja. Zavedajo pa se, da je informiranje o aktualnih problemih varstva okolja, o tujih izkušnjah, o doganjnih znanstvenikov in podobno, mogoče le s sodobno računalniško podprtym ekološkim informacijskim sistemom in mrežo za zbiranje in dajanje podatkov. Vse to pa je moč razviti le, kot je na okrogli mizi povedala ravnateljica Centralne tehničke knjižnice Nada Čučnik-Majcen, s pomočjo vse zainteresiranih, od Republike komiteja za varstvo okolja in urejanja prostora, Gospodarske zbornice Slovenije, vseh občin, Slovenske akademije znanosti in umetnosti, delovnih organizacij in drugih, ki skušajo vsak po svoje skrbeti za čisto okolje. Ti naj bi prispevali predvsem finančna sredstva, ki jih knjižnica nima, sodelovali pa naj bi na strokovnem področju in iz knjižnice dobivali številne informacije, ki se tam že zbirajo, vendar so uporabnikom težko dostopna. Strokovnjaki so pobudo knjižnice podprli, saj, kot so v razpravi poudarjali, prav sedanje stanje, ko je na vseh področjih treba varčevati zahteva čimveč informacij in znanja, ki ga je treba izkoristiti tudi na področju varstva okolja.

V. Stanovnik

Ureditveni načrt deponije odpadkov v Tenetišah

Odlagališče tudi za posebne odpadke

Kranj, 18. maja - Kranjski izvršni svet je dal v enomesečno javno razpravo ureditveni načrt deponije odpadkov v Tenetišah, ki naj bi bila na zahodnem, dolinskem delu urejena tudi za odlaganje posebnih odpadkov.

Deponijo odpadkov v Tenetišah, ki zdaj ne ustreza vsem zahtevam varstva okolja, nameravajo preurediti in posodobiti, hkrati pa tam urediti tudi deponijo posebnih odpadkov, kar predvideva dolgoročni plan kranjske občine. Urbanistični inštitut Slovenije je izdelal ureditveni načrt, katerega osnutek je kranjski izvršni svet minilo sredno sprejel in dal v enomesečno javno razpravo, ki bo seveda najtežja v krajevni skupnosti Tenetiš. Njen predstavnik je sodeloval na sejah projektnega sveta in na

zadnji pripombi ni imel več, je povedal Jože Pešak, predsednik občinskega komiteja za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve. Navkljub temu pa je seveda moč pričakovati, da razprava ne bo lahka.

Ureditveni načrt obsega sanitarno ureditev sedanje mešane deponije odpadkov, razširitev odlaganja komunalnih odpadkov, ločeno odlaganje posebnih odpadkov druge in tretje kategorije in postopno posodobitev odlaganja odpadkov oziroma njihovo predelavo v smislu zmanjšanja obsega in škodljivih lastnosti odpadkov.

Posebne odpadke naj bi odlagali v celice, ki bodo omogočile ločeno in varno skladisanje odpadkov glede na njihove lastnosti. Dno celice bo približno dva metra pod zemljo, nepridruženo bodo zaprte, da vanje ne bo mogla vdirati deževnica, morebitne izcedne

vode pa bo prestregel kontrolni jašek, ki bo navezan na čistilno napravo. Posebne odpadke bodo v celice odlagali enkrat do dvakrat letno, približno štiri celice bodo zadoščale za sedaj ugotovljeno enkratno količino odpadkov. Prostor dopušča 110 celic, kar pomeni, da bo odlagališče pri predvideni tehnologiji zadoščalo za 26 let.

Deponijo posebnih odpadkov nameravajo urediti na zahodnem delu deponije, na južnem pa jo nameravajo razširiti za odlaganje komunalnih odpadkov. Preureditev ureditvene sedanje bo zadoščala za 7,4 let, z razširitevijo na dodatnih 220 tisoč površinskih metrov pa še za 5,4 leta. V prihodnje bodo torej morali uvesti predelavo odpadkov, kar bi zmanjšalo njihov obseg in štiri do petkrat podaljšalo trajanje deponije.

M. Volčjak

Izgubaši bodo pozneje izplačevali osebne dohodke

Zamik plačilnega dne

Jesenice, 19. maja - Na Jesenicah se je že pet delovnih organizacij odločilo, da bodo poslej izplačevali osebne dohodke 18. dan v mesecu. Družbene dejavnosti bodo ob enomesečni priliv sredstev.

V jeseniški občini se je že pet delovnih organizacij odločilo, da premaknejo izplačilo osebnih dohodkov na 18. dan v mesecu. Po Zelezarni Jesenice je Služba družbenega knjigovodstva dobila obvestilo, da so tako odločili tudi v Gradisu in v Golici, na takrat izplačila pa se pripravljajo tudi v Vzgojnem izobraževalnem zavodu in v Splošni bolnici Jesenice. Zdaj upravičeno pričakujejo, da se bodo za poznejši meseci izplačilni dan opredelili tudi v drugih delovnih in temeljnih organizacijah z izgubo le-teh pa je na Jesenicah največ na Gorenjskem, kar enajst.

Zakaj? Zakon določa, da se prispevki za samoupravne interne skupnosti v tem primeru lahko plačajo še sledeči naslednji mesec, torej od 18. do 23. junija. Z izplačili osebnih dohodkov so iz meseca v mesec veliki problemi, saj so delovne organizacije zaradi visokih obveznosti vedno bolj nelikvidne, pojavljajo pa se še problem likvidnosti Ljubljanske banke, ki odobrava kredite za izplačilo osebnih dohodkov. V dneh izplačila prispevki za nerazvite seliščne organizacije še povečujejo, treba pa je upoštevati tudi to, da so zamudne obresti

če bi bila, bi se tudi gradbenik odprle možnosti za delo. Glede stanovanjske izgradnje pa sodijo, da bi kazalo spremeni zakonodajo in okostenelo ideološko miselnost, tako da bi bilo družbena stanovanja mogoče odkupiti.

Gorenjski sindikati so gradbenikom naložili, da morajo tudi delavcem predčuti stanje, v katerem so se znašli, da bodo pripravljeni. Po občinah pa bo treba skupaj z gospodarsko zbornico, pretehtati, kaj se dogaja v gradbenih delovnih organizacijah. Tudi organiziranost gradbeništvu na Gorenjskem bi bilo treba vzeti pod drobnogled, kajti sedanje prav gotovo ni najbolj razumno organizirano, sicer ga ne bi teptali monopolji. Tudi nastop pri delih v tujini bi bilo treba dati skupni imenovalec, da bi tudi majhni, strokovno sicer dobrji, dohodkovno in poslovno pa ne, lahko prišli zraven in prisli do deviz. Tudi likvidnost gradbenih firm pa, ponekod

se pojavljajo izgube, zato kaže že zdaj oceniti, kakšne so možnosti obstoja. Ker se utegne že jeseni pojavit problem tehnoloških presežkov delavcev, so na sindikatih pribili, da še posebej ostro zavračajo zaposlovanje operantov, raznih "grup gradjan", pa tudi nadaljnji uvoz delovne sile.

D. Z. Žlebir

Brigadirji – veterani

Jutri, v soboto, 21. maja, pripravljajo koprski mladinci skupaj s Klubom brigadirjev in veteranov Slovenskega primorja v Istre, tovarisko srečanje, ki bo v Kopru, na Ukmarjevem trgu, s pričetkom ob 10. uri, na katerega vabijo tudi vse gorenjske brigadirje in veterane.

V. B.

GORENJSKI GLAS

VEČ KOT ČASOPIS

Radijski večer

Ziri - Lokalna radijska postaja Ziri organizira v nedeljo, 22. maja, ob 18. uri

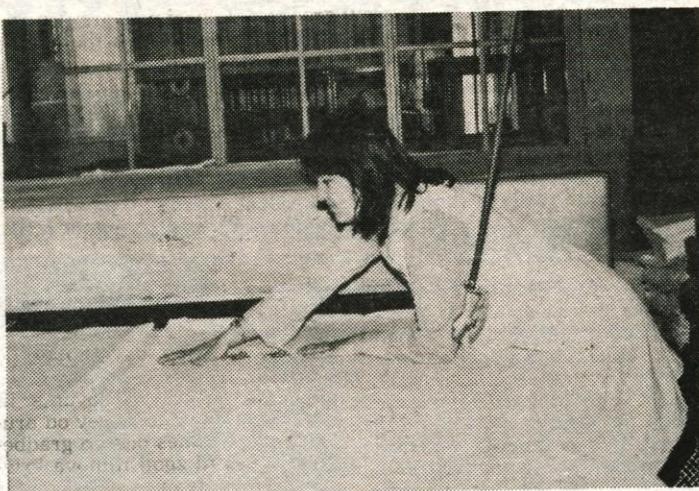
Vezenine preživljajo težke čase

Neenotno vodstvo in slabi poslovni rezultati

Radovljica, 17. maja — Ker blejske Vezenine že dlje časa pretresajo različni problemi, je izvršni svet lani imenoval delovno skupino, ki v delovni organizaciji spremila poslovanje, odnose med tozdi ter med družbenopolitičnimi organizacijami in vodstvom. Skupina je za torkovo sejo izvršnega sveta pripravila poročilo z ugotovitvami in priporočili za nadaljnje delo in ukrepanje.

Kot ugotavlja, delavski svet ne koordinira poslovne politike v delovni organizaciji, zato je tu veliko različnih stališč in zemljišč za drugačno organiziranost (o tem vprašajo so v začetku razpravljalni mimo samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij). Odnosi med vodilnimi delavci so slabi, kolegij direktorjev se ne sestaja... Ko so družbenopolitične organizacije predlani dale pobudo za izboljšanje razmer v delovni organizaciji, je direktor to ocenil kot napad na njegovo delo. Posledice so znane: predsednik akcijske konference ZK je odstopil tik pred koncem manda, predsednica sindikata je dala pisno ostavko. Delavci so o poslovnih rezultatih in tudi o ostalih zadehah slabo obveščeni in z zamudo. Kolektiv je glede nadaljnjenega razvoja razdrojen, vodstvo delovne organizacije pa se vse prevečkrat brez dogovora s samoupravnimi organi zateka po pomoč k zunanjim inštitucijam in strokovnjakom.

Lanskii rezultati gospodarjenja so bili še slabši od predlaganih. Proizvodnja vezenin je upadla za 4,4 odstotka, delež izvoza se je zmanjšal za 49 na 30

Kodeks poslovnosti

V Vezeninah bodo določili nekakšen kodeks poslovnosti. Vsi (vodilni delavci), ki ga bodo podpisali, se bodo s tem tudi obvezali, da bodo svoje interese podrejali skupnim ciljem.

Smešno, mar ne? V LIP-u ali v Almire, denimo, takšnega kodeksa ne rabijo. Ve se, kdo ima glavno besedo in kdo mora koga poslušati.

odstotkov. Doma so sicer dosegali boljše cene, vendar so jim to izničili poslabšani plačilni pogoji (92 odstotkov meničnega poslovanja). Najemali so draga posojila in zabredili v likvidnostne težave. Poslovno leto so sklenili s »pozitivno ničlo«, vendar predvsem na rovaš zakonskih olajšav obračunskega sistema ob koncu leta. Že tako visok delež bolezni se je lani še povečal (na skoraj 16 odstotkov): na to pa niso vplivale le bolezni, temveč tudi poslabšani odnosi v kolektivu in osebni dohodki, ki so

bili za 13 odstotkov nižji od občinskega povprečja (slabše so zaslužili le v Frizerskem salonu Nada).

V Vezeninah je proizvodni čas sto dni, kar je precej več kot v sorodnih delovnih organizacijah. Zavod za produktivnost iz Ljubljane, ki pripravlja moderno zasnovo proizvodnje in poslovanja, naj bi pokazal tudi pot, kako bi čas zmanjšali za polovico. Že dolgo je tudi znano, da sedanja organiziranost s petimi tozdi, od katerih so trije zunaj Bleda (Kočevje, Ilirska Bistrica, Vipava), ni dobra. Po mnenju zavoda za produktivnost bi bila še najboljša rešitev enovita delovna organizacija.

Ob vseh težavah in slabosti pa v Vezeninah le tli nekaj iskrice upanja na boljše: delovna organizacija ima za letos načrtovano proizvodnjo že prodano, spet se bo bolj osredotočila v izvoz, kjer pričakuje z novimi ukrepi zvezne vlade tudi boljše finančne rezultate. Zdi se, da so prav iskrice upanja vplivale na odločitev izvršnega sveta, ki bo še enkrat dal priložnost delovnemu kolektivu, predvsem pa vodstvu, da strne moči in sam potegne voz iz blata, sicer pa bo primoran ukrepati — zamenjati vodstvo oz. tiste, ki bi ovirali izvedbo programa, ali pa uvesti ukrepe družbenega varstva.

C. Zaplotnik

Največja izguba na Gorenjskem

Železarna ima še notranje rezerve

Jesenice, 19. maja — Proizvodni rezultati v Železarni so dobri, poslovni rezultat pa izkazuje veliko izgubo. Ob novih ukrepih bo do cene lahko povečali, vendar se bo obenem stropil tudi uvoz.

V prvih treh mesecih letosnjega leta ima na Gorenjskem največ izgub jeseniško gospodarstvo, kar 16 milijard dinarjev, od tega je izgube v Železarni za 14 milijard.

Na seji jeseniškega izvršnega sveta je predsednik poslovodnega odbora Železarne inž. Boris Bregant obrazložil vzroke za izgubo, težave pri poslovanju in prodaji. Izgubo imajo vse jugoslovanske železarne, razen skopske, ki se je iz pridelave surovega jekla preusmerila v predelavo jekla.

Jeseniški železarji so dosegli načrtovane proizvodne rezultate tudi po kvaliteti, poslovni rezultat pa je zaradi zamrznjenih cen njihovih izdelkov, rasti cen surovin, energije in storitev, visokih obresti in komaj 10

Do konca maja sanacijski program LIO Grada na mizo

Jama vsak mesec globlja

Škofja Loka, 17. maja — Podjetja, ki se jutri ne bo sposobno samo preživeti, ni vredno reševati. Nekako v tem smislu je izvenel odgovor predsednika poslovodnega odbora Gradisove delovne organizacije Franca Kositra klicu na pomoč iz obrata na Trati, po novljenem na današnji razširjeni seji škofjeloškega izvršnega sveta.

Gradisova interna banka namreč pokriva izgube Lesnoindustrijskega obrata že dve leti. Po letosnjih treh mesecih pa je vse bolj jasno, da se 270-članski kolektiv ni več sposoben sam preživeti. Tri-mesečna izguba sicer sama po sebi ni tako problematična (293,7 milijona dinarjev) kot to, da se jama vsak mesec poglablja za novih 200 milijonov dinarjev. Škofjeloški tozd je prezadolžen; konec septembra lani je imel še 7,6 odstotka lanskih obratnih sredstev, konec leta so tuja sredstva za dobrih 43 odstotkov presegala lastna, po treh mesecih letos pa (ob odprodaji zalog) za slabih osemnajst odstotkov.

Gradis klub različnim zagatam, ki so ga pahnile v izgube (podcenjenja prodaja zaganjenega lesa, prenizke dosežen cene na domaćem trgu, preslabza zasednost zmogljivosti in kriza vodenja) se ne bi bil tako zelo ubog, če mu Iračani ne bi dovoljili kar 600 tisoč dolarjev. »Vesoljni« Gradis, ki ima še dva hujša zgubaša, kot je na Trati, bo Škofjeločanom s svojo interno banko lahko pomagal preživeti le, če mu bo dolg iz tujine uspelo vnovčiti, saj naše poslovne banke odkupu dolga zaenkrat nočeo slišati. Prav s tem pa bi škofjeloški tozd zmanjšal prekomerno zadolženost v interni banki na višino, ki jo normalna proizvodnja lahko prenese.

Izvršni svet je poudaril, da brez takojšnje finančne konsolidacije v okviru Gradisa tozd ne bo preživel, s tem pa tudi ne bo sposoben urešniti drugih, dolgoročnejše zastavljenih nalog, ki bodo sicer skoraj usposobljeni in sodobno opremljeni 270-članski kolektiv popoljale v donosnejše poslovanje.

Sicer pa bo izvršni svet ponovno obravnaval Gradis, ko bo dobil na mizo sanacijski program, torej po koncu tega meseca, bolj redno in temeljito kot doslej pa bo nato spremjal tudi urešnjevanje programa, ki med drugim terja uveljavljanje donosnejših in trgu prilagodljivejših proizvodnih programov ter zmanjšanje zaposlenosti za najmanj desetino.

H. Jelovčan

Škofjeloško gospodarstvo uspešno bolj na videz kot v resnici

Kje so podatki o izvozu?

Škofja Loka, 17. maja — Ob sedanjih izjemno nestabilnih razmerah, spremembni obračunskega sistema in spremembah na področju financiranja družbenih dejavnosti je na osnovi golih številk iz prvih letosnjih periodičnih obračunov zelo težko, če že ne nemogoče, stvarno oceniti položaj škofjeloškega gospodarstva. Če ga namreč primerjamo z gorenjskimi občinami, kjer je škofjeloško gospodarstvo tako na področju ustvarjanja kot delitve na prvem ali drugem mestu, potem lahko rečemo, da se relativno zboljšuje. A prava resnica je drugačna: realno se položaj gospodarstva slabša, le da škofjeloškega nekoliko počasneje kot ostalega gorenjskega (razen radovljskega), in to predvsem zato, ker je raznoliko, razdrobljeno, ker niso neuspešnih gigantov, kakršna je Telematika v Kranju ali Železarna na Jesenicah.

Nazadovanje zelo preprosto potrjuje dejstvo, da se je delež dohodka, ki ostane za delitev delavcem, zmanjšal; medtem ko je trimesečna rast dohodka, primerjano z enakim lanskim obdobjem, dosegla 152 odstotkov, so v škofjeloškem gospodarstvu porabili za čiste osebne dohodke le 143 odstotkov več kot lani (poprečna plača je znašala 457.633 dinarjev), še bolj pa je izrazit zaostanek pri akumulaciji, ki je bila le za 73 odstotkov obilježja ob lanskotekete. Posledica neugodnih razmerij je moreno zaostren likvidnostni položaj v podjetjih, ki se iz dneva v dan še zaostruje, to pa terja izdelavo programov za obvladovanje vseh področij poslovanja.

V trimesečni oceni poslovanja posebej bode v oči tudi podatek, da se je obseg proizvodnje v primerjavi z lanskimi prvimi tremi meseci zmanjšal za 2,9 odstotka, kar ob povečanju zaposlenosti za 0,6 odstotka pomeni nadaljnje poslabšanje produktivnosti za 3,5 odstotka (merjene skozi obseg proizvodnje).

H. Jelovčan

Ultimat Sloveniji

Dajte nam denar, sicer bo Telematika progadla, se glasi ultimati klic na pomoč, ki naj bi ga prihodnji teden obravnavala kranjska občinska skupščina, praktično pa je naslovljena na Slovenijo.

Program »Iskra Teleinformatika danes za jutri«, ki so ga v Iskri izdelali na zahtevo slovenske vlade, naj bi zapečatil usode Telematike. Odgovora slovenske vlade se ni, če ga do 25. maja ne bo, se bo kranjska skupščina znašla v mučnem položaju. Zgoščen, povzetek sanacijskega programa, ki so ga zanj pripravili v Telematiki, je ultimativni klic na pomoč, direktor Andrej Polenc pa zaključuje v besedami: »Brez pomoči širšega okolja ne vidimo izhoda za sanacijo, zato upravičeno pričakujemo sistemskie rešitve, v nasprotju z primerom bo potrebno razmisliši o ukrepih, ki jih predvideva Zakon o sanaciji in prenehanju organizacij zdrževanja dela.«

V Telematiki torej že malce obupano vztrajajo pri svojem konceptu sanacije, ki temelji predvsem na takojšnjem osvajanju digitalnega Sistema 12. Družbena pomoč naj bi bila tolkšna, da bi sedanjih 10 dvignili delež lastnih sredstev na 40 odstotkov, kar po oceni s kranjskega lanskega leta predstavlja 30 milijard dinarjev. Družba naj bi pokrivala tudi izgubo, ki bo letos znašala 35,8 milijard dinarjev, prihodnje leta 31,3 milijarde in leta 1990 9,4 milijarde dinarjev. Zahtevajo tudi 80 odstotkov razpolagalnih pravic od konvertibilnega izvoza, z argumentom, da s svojim proizvodnim programom nadomeščajo uvoz. Te zahteve so seveda naslovljene na Slovenijo, Kranj pa naj bi pomagal še pri razreševanju presekov delavcev, saj načrt predvideva, da bo leta 1992 v Telematiku zapošlenih le 2.400 delavcev. Kranj pa naj bi zagotovil tudi lastna in najemniška stanovanja ali parcele za vsaj 40 strokovnjakov. Takšne so poglavitev zahteve, ki jih vsebuje ultimat. Stremo pa jih lahko v besedi: dajte nam denar, sicer bo Telematika propadla.

Kranjska skupščina seveda ne more odvezati slovenskega mošnjička, v katerem cinglja vse manj cekinov. Toda v zadregi je že, naj ta zahteve ali ne, saj se dvomi o konceptu rešitve, ki ga predlaže Telematika, nikakor ne razblinijo, še več, zadnje čase jih moč slišati tudi v krogih slovenske vlade. Kakšna bi njen odločitev, je torej resnično težko napovedati.

Se bodo v tem mučnem položaju v Kranju pridružili obupenemu klicu Telematike na pomoč ali pa bodo čakali, kakor čakajo že nekaj časa, da se bodo stvari razpletile. Najbolj preprosto bo seveda umakniti točko z dnevnega reda, če drugače ne bo šlo, toda vsaka palica ima dva konca, utegne se zgoditi, da bodo kmalu leteli oči, ki pa ste bili, ko smo postavili ultimat Sloveniji.

M. Volčjak

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Najdražja so stanovanja v Sloveniji

V drugi polovici lanskega leta smo v Sloveniji zgradili 1843 novih stanovanj, za katera je bila povprečna cena enega kvadratnega metra površine 493.372 dinarjev. Ta cena je za 134 odstotkov višja kot v enakem obdobju leta 1986, če pa jo primerjamo z drugimi republikami, pa so cene stanovanj pri nas najvišje, je sporočil Zavod SR Slovenije za statistiko.

Gradbeni stroški so se dvignili za 132 odstotkov, njihov delež v ceni pa je 79 odstotkov. V drugem polletju lani so podpisali samoupravne sporazume o gradnji 1030 novih stanovanj, povprečne izhodiščne cene zanje pa so 730.835 dinarjev za kvadratni meter. Približno enake cene stanovanj ima le še SR Hrvaška.

Največja in najsodobnejša Pivovarna Laško

V Pivovarni Laško so te dni zaključili veliko investicijo, s katero so povečali in posodobili svojo proizvodnjo. Pivovarna je sedaj po zmogljivosti (1,5 do 2 milijona piva letno) največja jugoslovanska pivovarna v Evropi. Na dan lahko daje milijon 400 tisoč steklenic piva, sodobni postopek pa bo prihranil tudi četrtinno energije in občutno zmanjšal neugodne ekološke vplive. Vse nadaljnje naložbe laških pivovarjev pa bodo namenjene izboljšanju kakovosti in uvažjanju nekaterih novih izdelkov.

V. S.

V DELOVNI HALJI

Za stroj mora človek imeti občutek

Devetnajst let je že tega, odkar je v Kranju odprt servis Gorenja. V zgornjih prostorih Globusa v Kranju imajo svoj sedež, kjer je tudi stalna razstava bele tehnike Gorenja, imajo tudi dobro založeno skladisčje rezervnih delov, za popravilo pralnih strojev in številnih skrbi 7 serviserjev, za televizorje 6 in 2 za hladilno tehniko.

Silvo Žvanut je eden prvih kranjskih serviserjev Gorenja in gorenjskim gospodinjam že dobro znan. Specializiral se je za pralne stroje in štedilnice. Delo mu gre dobro od rok. Vesel je, pravi, da se ne ponavlja leta 1982, ko ni bilo dobiti rezervnih delov: izvoz je bil povečan, uvoz omejen in ljudje so morali po mesecu čakati na popravilo. Zdaj je manjši zastoj le ob dopustih, ko gredo tudi serviserji na dopust, sicer pa je okvara popravljena že v nekaj dneh. Če se vam stroj pokvari čez nedeljo in okvaro v ponedeljek zjutraj prijavite, se lahko zgodi, da vam ga popravijo še isti dan, če ste doma v Kranju ali kje v bližini. Za ostale kraje pa je navadno treba počakati nekaj dñi, na običajen obhod, ko se nabere več narocil.

Opažamo, da ljudje obnavljajo stroje, ki bi jih nekoč že odpisali. Pozna se pomanjkanje denarja. Narobe je le to, da se hočejo ljudje povsod najprej sami znati, brskajo po stroju pa naredi več škode kot koristi. Ko grem jaz od hiše, pa stroj mora delati. Za stroj mora človek imeti občutek. Naj se lotijo tistega, karres dobro poznajo.

Kaj bi svetoval strankam? Ko sporočajo okvaro, naj vselej povede tudi tip izdelka, morda tudi letnico in naj kar najbolj nazorno opišejo okvaro. Več ko serviser ve o stroju in okvari, manj je možnosti, da bi prišel k hiši brez pravega materiala, imel zastonjsko pot, kar bi seveda podražilo popravilo. Za obračun popravila velja normativi. Če se vam zdi, da pralni stroj ne dela prav, ga ne siliti k obratovanju. Morda bi se s hitrim posegom serviserja izognil večji škodi.

D. Dolenc

ureja MARIJA VOLČJAK

Sest nevarnih ovinkov na ozki cesti Mošnje-Globoko v krajevni skupnosti Mošnje v radovljški občinski je šest nevarnih (nepreglednih) ovinkov. Med nedavnim obiskom v krajevni skupnosti so povedali, da menda ni domaćina, ki na avtomobilu ne bi »pridelal« praske. Zato so se letos tudi odločili, da vse ovinke razsirijo. Dela bi pravzaprav že morala biti končana, vendar je vse skupaj zavlekel postopek glede izbire izvajalca. V krajevni skupnosti, kjer so računali tudi na lastno udeležbo (v delu) pa se zdaj najbolj bojijo, da občinski samoupravni interesni skupnosti za ta poseg ne bi zmanjkalo denarja. - A. Ž.

Zamenjane vloge

Kranj - Za torek, 17. maja, sklicano zasedanje skupščine Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Kranj je odpadlo. Za sklepčnost v zboru uporabnikov so manjkali najmanj trije delegati. Menda delegacije pred zasedanjem skupščine niso bile sklepčne in zato ni bilo delegatov. Predsednik skupščine Aleksander Belič je napol v šali (lahko pa bi bilo morda celo res) takole razlagal tokratno nesklepčnost in preložitev zasedanja za kaksnih deset dni:

»Kaže, da zdaj uporabniki nimajo težav z denarjem. Včasih smo bili priča slabih udeležbi pa tudi nesklepčnosti v zboru izvajalcev, zdaj pa so se vloge zamenjale...«

Ponovni sklic in časovni zamik zaradi nesklepčnosti pa je vseeno nerodna zadeva; pa tudi poceni ravno ni. Skupščina bi tokrat med drugim moral obnavljati poročila za minulo leto, predvsem pa sprejeti finančni načrt, program vzdrževanja in program dela skupščine za letos in izvoliti tudi nosilce posameznih funkcij v organih stanovanjske skupnosti.

Delegacijam in vodjem le-teh naj tokrat velja opozorilo, da odsotnost in nerедno sestajanje lahko zelo resno ogrozi delo samoupravne stanovanjske skupnosti in to dejavnost. Čeprav podatki o prisotnosti na dosedanjih zasedanjih skupščine kažejo, da gre pravzaprav za stalne (neredne) delegacije in delegate, bi morebitno nezadovoljstvo veljalo izraziti drugače: na seji skupščine ne pa z odsotnostjo.

A. Žalar

DOPISNIKI SPOROČAJO

Zbornik o NOB

Uredniški odbor zbornika Žrte NOB in civilne žrtve vojne ter spomeniki NOB in ljudske revolucije v občini Radovljica pri občinski konferenci SZDL Radovljica je po nekaj letih zbiranja gradiva seznanil občinske družbeno politične organizacije, da bo zbornik izšel v počastitev praznika občine Radovljica 5. avgusta. Petino stroškov bo krila občinska konferenca SZDL, zato pa moramo zbrati še dodatni denar, da bi zbornik lahko izšel v nakladi 2000 izvodov. Zbiranja denarja so se s prednaročili že lotili v delovnih organizacijah, samoupravnih interesnih skupnostih, družbenopolitičnih in krajevnih skupnostih. Posameznikom pa so tudi že poslali predračune za 30.000 dinarjev. Tolikšna je namreč cena zbornika.

Obisk v Bujah

V okviru večletnega prijateljskega sodelovanja med občinama Buje in Radovljica sta se v začetku meseca mudila na dnevne vodne obiske v Bujah podpredsednik občinske skupščine Radovljica Bernard Tonejc in predsednik občinske konference SZDL Radovljica Anton Toman. Udeležila sta se svečanosti ob prazniku občine Buje v Istri.

Turistični program

Pri jeseniški občinski skupščini deluje posebna komisija za pripravo osnutka dolgoročnega programa turističnega razvoja za območje od Žirovnice do Hrušice. Za zdaj je opredelitev za izletniški turizem na Žirovniškem področju v Završnici in Ajdnu, na področju Pristave in Planini pod Golico. Na Jesenicah bi bilo treba zgraditi hotel za 150 postelj in urediti avtokamp po evropskih standardih. Rešiti bi bilo treba tudi dostop do tehničnega muzeja in zgraditi ogrevano, pokrito letno kopališče. Oživeli naj bi tudi misel na izgradnjo žičnice na Mežakljo in ureditev visokogorskega smučišča na Belščici, pod katero bi lahko speljati cesto, piše Branko Biensku.

Pozdrav s Krka

Verjemite, da smo se tudi v uredništvu pred dnevi razveselili pozdrava in sporočila, ki nam ga je s prvomajskega izleta in srečanja stalnih Kompasovih gostov na otoku Krku poslal Ivan Petrič iz Kranja: Piše, da se je tudi tokrat zares prijetnega izleta udeležil precej Gorenjev. Še bolj vesela pa je novica, da je bil prav Ivan Petrič na tem izletu izbran za desetdneyne brezplačne počitnice junija meseca na Visu. Nagrada za dve osebi je Ivan Petrič dobil kot stalni Kompasov izletnik, ki redno piše o izletih tudi v Gorenjskem glasu.

Tekmovanje slovenskih harmonikarjev

Drago Papler sporoča, da namerava Gasilsko društvo Tabor iz Logatca že prihodnje leto pripraviti pravi slovenski festival harmonikarjev. Za začetek pa pripravljajo 14. avgusta letos v Logatcu veliko prireditve pod naslovom Korajža velja. Vabijo harmonikarje, frajtonarje in druge ljudske godce na stara glasbila, da se prijavijo. Na prireditvi bo igral tudi narodnozabavni ansambel Rž iz Kranja, vse, ki se bodo prijavili, pa bosta ocenjevala posebna strokovna komisija in občinstvo. Vsi sodelujoči bodo dobili posebna priznanja in spominska darila, najboljši pa praktične in denarne nagrade. Prijave sprejema Gasilsko društvo Tabor Logatec, Tržaška 109, 61370 Logatec najkasneje do 31. maja letos.

ureja ANDREJ ŽALAR

Krajevna skupnost Lom

Denar do cerkve, projekti do doma

Lom, 19. maja — Že na temeljni kandidacijski konferenci konec februarja letos v krajevni skupnosti Lom v tržiški občini so v razpravi nekajkrat poudarili (ko so govorili o letošnjem programu del v krajevni skupnosti), da bi morali razmisljati v prihodnje pri razreševanju problemov, predvsem komunalnih oziroma cestnih v občini, da že tako pičlega denarja ne bi preveč drobili. Politika vsakomur nekaj pri sedanjem financiranju dela in potreb v krajevni skupnosti sicer daje določene rezultate, vendar pa se večji in finančno zahtevnejši projekti zato rešujejo skozi dve srednjoročni obdobji ali pa še daje. To pa posebno v krajevni skupnosti, ki so male oddaljene od večjih središč, potem velikokrat povzroča nezadovoljstvo in tudi malodušje.

V krajevni skupnosti Lom v tržiški občini, kjer so s prispevki in prostovoljnimi delom med drugim urejali vodovod in se lotili tudi razširitev pokopališča, se že vrsto let spopadajo predvsem s cestami. Marko Valjavec se je kot predstavnik občinske skupščine na kandidacijski konferenci strinjal, da politika drobljenja sredstev ni racionalna, vendar, kot je poudaril, se za zdaj v krajevni skupnosti, kjer imajo povsod opravičljive in utemeljene potrebe, težko odgovarjujo še tako skromnim sredstvom.

»V Lomu smo imeli že tri samoprispevke in nikdar se niso branili prostovoljnega dela,« pravi Janez Godnov, predsednik krajevne konference SZDL. »Pogosto pa se na zborih oziroma sestankih slišijo očitki, zakaj moramo ravno v odmaknjene krajevne skupnosti za še takoj majhno ureditev ali pridobitev pri-

makniti svoj denar in delo, v mestu oziroma večjih središč pa ne. Načelno gledano, bi lahko reklo, da je takšna praksa zelo kritična. Dejansko pa je seveda tudi res, da so v večjih središčih potrebe in zahteve najbrž drugačne in že zaradi tega terjajo pogosto določeno prednost in drugačen pristop k razreševanju problemov.«

Tudi letošnji program krajevne skupnosti Lom je dokaj obsežen, vendar imajo kot glavno nalogu opredeljeno cesto. Lani je bil urejen odsek od Čarmana do Martina. Na tem delu so namreč položili tudi cevi za elektrarno. Letos pa je v programu cestno-komunalne skupnosti nadaljevanje del od Martina do cerkve. Ko smo se še pred sprejetjem programa na skupščini cestnokomunalne skupnosti pogovarjali s predstavniki

Ne glede na to, do kod bodo prišli letos pri urejanju ceste, se bodo morali odločiti, katero bo z lipo sredi vasi...

vodstva krajevne skupnosti, je predsednik komisije za novogradnje in komunalne dejavnosti pri svetu krajevne skupnosti Janez Meglič povedal:

Janez Meglič, predsednik komisije za novogradnje

da se letos uredi 800 metrov dolg odsek od Martina do cerkve, vendar bi za preostalih

stopiti. Enako velja tudi za pokopališče. Letos ga moramo dokončati, izgradnja mrišči vežic pa bo še nekaj časa počakala. Še najslabše trenutno kaže glede obnove tlaka v Domu družbenih organizacij. Lani smo namreč obnovili streho, letos pa smo načrtovali notranjo obnovo. Bojim se, da nam bo pri tej, čeprav nujni nalogi, zmanjšalo moči oziroma denarja. Računamo pa, da bi julija bil uresičen sklep o nabavi zaboljivkov za odvoz smeti oziroma odpadkov. Trenutno so pri uresničitvi tega sklepa nekaj na pol poti.«

Čeprav izgledi za uresničitev celotnega letošnjega programa v krajevni skupnosti (takšnega kot so opredeljevali v razpravi februarja letos) niso najboljši, so v vodstvu krajevne skupnosti odločili, da izkoristijo vsako priložnost in vse možnosti. S skupnimi močmi in kot pravijo: z malo več razumevanja celotne skupnosti pa bi jim to lahko tudi uspelo.

A. Žalar

Da pozna leta niso prazna...

Mini kmečka idila Franca Cegnarja

Škofja Loka, 18. maja — Znan je upokojenski pozdrav: »Nimam časa!« V Šali rečeno, tako pozdravlja tudi Škofjeločan Franc Cegnar s Poljanske ceste, ki se je od dela v Gradisu poslovil pred poldrugim desetletjem. Da pa pozna leta ne bi bila preveč prazna, dolgočasna, si je omisil vrsto zaposlitev; razen reje domačih živali ima tudi zanimive konjičke. Zbirka znamke in značke, izdeluje lesene podlage na stenske ure, najbolj zanimiva pa je vsekakor njegova mini kmečka idila: makete nekdanjega kmečkega posestva z vsem, kar sodi zraven.

Tu je lesena kmečka hiša za gospodarja in njegovo družino z »opremileno« hišo in spalnico, zraven je poslopje, v kakršnem so včasih prebivale dekle in hlapci, na »dvorišču« je velik vodnjak s streho pa »gepli« z vpreženim konjem, malo stran žaga, ki ob pritisku na stikalo reže »hlode«, v dvojnom kozarcu je staro kmečko orodje za obdelavo njive in stol, na kakršnem so včasih klali prasiče, stol za klepanje kose in lupljenje hlodov, gnojni voz, tnalna s sekiro in malarinom, rezalnica za repo, pozabil ni niti na sušilnico za krhlice, na mlin s stopami za mletje prosa ter mlin za mletje moke pa na cerkev z zvonikom in kapelico, skratka, na Cegnarjevi mizi v posebni sobi je mogoče najti vse, kot je včasih bilo na kmetih, le da je majhno.

»Danes je kmet gospod,« pravi Franc Cegnar, ko s ponosom razkazuje svoje delo. »Izdelave starih kmečkih poslopij in orodij sem se lotil, da bodo ljudje vedeli, kako so garali pa tudi, kako iznajdljivi so bili pri svojih na videz preprostih pripomočkih. Danes se je veliko tega že porazgubilo, še več pozabilo.«

Franc Cegnar ima v svoji zbirki tudi nekatera prava kmečka orodja, sam pa je naredil lične sklidke, spletel koše in košare. Njegova zadnja ljubezen so stenske ure. Sin mu je iz Kanade postal mehanizme, sam pa oblikuje leseno podlago, les nato ožge in premaže, pogosto pa vanj vrže tudi besedila starh ljudskih modrosti. »Kraljica v njegovi zbirki je ura z nihalom, ki bi je melodijo.

H. Jelovčan

Sprehod skozi zgodovino Kranja

Kranj, maja - Poznate mesto Kranj, njegovo zgodovino in številne kulturno-zgodovinske spomenike? Vse upokojence, ki jih mika sprehod skozi zgodovino gorenjske prestolnice, Društvo upokojencev iz Kranja vabi, da pridejo v sredo, 25. maja, ob 8. uri na trg pred Prešernovim spomenikom. Skozi zgodovino od Ilirij in Rimljancev do Prešernovih in Jenkovičevih časov vas bo dve uri vodila prof. Majda Žontar.

Kolesarski izlet

Kranj, maja — Sekcija za kolesarjenje pri Društvu upokojencev Kranj vabi vse, ki radi kolesarijo, na kolesarski izlet iz Kranja v Kamnik. Odpeljali se bodo izpred zadružnega doma na Primskem, odhod bo 27. maja, ob 9. uri, na Visoko, v Cerklje, v Zalog, čez Križ v Kamnik in nazaj. Proga je dolga kakih 60 kilometrov. Kolesarji, udeležite se izleta v čim večjem številu!

D. Z. Ž.

Njivičani bodo nadaljevali

Podblica, maja — Konec aprila lani je devet gospodinjstev naselja Njivice v krajevni skupnosti Podblica pod vodstvom prejšnjega predsednika sveta krajevne skupnosti Jožeta Klemenčiča začelo akcijo za izgradnjo vodovoda. Petsto tisoč dinarjev je znašal njihov lanski prispevek, pomagali pa so jim tudi mladinci, vojaki, združeno delo in cestno komunalna skupnost. Zgradili so okrog tri kilometre cevovoda do Blat pod Mohorjem (izvir Muhoščice) do vasi. Zdaj jim je ostalo še okrog 700 metrov pod vasio in vasi.

Jože Klemenčič nam je pred dnevi povedal, da bodo z akcijo nadaljevali konec tega meseca. Bojijo se, da bi bili letos zaradi pomankanja snega še prej brez vode v starem vodovodu. Podobno kot lani bodo prispevali denar in sami tudi delali, računava pa tudi na zdrženja sredstva in pomoč združenega dela. Vodovod pa bi moral biti zgrajen do 1. avgusta letos, je povedal Jože Klemenčič.

A. Žalar

Križišče v Lescah že v prvem delu

Radovljica — Radovljški izvršni svet je na seji 5. aprila letos obravnaval osnutek lokacijskega načrta za izgradnjo drugega (vzpostavljenega) tira železniške proge Ljubljana-Jesenice na odsek od postaje v Podnartu do leške postaje. Ta kraj je sklenil, da se osnutek pred javno razprtivitvijo in v obnavljanju vrne investitorju, Železniškemu gospodarstvu Ljubljana, ki naj načrt dopolni z izvennivojskim križanjem v Lescah in v Podnartu. V torek je izvršni svet osnutek lokacijskega načrta ponovno obravnaval, seje pa se je udeležil tudi predstavnik Železniškega gospodarstva, ki je dejal, da bi vsako

zavlačevanje pri sprejemanju načrtov pomenilo kasnejše koriščenje posojila Mednarodne banke za obnovo in razvoj in s tem tudi bistveno povečanje izdatkov (posojilo bo mogoče koristiti že septembra). Dogovor, ki se nekoliko razlikuje od prejšnjih zahtev izvršnega sveta, je zdaj takšen, zgraditi izvennivojsko križanje v Lescah, za križišče v Podnartu pa naj bi predlog rešitve pripravili Cestno podjetje Kranj, Zavod za urbanizem Bled, Železniško gospodarstvo Ljubljana in Zavod za planiranje in urejanje prostora občine Radovljica.

C. Z.

PRITOŽBO KNJIGO, PROSIM

»Minsko polje« na Trgu Prešernova brigade na Planini v Kranju — V novem stanovanjskem naselju na Planini v Kranju, pravzaprav že v krajevni skupnosti Primskovo, na Trgu Prešernova brigade je nevarno »minsko polje«. Tako bi namreč lahko tudi rekli šestim precej velikim luknjam, očitno pripravljenim za zasaditev dreves, na asfaltirani plo

S Skupščine Kulturne skupnosti Slovenije

V KULTURI GRE SLABO, SLABŠE...

Ljubljana - Najbrž ni lahko prepričati tako kulturne delavce kot uporabnike kulture, da imajo iz leta v leto manjše kulturne potrebe. Tako nekak bi lahko označili tudi finančne okvire, v katere je kultura zadnja leta primorana stiskati svoj program. V takem položaju pa ni le republiška kulturna skupnost, pač pa so prisiljene sprejemati siromašenje kulturne dejavnosti tudi skupnosti po občinah.

Že nekakšno utečeno pravilo postaja, da so skupščine interesnih skupnosti mesto, kjer si še posebej izvajalci pripovedujejo stiske in težave, v katerih morajo delati. To še posebej velja za kulturno skupnost Slovenije, kjer se na ta način izoblikuje slika, ki ni prav nič drugačna ne na vzhodu Slovenije, ne na zahodu ali kje drugje: vsem je enako to, da jim gre slab: kar pa je še bolj grozljivo, v sedanjih pogojih kulturi kaže, da ji bo šlo še slabše.

Pri tem pa ni prav nič pomembno, ali posamezne kulturne institucije pošljajo v delegatko skupščino najbolj spremne govorce ali pa tiste, ki si pustijo dodatno razlagati, kar je že bilo nekajkrat zapisano. Ne vešče govorjenje, ne jadkovanje, niti grožnje z molkom namreč ne morejo spremeniti turovnega dejstva: kultura vse bolj pristaja le na preživetje. Kaj pa je z vsebino kulture? Ta na žalost ostaja nekakšna drugorazredna tema, saj jo iz ospredja potiska nekam na nepomembni rob pomembnejše vprašanja, ali bo za tak ali drugačen kulturni program dovolj toliko ali pa le toliko denarja. Vsem, ki delajo v kulturnih institucijah, je že nekaj časa več ali manj jasno, kako se leto začne: pred neizprosno na nizek rez nastavljenje finančno-kosilnicu ni mogoče obežiti nikam. To pa pomeni le krčenje, siromašenje programov. Povsem resno so se na sredini seji skupščine kulturne skupnosti Slovenije nekateri delegati spraševali, koliko je sploh smiseln zasedati in sprejemati nekakšne finančne okvire dela, ko pa bi denar, ki se bo nate-

kel na kulturne račune, lahko razdelili brez skupščinskega posredništva, kar neposredno kulturnim delovnim organizacijam. Kajti skupščina že tako ali tako nima o ničemer odločati, potrjuje, kar je že odločeno v zveznih logih.

Iz teh logov pa najbolj svež vesti pomenijo valoriziran program kulturne skupnosti za leto povečan le za 127 odstotkov. To pa naj bi pomenilo sicer, da program, ki ga je že lani decembra sprejemala skupščina Kulturne skupnosti (le nekatere postavke niso bile dorecene), sicer bo, vendar pa bo siromašen. Neznanka pri vseh teh pogojih delovanja, v katerem se je znašla tudi kultura, pa je seveda uskladitev dejanske inflacije s ciljno inflacijo. Vsakršna razlika bo le še nov kamen na finančnih plečih kulture.

Zategovanje pasu v slovenski kulturi z zveznimi, za vsa druga okolja veljavnimi, predpisi, prav gotovo poraja tudi za slovenske razmere specifi-

Kulturna skupnost Slovenije ima za letos takšen finančni program prilagojen tudi najnovojšim ukrepom: za kulturne dejavnosti, ki se financirajo iz sredstev KIS, bo letos porabljen 23,7 milijard din. Od tega odpade največji delež na založništvo in knjižničarstvo - 8,6 milijard, sledi spomeniško varstvo, investicije v kulturi, muzejska dejavnost itd.

čne, drugačne probleme. Kulturni delavci govorijo o tem, da že ni več normalnih pogojev za resno delo v kulturi, da se praktično niti ne upamo v tej ali oni kulturni stroki primerjati z drugimi razvitejšimi deželami in nam je po tej plati usojeno le še nazadovanje. Delo v teh delovnih kulturnih organizacijah postaja vse bolj prizorišče za reševanje eksistenčnih problemov, kot pa prostor, kjer stroka snuje nove ideje, ponuja nam kulturnim porabnikom, uživalcem kulture kaj novega. Takšno spremjanje vsebine je pač očitna posledica neprestanega strahu, da ne bi z dobrim delom morda preskočili trdno zauzdani finančni okvir posamezne kulturne dejavnosti.

V takih pogojih pa kultura pač ne more biti to, kar se od te dejavnosti pričakuje. V vse skromnejših denarnih okvirih, ki dajejo vsem slutiti družbenemu odločitev, da naj bi bila kultura tretjerazedna dejavnost v družbi, bo postala prav to - tretjerazedna. S tem pa tudi šibka stran tistih temeljev, na katerih sponi celoten razvoj te iste družbe.

Lea Mencinger

LITERARNI VEČERI V GALERIJI

Radovljica - Danes, v petek, ob 18. uri bo v galeriji Šivčeve hiše literarni večer, na katerem bodo člani Linhartovega odra predstavili pesmi Borisa A. Novaka.

Literarni večeri v razstavni galeriji za Radovljico že nekaj časa niso nič posebno izjemnega - pač pa posledica posrečene domačine, kako na enem mestu povezati dve dejavnosti. Znano je namreč, da Linhartov oder v Radovljici že vseskozi deluje in to zelo uspešno brez svojega odra.

"**Ker pa je v navadi, da se likovne razstave odpirajo tudi s krajskim kulturnim programom, smo se z Marušo Avguštinovou iz muzeja dogovorili za sodelovanje.**" je povedala predsednica Linhartovega odra Alenka Klemene. "Na ta način obogatimo likovno pridruževanje obratno: obiskovalci literarnih večerov pa pridejo v prostor v razstavo, kar mora drugače ne bi prišlo."

Prijetna stran tega sodelovanja se je v letošnji sezoni že nekajkrat pokazala. Linhartov oder je pripravil literarne večere posvečene Gregorju Strniši, Danetu Zajcu in drugim. Tokratni literarni večer o Borisu A. Novaku se pravzaprav tudi navezuje na tokratno likovno razstavo, saj je med razstavljenimi deli tudi Kržišnikova ilustracija Novakovih knjig. Nekaj stihov "za pokušino" so slišali že obiskovalci petkove otvoritev pred tednom dni.

"**Ce veliko nastopamo v galeriji Šivčeve hiše, to še ne pomeni, da je ta galerija že postala naš oder. Nikakor ne, galerija je odprta tudi za vse druge skupine, za najrazličnejše predstavitev. Vse to pa je le kulturna popestritev za Radovljico,**" meni Klementčeva.

L. M.

Ljubiteljsko slikarstvo

MED FANTAZIJO IN ABSTRAKCIJO

Kamnik - Med likovnimi ustvarjalci, ki se predstavljajo v razstavišču Veronika, je Handi Behrič avtor, ki je klasično ljubiteljsko slikanje vsekakor že presegel in dosegel zadovoljivo kvalitetno raven.

Likovno snavanje Handija Behriča lahko razdelimo v grobem na dva dela: na slike z literarno vsebino in slike, ki so samostojni likovni konstrukti, podobno slikarskih eksperimentiranj. Načeloma prve po likovni vrednosti ne dosegajo drugih, sicer pa je za vso razstavo naplhos značilno precejšnje nihanje v kvaliteti in bi bilo verjetno bolje pristajati na strožje kriterije in selektivnejši izbor del.

Slogovno sega Behričovo slikarstvo od fantastike in simobilike preko plenerškega slikarstva in eksperimentiranja vse do abstrakcije. Ciklus slik s sporočilno vsebino, lahko bi jih naslovili kar "videjne apokalipse", je zmes fantastike in simobilike z jasnim sporočilom in svarilom pred ekološko, vojno, jedrsko ali kakršnokoli katastrofo, s katero je cloveštvo ogroženo.

Serijska slik pokrajine z drevesi v živih barvah je primer poetično navdahnjenega krajinskega slikarstva, nekakšen daljni odmev na impresionizem z začetka stoletja, vendar tehnično rešen na povsem drugačen način, med drugim tudi z razenjem (praskrivenjem) po slikovni ploskvi. Motiv dreves se zopet ponovi v akvarelih kombiniranih s tušem ali svinčnikom, vendar tukaj v bolj zamoliki barvni levtvici. Zanimive so Behričeve monotipije, abstraktne odtisne slikarskih plošč, kjer je vse podvrzno naključju, ki spremeni slikovno polje v fantazijski abstraktni organizem. Razstava se zaključi z "malo rdečo abstrakcijo", primerom informela oziroma nepredmetnega slikarstva.

Vseckakor izstopata slike "Metafora", ki je barvno in kompozicijsko izredno uglašena ter "Mislim, pustite me", ki poleg svoje literarne sporočilnosti tudi povsem likovno presega povprečje.

Ugotovimo lahko, da razstava kljub svoji precejšnji stilni in kvalitativni raznolikosti, prinaša tu in tam tudi nekatere prijetne osvežitve.

Dušan Lipovec

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V galeriji Mestne hiše je na ogled razstava *Gorenjska v star fotografijs med obema vojnoma*. V Prešernovi hiši razstavlja skupina *Ne bom oprala teh krvavih madežev*. Danes, v petek, ob 18. uri v galerijskih prostorih Gorenjskega muzeja v Tavčarjevi 43, odpirajo razstavo *Ilustracij in mask* akad. slikar Marije in Ike Vogelnik. V Mali galeriji pa bo danes ob 18.30 odprta razstava *Izbora likovnih del kranjskega Likovnega društva* s predstavljivo najnovješih del akad. slikarja *Henrika Marchia*.

V torek, 24. maja, ob 19. uri pa bo v klubski sobi Foto kino kluba Janeza Puharja, Delavški dom, vhod 6 predavanje Franca Kolmana z diapositivi *Sport v fotografiji*.

V gradu Kieselstein bo danes, v petek, od 17. do 19. ure v Modri dvorani odprt literarno branje raznolikih.

Jutri, v soboto, ob 21. uri pa bo v gradu Kieselstein Gledališka skupina MAS ponovila svojo *plesno predstavo Prihaja in odhaja*.

Danes, v petek, ob 20. uri je v dvorani 14 Skupščine občine Kranj glasbeno spominski večer posvečen skladatelju in dirigentu Petru Liparju. Nastopajo ženski pevski zbor *France Prešeren Kranj* pod vodstvom Lie Lipar in *Nonet Tomo Zupan Kranj* pod vodstvom Marinke Mihelčič.

V Prešernovem gledališču bo danes, v petek predstava J. Ortona *Kaj je videl Batler* - za red petek II. Jutri, v soboto, pa za red sobota II.

V Carniumu, Mladinskem kulturnem centru danes, v petek ob 19. uri vrtijo video film *Skrivnost mojega uspeha*, ob 21. uri pa *Tai pan*. Jutri, v soboto, ob 19. uri vrtijo film *Išče se živ ali mrtev*, ob 21. uri pa film *Grdi, umazani in zli*.

V kinu Center, bo danes, v petek, ob 20. uri nastop *Folklorne skupne Sava Kranj*.

ADERGAS - Danes, v petek, ob 20.30 uri bo v Adergasu koncert mešanega pevskega zbora Primskovo pod vodstvom Nade Kos in mešanega pevskega zbora Velesovo pod vodstvom Dane Selan. Sodeluje tudi Tomaž Plahutnik na citrah.

DUPLJE - Jutri, v soboto, ob 20. uri bo v osnovni šoli v Dupljah koncert moškega pevskega zbora KUD Triglav Duplje in moškega pevskega zbora Jepa s Koroške. Sodeluje se Podhumski kvartet.

JESENICE - V Kosovi graščini razstavlja akad. slikar *Mirsad Begić*.

V razstavnem salonu Dolik je na ogled razstava *Likovna ustvarjalnost učencev osnovnih šol jeseniške občine*.

RADOVLJICA - Danes, v petek, ob 20.30 uri bo v Adergasu koncert mešanega pevskega zbora Primskovo pod vodstvom Nade Kos in mešanega pevskega zbora Velesovo pod vodstvom Dane Selan. Sodeluje tudi Tomaž Plahutnik na citrah.

V galeriji Šivčeve hiše razstavlja akad. slikar *Tomaž Kržišnik*.

V fotografiji Pasaža radovljške graščine je na ogled *kolekcija fotografij* Foto kluba Sloboda Vis iz Varaždina.

ŠKOFJA LOKA - V galeriji Ivana Groharja razstavlja akad. kipar *Aladar Zaharić*.

Jutri, v soboto, ob 20.30 bo v osnovni šoli Ivana Groharja v Podlubniku koncert pevskega zbora Lubnik iz Škofje Loke in mešanega pevskega zbora iz Vrtojbe. Vstopnice pri TD Škofja Loka in uro pred začetkom v šoli.

V galeriji ZKO - Knjižnica razstavlja akad. slikar *Rafko Terpin* iz Idrije.

TRŽIČ - V Paviljonu NOB so na ogled *japonski exlibrisi*.

ZIRI - Jutri, v soboto, ob 19. uri bodo v galeriji muzeja, Tabor 2, odprli razstavo *Revitalizacija kompleksa Stalarjeve hiše* v okviru prenove Žirov.

KAMNIK - Danes, v petek, ob 18. uri bo v veliki dvorani kina Dom Kamnik srečanje otroških in mladinskih pevskev zborov občine Kamnik.

DOMŽALE - Jutri, v soboto, ob 11. uri odpirajo v Likovnem razstavišču Domžale likovno razstavo *Hlebinska naiva*.

V pondeljek, 23. maja, ob 20. uri pa bodo v novi kinodvorani Domžale prikazali *barvne diapositive in zavrteli film* s komentarjem in glasbo o dosežku alpinistov *Janeza Jegliča in Silva Kara* v južnoameriški Patagoniji.

ZBOROVSKA PESEM VABI

Kropa - Jutri v soboto, 21. maja, ob 20. uri bosta v kulturnem domu skupaj nastopila moška pevska zborna KUD Stane Žagar Kropa in DPD Svoboda Podnart.

Oba zborna si v svojo kroniko pišeta novo poglavje: odločila sta se nameč za skupni študij in skupno nastopanje. Tokratni koncertni spored pisanja skladbe baroka, renesanse, evropske in slovenske romantike 20. stoletja ter slovenske ljudske pesmi. Pevci pričakujejo, da bodo poslušalci z zanimanjem prisluhnili delom tujih skladateljev Cl. Monteverdi, F. Mendelssohna in J. Sibeliusa in tudi domačim skladateljem, med katerimi so tokrat J. Gallus, B. Ipavec, K. Mašek, A. Foerster, Z. Prelovec, V. Mirk, E. Adamčič, F. Venturini, P. Šivic in J. Jež: avtorji priredb slovenskih ljudskih pesmi pa so Z. Švikařič, M. Kogoj, F. Marolt in C. Cvetko. Zdrženi zbor bo s tem programom nastopil tudi v drugih krajih radovljške občine in tudi na Koroškem.

BLEJSKI POMLADNI PLES

Bled - republiško srečanje plesnih skupin bo 9. in 10. junija, v Festivalni dvorani, sodelovalo pa bo okoli dvesto plesalcev iz otroških in odraslih skupin.

Priprave na republiško plesno prireditve na Bledu sicer potekajo po programu, vendar Zveza kulturnih organizacij Radovljica ugotavlja, da pri financiranju republiškega srečanja najboljših plesnih skupin iz Slovenije ne more sodelovati. Zaradi pomanjkanja denarja so moral odpovedati že vrsto planiranih prireditv, tega dogodka pa nimajo v letnem planu niti zapisanega. Toda kot vse kaže, bodo radovljške delovne organizacije prisluhnile na pomoc, medtem ko je organizatorju že uspelo pritegniti v blejsko delovno skupino za organizacijo srečanja Turistično poslovno skupnost, Turistično društvo Bled in Hotelsko-turistično podjetje Bled.

Zaključno plesno srečanje na Bledu so že končane izbirne predstave, pregled plesnih skupin pa sta opravili strokovna sodelavka Zveze kulturnih organizacij Slovenije Gordana Schmidt-Miškov in svetovalka za plesno dejavnost pri ZKO Slovenije Neja Kos. Na zaključni prireditvi 9. in 10. junija v Festivalni dvorani na Bledu pričakujejo najboljše slovenske plesne skupine ob najmlajših do odraslih, skupaj okrog 200 udeležencev. Ob srečanju pripravljajo organizatorji tudi okroglo mizo na temo Otron in ples, saj je opaziti v Sloveniji nagel porast zanimanja za plesno umetnost, število novoustanovljenih plesnih skupin pa je iz dneva v dan večje tudi na Gorenjskem.

Kot obogatitev prireditve se predvideva na zaključnem petkovem nastopu predstava plesalcev Vzhodnega plesnega projekta iz Ljubljane, s čimer naj bi republiško srečanje postalo osrednji slovenski plesno

PREJELI SMO

JE MRZLA VODA RES ZDRAVA

Moje pisanje se nanaša na se-stavek Pet minut za boljši videz v Glasu v torek, 10. maja 1988, kjer pisek zelo pripo-roča umivanje z mrzlo vodo. Brez dvoma je tako umivanje zelo zdravo. Ne vem pa – in tu-di domači mi mrzlo vodo odsvetujejo, ker pravijo, da mrzla voda iz pipe slabo vpliva na oči (meni se oči že tako zelo rade solzijo) in mogoče imajo prav. Sam ne vem – zelo rad bi pa slišal mnenje piscu kaj misli o tem in nam to napisal v Glasu. Gotovo bo to zanimalo tudi druge. Raje pa vidim, če me pri tem ne omenjam. Najlepše vas pozdravljam.

A. K. (naslov v uredništvu)

JOGA ZA ZDRAVJE

Tržič, maja. Z Marijo Smolej sva že dobra znanca. Z Marijo smo se prvič srečali na nadaljevanjem radiesteziskem tečaju, pod vodstvom Mirele Mahne. Ko smo že ležali uznak na tleh, smo iznenadili zaslasi prijeten glas: »Vaše noge so tople in težke... vaše roke so tople in težke...«, marsikdo od nas je od ugodej skoraj že zaspal, ko ne bi spet zastisla tisti prijetni glas... to je bila nidra jogi. Joga za sprostitev.

Zdaj verjamem v jogo. Zato sem v Tržiču, pri Mariji Smolej, da mi pove o jogi kaj več, kajti večino Slovencev, je to še vedno neka »vzhodnjaška skrivnost bau-bau.«

Marija, prosim povej, za naše zveste bralce Glasu, kaj pa je to joga?«

»Joga je zavestna zbranost in osredotočenost na posamezne misli in občutke, za katero potrebujemo veliko volje in discipline. Sreča je rezultat naših naporov. Spoznaj sebe, da boš spoznal cel svet. To je nekaj misli iz joge.«

»In čemu joga?«

»Na kratko: Za zdrav duh v zdravem telesu, ali Za zdravo telo in zdrav duh..., že iz samega izreka lahko razberemo vzročno povezano med duhom in telesom, kakorkoli že pojme obračamo.«

»Kaj pridobiš z joga?«

»Jogiske vaje - asane - obnavljajo telo. Telo naredijo prožno, sproščajo mišično napetost in hkrati s tem blagodejno vplivajo na naše duševno stanje. Z vajami dovajamo v telo več kisika, več energije, več zdravja!«

»Je joga za naše razmere?«

»Lahko rečem, da joga, s katero se bavim ni nikakršna zamknjenost ali beg, kot ji radi oporekamo. Joga je aktiven odnos do lastnega telesa. To je močna volja, da telo obdržimo v kondiciji in da v njem odkrivamo in aktiviramo neslutene možnosti in občutke, ki jih v naglici našega vsakdana ne utegnemo zaznati.«

»Je joga za vsakogar?«

»Če ima nekdo močan iščas, revmo, da še leži v postelji, ga seveda ne bomo posiljevali z joga, če pa se normalno giblje, je priporočljiva za vsakogar. Še enkrat poudarjam: Joga ni beg v pasivnost ali brezbrinost, kot si mnogi misljijo in predstavljajo, ker so jo spoznali površno! Moja lastna izkušnja pravi: Joga resnično ne pripelje v skušnjava, da bi se odkrižali vseh težav tega sveta, ampak nam odpre oči za marsikatero videnje stvari, ki so nam bile prej skrite! Joga nam

pomaga iz stisk in težav, ter nas pripelje do velikih spoznanj o smislu in pomenu življenja.«

»Je joga nekakšna aerobika, avtogenični trening?«

»Joga, s katero se ukvarjam in bi vam jo rada predstavila, ni toga gimnastika. Niti ni globokoumnega filozofija. Njena spoznanja pa so tista, o pomenu zdrave prehrane, gibanja, dihanja, duševne sprostitev, koncentracije... vse to je danes že vključeno v medicino športa, psihologijo, avtogenični trening, ki je pa zapadni civilizaciji bolj znani in je razblinil začetne predstavos, ki spremljajo vsako novost.«

»Za radiestezijo in akupresuro je bilo na Jesenicah veliko zanimanja. Si pripravljena poučevati jogo na Jesenicah?«

»Moram povedati, da jaz ne poučujem joge, temveč vadij jogo z interesenti-tečajniki. Seveda sem pripravljena vaditi, tudi na Jesenicah. V nekaj nadaljevanjih vam bom grobo predstavila osnovne principe jogijskih vaj. V jeseni bom začeli s tečajem joge za začetnike.«

Iz Marije Smolej diha ena sama energija. Prožna, vitka je kot kaščna dvajsetletnica, pa se je dotaknila že srednjih let. Njena elastičnost in gibčnost se kar hitro prenese na sobesednika, ob Mariji postaneš nenadoma živahan, ne da bi se sam tega posebej zavedal in Jeseničani se lahko že sedaj veselimo, da bo prisla na jesen k nam Marija Smolej v goste.

Tomaž Iskra

O športu množic – nogometu

MINILA STA LETO IN DAN

Naj za uvod zapišem misel projekcijo, odsev odnosov na makro – ravni, se kaže v tisoč mikro – pojavnih oblikah. Alič v družbi velja, da pravnega reda ni (ga je premalo), potem je jasno, da tudi drugod marsikaj gre rako pot. Ta pa vodi – nazaj.

Nogomet je šport, ob katerem mnogi dobijo »ospice«, že ko zaslišijo, kaj počo naši profesionalni žogobranci. Na Gorenjskem pa nas je še vedno precej, ki trdim, da je to najbolj množičen šport, šport delavcev, šport množic. Zraven pa pribijamo, to je gorenjski šport – od nekdaj!

Tradicija Korotana in Triglava je danes »dokumentirana«.

kranjska občina ima največje število klubov, ima tri slovenske ligaše (2 članska, en mladinski), ima ogromno zaledje. S tem se pač nihče ne more »igrati«, niti dvigati nos.

Po letu dni tekmovanja v gorenjskih nogometnih ligah smo prične zanimivemu razvoju dogodkov. Kranjska liga in »gorenjska liga« sta dve tekmovanji, ki sta v odnosu do slovenskega nogometnega prostora povsem enakovredni. Da smo to ugotovili, smo morali odstaviti

(na izredni skupščini) predsednika ONZ Kranj Staneta Ječnika, nekajkrat razlagati svoja stališča tudi predsedniku NZS-tov. Ilešiču, na izredni skupščini ONZ je svojo strokovno mnenje dodal še predstavnik ZTKO-tov. Borut Farčnik in tako naprej. V čem je bilo bistvo problema? Nekateri činitelji (njihovo početje je dokazano črno na belo papirju) so kranjski nogomet skušali potisniti v podrejen položaj. Tu se je posebej pozal delež podpredsednika NZS-tov. Krajnika iz Škofje Loka. Žal na gre brez teh ocen. Kranjski nogometni delavci so bili ogroženi, da so dokazali, da nihče nima pravice vnaprej prejudicirati organizacije in načina tekmovanja. Bistvo problema je namreč v tem, da bi po dezinformacijah, podtkanjih in ostalih »prijemih« imeli izredno dragi, neučinkovito in kakovostno neizrazito tekmovanje, ker so »velmožje« na papirju ustvarjali tisto, kar je bilo v nogometnem uskdanu – nemogoče. Le kako je bilo pri srcu ljudem iz več kot desetih kranjskih klubov, ki so jim v brk naenkrat padali očitki, da je njihova liga manjverena, da je njihovo tekmovanje »rekreativno«, da pa kolegi iz – na primer – Sv. Duha pri Škofji Luki igrajo »v višjem razredu«? To so bili očitki tisti občinski zvezi in tistem nogometu, ki je v zadnjih letih dal nekaj izrednih nogometnega profesionalca Florjančiča (iz Kokrice na Reko), Jerino (iz Save k Slovenu), Belančiča (Sava-Domžale) in Murnika (Šenčur-Domžale), obenem pa v Naklu in Stražišču ustvaril dve zares kakovostni moštvi, NK Triglav pa obdržal v SNL kot moštvo z nesporno tradicijo.

Naj torej zadevo premaknem naprej s predlogom gorenjskim nogometnim delavcem. Sedite za isto mizo, vsi, ki imate radišča in predvsem iz svojih vrst osamite netilice razdora. Dogovorite se za skupno pot naprej – toda brez tistih, ki desetletja nogomet poznaš samo na papirjih! Naj bo prihodnje leto do kaz, da ste sposobni organizirati gorenjski nogomet tako, da ne bo to rezultat »diktata« – am pak zdravega spoznanja, da prav zares nima nobenega smisla, da bi hodili fantje ob ogromnih stroških (koliko danes velja km vožnje?) brcati žogo iz Preddvora v Žiri (kraja sta primer samo zaradi geografske oddaljenosti)!

Zgornji apel se da hitro urenisci. Potrebno je ohraniti integrirano organizacijo in tekmovanja, na koncu z razigravanjem za gorenjskega pravaka dobiti moštvo, ki nas bo zastopal v slovenskem prostoru in – dela. To pa pomeni, da bodo moralno žogo zopet poditi tudi na Bledu, da bo nogomet moral zaživeti v Tržiču, da je škoda, da odpadajo tekme mlajših kategorij v Bitnjah, da je škoda, da sredi

tekmovanja klub iz škofješke občine preneha z delom...

Vsi skupaj moramo držati pesti za NK Triglav, Naklo in mlaðince Save. Le-ti so ogledalo gorenjskega nogometu in ne razni funkcionarji po vseh mogočih komisijah ali paradnih oblekah ob nogometnih igriščih. Če Triglav preživela rezultatsko krizo, potem je to samo dokaz, da bo moral bolje delati z mladimi in tudi tu postati nosilec razvoja. Če pa mu bo uspel obstanek v SNL, potem seveda s tem ogromno pridobi tudi nogomet – to je treba priznati.

Minila sta torej leto in dan, odkar so z metodo »trojanskega konja« hoteli posamezniki kranjski nogomet potisniti v off-side, gorenjski nogomet pa oslabiti. Obdržala sta se oba, prihodnost pa je samo v dialogu, ki ni potreben le v športu – je bistveni segment družbene preobrazbe.

Lovci v kalnih vodah naj torej ostanejo izven tega športa, ki je – vsaj kar se tiče slovenskega nogometu (brez zveznega ligata) – po krivici oblaten in popljuvan. Za razmislki pa samo tole: za nogometno žogo se samo v kranjski občini organizirano podi več kot 800 mladih ljudi (pionirjev, kadetov). Za te otroke je nogomet še vedno šport, kjer brezmejno uživajo. Konec koncas: ali ni življenjsko in normalno, da prihaja do konfliktov tudi v tako »elitnih« sredinah, kot je smučarska? Ali se ne stepejo tudi najboljši rokometaši in košarkarji? Nočem opravitevati nikogar, upam le, da mi ne bo čez leto in dan treba zopet obremenjevati časopisnih strani s praznimi odzivi na apel, da prevladajo zdrave sile v športu, ki ga imam rad.

Miran Šubic, Kranj

SLOVENIJALES TOVARNA SORA Gorenjska c. 12, MEDVODE

Delavski svet DO Slovenijales – Tovarna SORA Medvode razpisuje dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi za dobo 4 let:

VODJA FINANČNO – RAČUNOVODSKEGA SEKTORJA

Kandidati morajo poleg splošnih, z zakonom predpisanih pogojev, izpolnjevati še naslednje:

- višja ali srednja izobrazba ekonomske smeri
- najmanj 4 oz. 5 let delovnih izkušenj na področju vodenja finančno – računovodskega sektorja

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po razpisu na naslov: Slovenijales – Tovarna SORA Medvode, Gorenjska cesta 12, 61215 Medvode z oznako – za razpisno komisijo. Kandidate bomo o rezultatih obvestili po opravljeni izbiri.

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge:

1. VEČ KV MIZARJEV

Pogoji: KV mizar oz. IV. zahtevnostna stopnja izobrazbe lesarske smeri dvomesečno poskusno delo

2. VEČ DELAVCEV ZA DELA V PROIZVODNJI

Pogoji: NVK delavec enomesečno poskusno delo

3. ČISTILKE UPRAVNIH PROSTOROV

Pogoji: NVK delavka enomesečno poskusno delo

Dela in naloge objavljamo za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: Slovenijales – Tovarna SORA Medvode, Gorenjska cesta 12, 61215 Medvode.

Demonstracije v Tabrizu.

Borut Kos

DEŽELA Z ENIM SAMIM ZAKONOM 9

Kemal mi je nato razkazal celo mesto in bazar, kjer sem si samo za 1 \$ kupil kakšen meter veliko vodeno pipo in tobak, ne kot spominek, temveč za uporabo, kajti do sedaj sem se jo po raznih čajarnicah že kar navadil vleči in bi ta užitek doma prav gotovo pogresal. Med sprehodom smo srečali veliko njegovih prijateljev in vsem me je predstavil ter bil vidno ponosen, da ima tujeza za gosta. Ni mi dovolil, da plačam niti ene stvari, od vstopnic za muzeje do hladnih sokov, ki jih v tej vročini pišejo vsakih 15 minut. Vedel sem, da nima zadosti denarja niti za preživljivanje družine, vendar mi na noben način ni dovolil potegniti denarnice iz žepa. Ravno ta odnos do človeka, kjer se res počutiš dobrodošen in začelen, ne pa kot turist na zahodu, kjer te vsi poskušajo izmoliti, vrne človeku vero v ljudi, njihovo nepokvarjenost in iskrenost, ki jo pri nas ne moreš več srečati.

V mestu so se mi najbolj cudna zdela protiračna zaklonišča, ki so pravzaprav velike betonske cevi za kanalizacijo, dolge kakšnih 10 metrov, postavljene po vsem mestu. Ne vem, koliko bi bila res varna pri bombnem napadu, toda izgleda, da drugačnih oblik obrambe ne poznajo ali pa vlad poskuša narediti vtiš na prebivalstvo, da skrbi za njihovo varnost. Vendar je to dokaj prozorno, saj je vsem znano, koliko civilistov je umrlo na fronti. Ko sem spraševal za natančne številke umrlih, sem skoraj vedno dobil enak odgovor, da je v vojni z Irakom padlo 5 milijonov ljudi, od tega polovica civilistov, pretežno otrok, ko so jih pošiljali preko minskih polj, da so očistili pot za redno vojsko.

Končno sem naletel na nekoga, ki je bil na fronti in se živ, čeprav ranjen vrnih v domači kraj. S prevajalsko pomočjo Kemala, mi je pripovedoval, da so jih imenovali Karbala, kar je ime nekega mesta v Iraku, do koder naj bi s temi ofenzivnimi prodrljili. Iranci so pod okriljem noči prodrali na iraško ozemlje in se v močvirnatih poljih vkopali ter bili cel dan obstreli vanevi in

liko možnosti, da se izvleče, na fronti pa tega kot izgleda ni.

Ker sem na vsak način hotel oditi do Perzijškega zaliva in najkrajša pot iz Širaza vodi v Bušehr, kar sem že prej načrtoval, me je ta volja minila. Če sem imel že toliko težav na severu države, bi na jugu, v bližini fronte bilo še hujše, zato mi je Kemal svetoval, naj grem raje v Bandar Abbas na Hormuški ožini, čeprav tudi tam ni varno.

Poslušal sem njegov nasvet in zopet zjutraj ob 5 h sem se znašel v Bandar Abbasu. To je mesto s 50.000 prebivalci in na prvi pogled deluje manjše. Za razliko od drugih mest deluje precej čisto, tudi nekaj hotelov ima, vendar je povsem mrtvo. Odpravil sem se do obale, od koder se ponuja pogled na otok Hormuš, po katerem ima ožina tudi ime, vendar je bilo vreme megleno in nisem dobro videl vseh ladij, ki so bile zasidrane v daljavi ali pa so plute mimo, seveda izven iranskih voda, tudi naftne ploščadi so bile zavite v meglico.

Z nekim profesorjem, ki je prišel na obisk v mesto, sva se zapletila v pogovor v povedi mi, da so te ladje prav gotovo tankeri iz različnih držav in tudi ameriške vojne ladje so med njimi, vendar tudi on ni mogel dobro videti zaradi jutranje meglice. Skupaj sva si ogledala ribjo

TV SPORED

PETEK

20. maja:

10.00 Tednik
11.00 Orli in sokoli, ponovitev dokumentarne oddaje

14.40 F. Morante: Zgodovina, ponovitev 2. dela italijanske nadaljevanje

16.15 Video strani

16.30 Mozaik, ponovitev Tednika

17.30 V znamenju dvojčkov

17.50 Grizli Adams, 16. del nanizanke

18.15 Grafiki BIH: Emir Dragolj, izobraževalna oddaja

18.45 Risanka

18.55 Video strani

19.00 Vreme

19.01 Obzornik

19.13 TV okno

19.18 Zrno

19.22 Propagandna oddaja

19.30 TV dnevnik

19.55 Vreme

19.59 Zrcalo tedna

20.15 Propagandna oddaja

20.20 A. Dumas: Gospa Monsorojska, 4. del francoske nadaljevanje

21.15 Propagandna oddaja

21.20 Prvi raj: Podjarmjeni bogovi

22.15 TV dnevnik in Poročilo s konference ZK Črne Gore

22.35 Ciklus filmov Ingmarja Bergmana: Sravnoma, svetiski film (CB)

00.15 Video strani

Oddajnik II. TV mreže:

17.10 TV dnevnik

17.30 Ljubo doma, kdor ga ima, otroška oddaja

17.55 Helsinki: EP v ritmično športni gimnastiki, prenos

19.30 TV dnevnik

20.00 Iz koncertnih dvoran: Koncert simfoničnega orkestra RTV Zagreb

22.00 Ciklus filmov Maxa von Sydowava: Havaji, ameriški film

23.30 Kronika filmskega festivala v Cannesu

TV Zagreb I. program:

8.25 Poročila

8.30 Ljubo doma, kdor ga ima, otroška oddaja

9.00 TV v šoli: Zakaj, zakaj?, Rište z nami, Francoščina, H. Lučić in njegov čas

10.30 Poročila

10.35 TV v šoli

12.30 Poročila

14.50 TV v šoli: H. Lučić in njegov čas

15.20 Vedno z vami

17.30 Ljubo doma, kdor ga ima, otroška oddaja

18.00 Znanstveni razgovori

18.30 Kmetijski sejem

18.40 Številke in črke, kviz

19.00 TV koledar

19.10 Risanka

19.30 TV dnevnik

20.00 Hunter, ameriški film

20.55 Kvizoteka

22.00 TV dnevnik

22.20 Poročilo s konference ZK Črne gore

22.35 Po deseti, kulturni magazin

00.05 BIS

SOBOTA

21. maja:

7.50 Video strani

8.00 Radovedni Taček

8.15 Pamet je boljša kot žamet

8.20 Preživj Voranc: Solzice

8.40 A. Lindgren: Erazem in potepuh, ponovitev 3. dela otroške nadaljevanje

9.10 Maribor: 21. festival dela mladih Jugoslavije, prenos

9.40 Tedenski zabavnik

10.55 Republiška revija MPZ Zagorje 86, 9. oddaja

11.25 Makedonske narodne pripovedke, 8. oddaja

12.00 Maribor: 21. festival dela mladih Jugoslavije, prenos

12.20 Jubilejna tevetečka, ponovitev 16. oddaje

13.25 Video strani

14.45 Video strani

15.00 Maribor: 21. festival dela mladih Jugoslavije, prenos

15.25 Aktualno

16.55 Ti loviš, slovenski film

18.25 Kratki film

18.45 Risanka

18.55 Video strani

19.00 Vreme

19.01 Knjiga

19.18 Zrno

19.22 Propagandna oddaja

19.30 TV dnevnik

19.59 Naš utrip

20.14 Propagandna oddaja

20.20 Žrebanje 3 x 3

20.30 W. Faulkner: Dolgo vroče poletje, 2. del ameriške nadaljevanje

21.20 Propagandna oddaja

21.25 Križ kraj

22.45 TV dnevnik in poročilo s konference ZK Črne Gore

23.05 Skrij se med ljudi, ameriški film

00.35 Video strani

Oddajnik II. TV mreže:

16.00 Helsinki: EP v ritmično športni gimnastiki

16.40 Poročila

16.50 TV koledar

17.00 Helsinki: EP v ritmično športni gimnastiki, prenos

18.10 Domači ansambel Mihe Dovžana

18.40 Dalias, ameriška nadaljevanje

19.30 TV dnevnik

20.15 Glasbeni večer – D. Šoštaković: Katarina Ismailova, 2. del opere

21.15 Poročila

21.20 Oddaja iz kulture

21.50 Športna sobota

22.20 Odbojka za lovorko Jugoslavije, reportaža

TV Zagreb I. program:

9.00 TV v šoli

10.30 Poročila

10.35 BIS, ponovitev

14.45 Narodna glasba

15.15 Sedem TV dni

16.00 Helsinki: EP v ritmično športni gimnastiki, prenos

16.40 Poročila

17.00 Helsinki: EP v ritmično športni gimnastiki, prenos

18.10 Švenč, dokumentarna oddaja

18.55 Risanka

19.30 TV dnevnik

20.00 Concertino

20.15 Boljše življenje, humoristična serija

21.05 Prijetljaji v hotelu, ameriški film

22.45 TV dnevnik

23.00 Poročilo s konference ZK Črne gore

23.15 Nočni program

00.45 Poročila

NEDELJA

22. maja:

9.15 Video strani

9.25 Živ žav

10.15 Grizli Adams, ponovitev 17. dela ameriške nanizanke

10.40 W. Faulkner: Dolgo vroče poletje, ponovitev 2. dela ameriške nadaljevanje

11.30 Domaci ansambel: Ansambel Marela

12.00 Kmetijska oddaja TV Novi Sad

13.00 Živali pred kamerom: Snežne opice na Japonskem, ponovitev 2. dela poljudnoznanstvene oddaje

14.25 Video strani

14.50 J. Dietl: Sinovi in hčere steklarja Jakoba, 7. del češkoslovaške nadaljevanke

15.55 Veliki Ziegfield, ameriški film

18.45 Risanka

18.55 Video strani

19.00 Vreme

19.01 Knjiga

19.18 Zrno

19.22 Propagandna oddaja

19.30 TV dnevnik

19.59 Naš utrip

20.14 Propagandna oddaja

20.20 Žrebanje 3 x 3

20.30 W. Faulkner: Dolgo vroče poletje, 2. del ameriške nadaljevanje

21.20 Propagandna oddaja

21.25 Križ kraj

22.45 TV dnevnik in poročilo s konference ZK Črne Gore

23.05 Skrij se med ljudi, ameriški film

00.35 Video strani

Oddajnik II. TV mreže:

16.00 Helsinki: EP v ritmično športni gimnastiki

16.40 Poročila

16.50 TV koledar

17.00 Helsinki: EP v ritmično športni gimnastiki, prenos

18.10 Domači ansambel Mihe Dovžana

18.40 Dalias, ameriška nadaljevanje

19.30 TV dnevnik

20.15 Glasbeni večer – D. Šoštaković: Katarina Ismailova, 2. del opere

21.15 Poročila

21.20 Oddaja iz kulture

21.50 Športna sobota

22.20 Odbojka za lovorko Jugoslavije, reportaža

20.45 Risanka

20.55 Video strani

21.00 Omizje

Oddajnik II. TV mreže:

17.10 TV dnevnik

17.20 Zrcalo tedna

17.35 Radovedni taček, 8.

18.00 Živali pred kamerom: Snežne opice na Japonskem, ponovitev 2. dela poljudnoznanstvene oddaje

18.20 Življenje: Ansambel Marela

18.45 Risanka

18.55 Video strani

19.00 Vreme

19.01 Obzornik

19

Medobčinska organizacija slepih in slabovidnih

Vse kar imamo, smo si morali izboriti

Kranj, maja - Največ prizadevanja gorenjske organizacije slepih in slabovidnih je namenjenega usposabljanju in zaposlovanju. Razmere na Gorenjskem so jih bile do zdaj še kar naklonjene, tako da zdaj nimajo nezaposlenega. Vendar je res tudi, da jim ni bilo nič podarjenega, vse so si morali izboriti. Na delovnem mestu telefonista imajo slepi po zakonu prednost, vendar so morali v neki delovni organizaciji za slepega to pravico celo iztuziti.

Od 440 članov, kolikor jih šteje organizacija slepih na Gorenjskem, jih 120 stalno dela, vse manj je med njimi tako imenovanih družbenih podpirancev. Največ je telefonistov, saj delovne organizacije zakon zavezuje k prednostni zaposlitvi slepih, medtem ko za druga dela ni ustreznih predpisov. Ko človek izgubi vid, sicer lahko dela na prejšnjem delovnem mestu, ali pa ga je treba prezaposliti. V vsakem primeru pa gre skozi temeljito poklicno in socialno rehabilitacijo, da bi se privadil sprememnemu načinu življenja.

Trebovali slepi, ne spačajo. Sicer pa bi bilo pri mnogih vsakdanjih pripomočkih treba zelo malo, da bi jih uporabljali tudi slepi: številčnice na tehnici bi denimo lahko opremili tudi z Braillovo pisavo.

Sicer pa pisave za slepe ne obvladajo vsi. Starejši in tisti, ki so kasneje oslepeli, se težko privadijo 'branju's tipom. Tistim, ki bracio znamo, je laže, saj imamo s tem svojo pismenost."

Da se slepi laže znajde v življenju, da je samostojnejši in ne nenehno odvisen od spremjevalca, danes pomagajo šolani psi. Tu je Cirila Drinovca njegov labradorec varno vodi na delo in nazaj.

"Leta 1982 smo s šolo RSNZ v Podutiku začeli vzgajati pse in slepe vodnike. Tedaj so izšolali pet psov letno, zdaj jih že deset. Posebna komisija pri zvezni slovenski presojo, komu je štirinožni pomočnik potreben. Zadnji dve leti zdravstvo tudi prizna psa kot zdravstveni pripomoček slepemu in ga tudi plača. To je v redu, saj danes šolan pes stane že okoli dva milijona, nova seveda."

Poleg resnih eksistenčnih vprašanj pa je organizacija slepih namenjena tudi vedrješemu delovanju. Organizacija letovanje (v Piranu, Izoli, Črnučah, pozimi pa na Okroglem pri Naklju), slepi se družijo v šahovski sekciji, zdaj odprt tudi nečlanom (Emil Muri je bil letošnji republiški prvak, pa tudi drugi so odlični šahisti), učinkuje se s športom, kulturo (ženski nonet Tomo Zupan se lahko meri z najboljšimi), prirejajo izlete (z "voznimi knjižicami") imajo slepi za šest potovanj letno do 75-odstotni popust), sestaja se aktiv žena... Priskrbeli so si tudi svoj minibus za 16 ljudi, da jim ni treba za prevozne usluge prosi drugje. Po zaslugu organizacije slepih je tem ljudem mehekje postlano, kot bi jim bilo sicer. Organizacija se kar naprej bori, zdaj za pravico, zdaj za denar. Tega jim namenjajo: prek zvezne slovenske loterije, sicer pa pet občinskih skrbstev, zdravstvo, ZTKO, kultura, vendar ne vseh pet gorenjskih občin enako radodarno kot Kranj.

D. Z. Žlebir

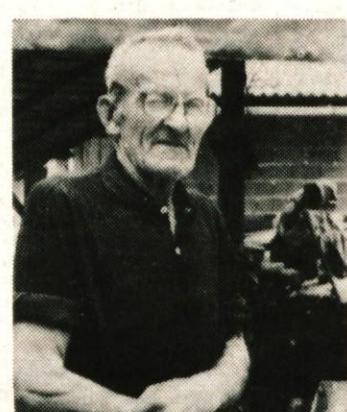
Kočarjev ata melje kamenje

Od pomladni do jeseni poje Kočarjev mlin

Poljane, 19. maja - Osemdesetletni Franc Krmelj, po domače Kočarjev ata, ima dokaj nevsakdanjo obrt. Ko so pred dvema desetletjema otroci gradili lastne domove, je načel apneno kamnitno steno nad domačijo in kamenje zdobil v pesez za zidavo in ometanje. Kasneje je na prigovaranje ljudi nadaljeval, saj je apneni pesez iz Kočarjevega kamnoloma zelo cenjen.

V repu čakajo graditelji sem od Škofje Loke pa tja do Javorij. Na dvorišču zato ni visokih kupov. Kočarjev ata, ki mu zdravje še trdno стоji ob strani, namelej do poldrugi kubik peska na dan, če gre vse gladko od rok. Dopolne dela sam, popoldne se mu običajno pridruži še žena. Denarja sicer ni veliko, a toliko vendarle, da nekdanji kmet, ponosen na svojo samostojnost, ni toliko odvisen od sina, ki je ostal na domačiji.

Na vsake toliko časa je treba poklicati minerja, strokovnjaka, da mu odpre pot naprej, globlje v drobovje kamene stene. Kamenje potem sproti kopljje, ga s samokolnico zvozi do mlina in zemlje. Mlin premore pet različnih debelin, odvisno od namene porabe peska. Če je treba, ga pomeša s kamenjem z vrha pobojja, ki je bolj mehko. Kočarjev pesek imajo zidariji radi, ker

z njim tanko delajo in ker za malto rabijo manj apna.

Delo v kamnolому in ob mlinu je garaško. Vsak kamenček je prepojen s Kočarjevim potom, bi zapisal poet. Trdoživi poljanski očak pa vztraja, ker je navajen vse življenje trdo delati in ker ga priganjajo ljudje.

H. Jelovčan

Kriza Iskre Telematike - Delo - Sobotna priloga, 14. maja

Partneršeni izbran

Kakšna bo usoda Iskre Telematike in njenih 4000 delavcev? Kakšna bo usoda industrije informacijskih tehnologij na Slovenskem - dolgoročno torej usoda slovenskega naroda? Po mnenju poznavcev visokih tehnologij in prekučnih tržnih preobratov na tem področju v svetu je to v marsičem odvisno od potez v prihodnjih dneh. Gre tudi za dolga leta načrtovano naložbo v javne digitalne centrale. Naložba da ali ne - in s katerim partnerjem?

O teh vprašanjih se je z Urošem Slavincem, predsednikom republiškega komiteja za industrijo in gradbeništvo, ki tudi sicer usklajuje tako imenovani družbeni vidik te naložbe in Iskrinega projekta "teleinformatica" [v katerega je investicija zdaj vključena] pogovarjala Mija Repovž.

Lani sredi poletja je prišlo, kar zadeva načrtovano naložbo v javno digitalno centralo 12-40, do pomislekov od zunaj Iskre, znotraj nje pa se je potem začelo govoriti o potrebi revizije. Se je to zgodilo zaradi takrat zelo šibkih tehničnih in finančnih karakteristik javne centrale 12-40, zavoljo katere je ITT svoj telekomunikacijski del s centralo vred prodal francoskemu Alcatelu ali zaradi neugodnih geopolitičnih karakteristik, ki jih v določeni meri predstavlja novi partner Alcatel?

"Mislim, da je bilo narejenih več variant investicijskega programa. Ne vem, če je šlo ravno za revizijo..."

To je izraz Franca Šifkoviča, predsednika poslovodnega odbora sodz Iskra, iz tiste-ga časa.

"No, saj izraz vsebinsko ni pomemben. Mislim, da je do različnih inačic prihajalo predvsem zaradi različnih možnosti financiranja tega projekta. Na začetku se je razmišljalo o večjem projektu, večji globini osvajanja že v prvi fazi. Upoštevajoč ekonomski položaj Telematike in Iskre, nujnost faznosti pristopa glede na večje ali manjše tveganje, pa so bile tudi drugačne variante. Seveda so se pojavljale tudi različne inačice partnerjev, enega, drugega, tretjega. Ob takrat velikem odločitvah je strokovno pravilno pripraviti več inačic".

Lanskoto, v začetku oktobra, sta v oddaji ljubljanske TV o Alcatelu, Siemensu, Telematiki in potrebah slovenske pošte, direktor PTT Miloš Mitič in direktor Telematike Andrej Polenec o 12-40 že govorila kot o dokončnih odločitvah, letos februarja ali marca je na domžalsko pošto prispeva prva centrala 12-40..."

... saj še ni aktivirana.

... skratka, kot da se je Iskra že zdavnaj odločila za partnerja. Po drugi strani pa se ves ta čas in še zdaj po republiških upravnih strukturah govori o še trajajočih pogajanjih s Siemensom. Kako naj si to razlagamo?

Pogajanja z belgijskim BTM, prej ITT, je enoto, od konca leta 1986 pa delom Alcatela, so bila za Iskro logična. To je bil vendarle stari, znani Iskrin partner in nič čudnega, da so se dogovorili tudi o digitalnih centralah. Dobri gospodar pa mora pri velikih naložbah ponuditi enega parterja primerjati s ponudbo drugega, tretjega. Po vsem razumljivo in strokovno popolnoma opravičljivo je, da so se začele vzporedno obravnavati tudi druge možnosti. Tako so bili navezani stiki s Siemensom, ameriškim AT&T. Do najglobljih pogovorov, poleg BTM, je prišlo s Siemensom.

Kakšna naj bi bila dokončna odločitev?

"Kot je znano, se je Iskra na osnovi podatkov in analiz elementarne in druge ponudbe sicer opredelila oz. dala določeno prednost po številnih razgovorih, to moram poudariti, BTM. Glede na to, da je Siemens dopolnil svojo ponudbo oz. še posebej njen finančni del, torej skupno vlaganje, je v načrtu še en pogovor pri njem. Po tem razgovoru se bodo vsaj po mojem mnenju vse variantne razprave zelo hitro končale in začela pripravljati vsebinu zaključnih dokumentov o sodelovanju z enim ali drugim partnerjem, Alcatelom ali Siemensom."

Klub predpogodbam, ki so bile o dobavi telekomunikacijske opreme podpisane konec aprila med slovensko, makedonsko in kosovsko pošto in sozdom Iskra, njihov predmet pa so bile tudi centrale 12-40, torej partner še sploh ni bil določen?

"Predpogodbe so jih vključevali, vedeti pa moramo, da je treba imeti pred očmi celotno finančno konstrukcijo izvedbe naložbe in da se kakršnakoli predpogodba lahko tudi spremeni, če bi po alternativni inačici prišli do mnogo ugodnejše finančno tehnične konstrukcije."

Bo investicija v javne digitalne centrale glede na prodajne možnosti donosna?

"Pri vsaki naložbi obstaja tveganje. Glede na možnosti integracije oz. ponudbe širših paketov izdelkov, ne le digitalnih central, glede na dobre Iskrine rezultate na domačih in tujih trigh, sem optimist. Ob ustrezni, agresivni in kontinuirani obdelavi trga itd. bo mogoče tudi javno digitalno centralo uspešno tržiti. Oči so pri tem uprte v vzhodni in še zlasti sovjetski trg. Ta potrebuje zelo veliko centralni tamkajšnje potrebe so verificirane tudi s protokoli, ki so bili podpisani in govorijo o nameri SZ, da kupi določeno število central."

Pri prodaji javnih digitalnih central v Telematiki oz. Iskri poleg jugoslovanskega računajo le še na sovjetski trg. Ob obisku Gorbačova v Jugoslaviji je bojda prišlo do precej neprijetnega presenečenja, ker v protokolu, ki ga je prinesla sovjetska delegacija, ni bil predviden nakup Iskrinih telekomunikacij.

"Ob obisku Gorbačova sta bila podpisana dva dokumenta, enega sta podpisala podpredsednika obeh vlad, Silajev in Žemljarič, drugi pa je bil podpisana na najvišji državni ravni. V teh dokumentih je področje elektronike na določen način omejeno,

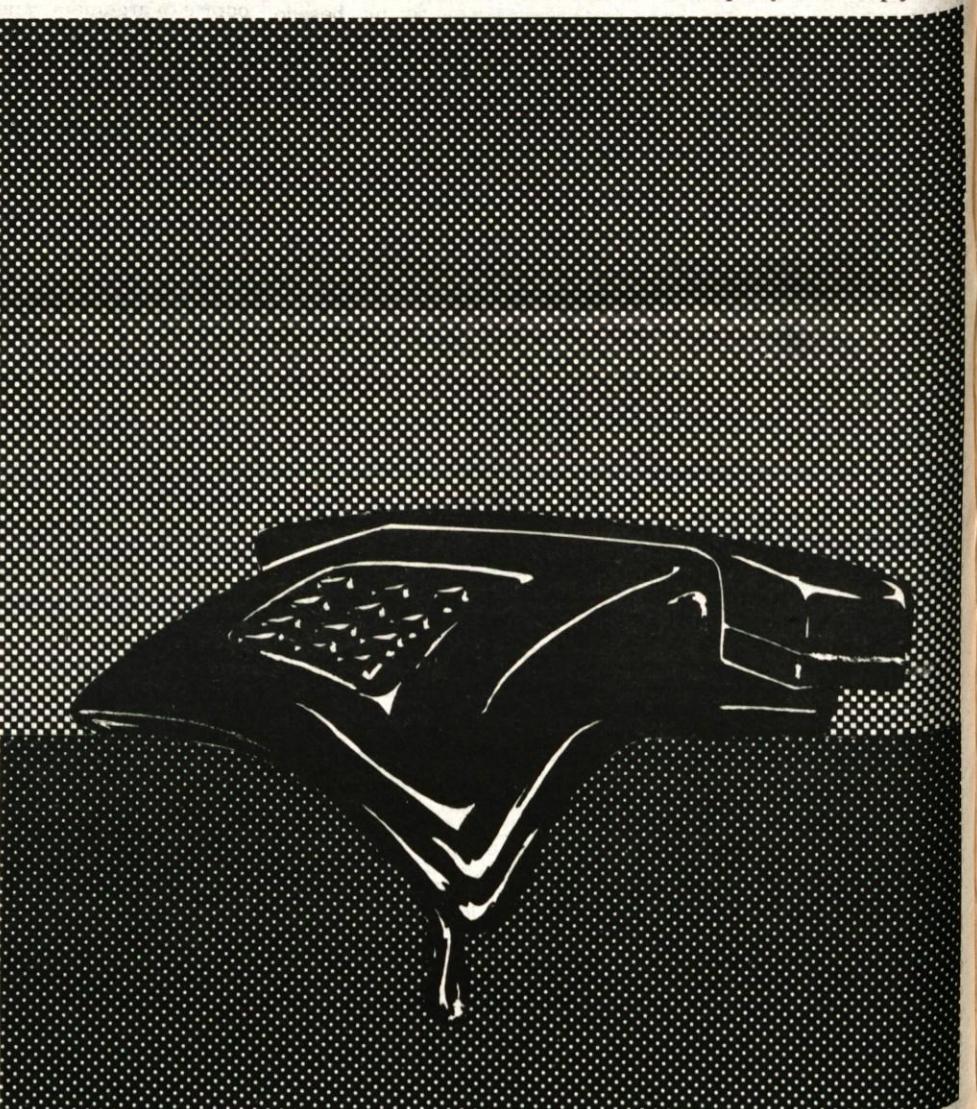
res pa da ožje, telekomunikacijsko, ni zabeleženo. Toda v teh dokumentih ni bilo tudi mnogih drugih delov sodelovanja, ki že potekajo ali pa se načrtujejo. Tem dokumentom torej z gospodarskega vidika ne smemo dajati tako velike teže. Morda je eden od pomembnih razlogov za njihovo odstotnost to, da je do važnih stikov med Iskro in sovjetskimi partnerji prišlo tik pred obiskom Gorbačova. V pogovoru s Silajevom sem tudi sam ugotovil, da bi bil obveščen o rezultatih pogovorov Iskre s sovjetskim ministrstvom za zveze in ministerstvom elektronike. Kasnejši stiki na ravni podpredsednikov so v bistvu potrdili veliko zanimanje SZ za sodelovanje na tem področju. Tudi ko sem bil sam nedavno v SZ zaradi drugih reči in sem malo potipal teren, ni bilo začutiti kakšnih posebnih sprememb."

Zadnji ste na seji vašega komiteja dejali, da je situacija, kar zadeva Telematiko na sovjetskem trgu, dramatična.

"Dramatična v tem trenutku. Telematika bi se moral pripravljati za to investicijo, najlaže pa se pripravlja tako, da uspešno trži, gospodari in pripravlja svoj del akumulacije, ki ga moraš primakniti za naložbo."

Bojda gre le za 2 milijona dolarjev Telematikih pogodb v letosnjem letu nasproti 35 milijonom dolarjev pogodb zagrebškega Nikole Tesle.

"Iskra v resnicu za zdajšnji program Telematike ni uspela podpisati normalne vrednosti pogodb. Dva milijona dolarjev je mnogo manj pogodb kot v preteklih letih.

Ilustracija: Uroš Bizjak

centralami, da jih torej ne bi proizvajali sami. Reči moram: velikih digitalnih javnih central še nimamo v rokah, končna pogoda s tujim partnerjem o sovlaganju in celotna finančna konstrukcija še nima pentlj."

Nekateri pravijo čisto drugače: vse je končano, prva centrala je tukaj, predpogodbe so tukaj...

"Govorim o proizvodnji central, torej načelni. Ta v svojih finančnih dimenzijah še ni dobljal pentlj. To moramo vedeti. Četudi bi danes že podpisovali pogodbo z enim od dveh tujih partnerjev, bo potreben še grozito veliko truda, da bomo finančno konstrukcijo te naložbe lahko zaprli. Pri tej načelni, ki je bila po zadnjih številkah vredna nekaj več kot 40 milijard, ne gre le za taznese, pač pa poleg tega še za finančno usposoblitev Telematike, da bo sploh lahko začela z investicijo. Ocene, kakšen je ta del pa so različne."

Pravijo - bi je denar za mežiški rudnik, idrijski rudnik živega srebra, jeklarno in tovarno aluminija, za IMV in Gorenje, za visoke tehnologije ga pa ni.

To je provokativno... Na sanacijo dolobe organizacije moramo vedno gledati v kontekstu časa, v katerem poteka. Če smo včasih rešili problem tečajnih razlik ipd., zdaj položaj bistveno drugačen. Manevri prostor je mnogo manjši, ne pa tudi voljni. Tudi z denarjem aktivno posežemo v pospeševanje razvoja zahtevnejših tehnologij. Nikakor pa ne v sanacijo zgubarjev."

UREDNIKOVA BESEDA

Deveto številko Odprtih strani smo spet odprli mladim — mladim pisem in problemom mladih. Odzvali so se kandidat za predsednika republike konference ZSMS Janez Janša, odgovorni urednik Mladine Franci Zavrlj, urednik iste revije Miran Lesjak, odgovorna urednica Tribune Ruža M. Barič, član predsedstva RK ZSMS Mojmir Ocvirk, hkrati objavljamo tudi »videnja« Romana Lvtarja, Dušana Kosa, Samo Lozeja, Ingred Bakše, Jožeta Školča in Bojana Starca, ki kandidirajo za najdovornejše funkcije v novem mandatu predsedstva RK ZSMS. Zamisel in izbor tekstov je prispeval naš novinar Vine Bešter, obliko pa Igor Pokorn. Želimo si, da bi jih z zanimanjem prebrali, prav tako pa tudi, da bi razmišljajmo o problemih mladih ali v družbi tudi napisali in nam jih poslali v objavo.

Leopoldina Bogataj

Odpte strani

9

JANEZ JANSKA

ZA ŽIVLJENJE PO MERI LJUDI, ZA LOČITEV IDEOLOGIJE OD MLADOSTI

Dan pri nas posvečamo tistim slojem, ki jih imamo tako ali drugače za zapostavljene. Tako imamo dan žena in dan mladosti. Že nekaj let pa dogajanja okrog dneva mladosti presega nekdane klasične prireditve. Ne presegajo jih po vsebinah, temveč po stvareh, ki spremljajo vso zadevo in po vprašanjih, ki se ob dilemah dneva mladosti odpirajo. Večina ljudi, mladih pa posebej, si je vsaj v Sloveniji na jasnen, da je ves direndaj okrog štafete in telovadbe na stadionu JLA nekaj, s čimer se mlado generacijo posiljuje in da vse to ni niti približno skrojeno po njeni meri.

To je počasi spoznala tudi ZSMS. Poleg tega še vrsta dejstev in dogodkov zadnjih let kaže, da ima sedanja mladinska organizacija relativno zelo velik moralni vpliv in ugled med ljudmi ter glede na to izredno majhno materialno moč, da karkoli premakne. Na njeno dejansko marginalnost lahko sklepamo iz različnih podrobnosti, ki pa so zelo zgrovne in so vedno hočeš nočeš neusmiljen pokazatelj dejanskega stanja. Npr.:

Sedanja mladinsko vodstvo, ki v profesionalnem sestavu obsega kakšnih 20 ljudi, dela v prostorih, za katere dvomim, da so večji od Popitove pisarne. Podobna situacija je v večini občin, da o drugih ravneh ne govorimo. Finančna sredstva za delo ZSMS ne predstavljajo niti pol izdatka za zastarel protiletalsko raketno. Tehnična opremljenost organizacije je na ravni podružnice komiterne pred zadnjim vojno. Funkcije v organizaciji (razen plačanih) ne predstavljajo nobenega izizza za večino mladih. Dejstvo, kako je partija prenove na različnih volitvah pometaла predsednikom ZSMS Tonetom Anderličem, potem ko je vsaj poskušal zastopati samostojnijo pozicijo, prav tako dočakuje vsaj dvoje. Prvič, da ima ZSMS pri delitvi stvarnega družbenega vpliva še vedno marginalno vlogo in drugič, dase partija prenove otepa kradivo, ki so prenovo (njeno lastno geslo) vsaj približno vzeli resno. Če hoče mladinska organizacija delovati resno, potem mora spremeniti svojo strateško programsko usmeritev v organiziranost, izboriti kadrovsko in finančno samostojnost, iz svojega operativnega programa pa še naprej trebiti stvari, ki dajejo značaj servisa za manifestacije (proslave, štafete, kvize itd.) in k kvečjemu spadajo v dejavnost društev ali družbenih organizacij, ne pa v dejavnost družbenopolitične organizacije.

Največ so zaenkrat nedvomno dosegli mladi kmetje. Desetletja zapostavljen, tlačen in tudi zamehovan kmet si je izboril vsaj relativno svojo organizacijo. Njegov boj ni boj za prestiž, temveč za enakopravnost. Kmečka zveza in Zveza kmečke mladine sta res šele prvi, vendar zelo velik korak. Slediti mora samostojna organizacija študentov. Neodvisni delavski sindikati. Zveza mladinskih organizacij in gibanj. Interesi se morajo organizirati. Na različne načine, neodvisno od svoje narave. Samostojno. Neodvisno. Če hoče partija svojo mladinsko organizacijo, naj si spet ustani SKOJ. Nekaj članov bi se prav gotovo našlo.

Zivljeneja pa gre svojo pot. V ozadeje leže pomembnost vprašanja, kdo je imel prav v zadnji vojni. Dilema o tem ali narodna sprava da ali ne, je prav tako potisnjena v ozadje. Zmagovalci se premalo zavedajo tega, da skrivanje svojih napak dolgoročno prinaša koristi zgolj poražen-

cem. Alergični so na besedo sprava, toda s spomenikom, ki naj bi ga postavili žrtvam dachaških procesov, se gre v bistvu tudi v spravo. Tukaj se ne išče pravice in resnice, temveč sprava. Zmagovalec (v tem primeru rabelj oziroma njegov legitimni naslednik) gre v spravo pod prisikom od spodaj. Zadaj pa je seveda politika. Vladanje. Ista politika, ki je Slovensco voščila Božič in popustila na mnogih drugih, nekaterih celo zelo pomembnih področijh. Igra ravnosvetja, ki pa počasi postaja vlečenje mreže, iz katere so skozi številne luknje napak pobegnile že skoraj vse rive. Rohnjenje proti že premaganemu zgodovinskemu ali namišljenemu notranjnemu sovražniku je vse bolj odpiranje ust v brezračnem prostoru.

Otroci vojšakovih potomcev se ne opredeljujejo niti za ene niti za druge, temveč zase. Za svoje življeneje. Za življeneje po meri ljudi. Ne za ta ali oni sistem, ki se deklarira tako, kot se pač nje mu zdi. Socializem po meri človeka je parola, ki se je v zgodovini že prevečkrat uresničila dobesedno. Imeli smo že nekaj socializmov po meri človeka. Res po meri enega človeka. Stalina npr. Danes gre ljudem predvsem za ureditev, ki bo dopuščala, da se živi kolikor je mogoče svobodno, da se razvija ustvarjalnost, da se dosegajo stvari, ki so dosegljive glede na naš čas in prostor. Za svojo stran. Zahteva jo pravico, da so na svoji strani. To je edina garancija za uspeh. Ena stran je namreč izgubila vnojno, druga izgubila mir.

Cas je, da sedanje generacije začnejo igrati svojo igro. Dovolj je bilo razvrščanja v razne Titove ali socialistične generacije in umeščanja na različne poti, za katere nihče ne ve, kam dejansko vodijo. Dovolj je bilo ubijanja mladosti s pomočjo ideologije. Hoče noče je treba vzeti usodo v svoje roke. Umetni dež in laserski žarki na stadionu JNA zgorj prikrijejo socrealistično vsebinsko prireditve za dan mladosti. Ne štafetni palici je bil pomemben korak pri izmotovanju iz ideologizacije mladosti. Toda koliko časa je bilo potrebljano zanj? Kdaj se bomo izkopalni iz močvirja krize, če bomo za opravo vsake take socialistične veselice potrebovali več let. Nam časa ne bo prej zmanjkal?

Perspektiva ni ne na eni ne na drugi strani, kajti zgodovinsko sta obe ali premagani ali iztrošeni. Zato je treba igrati novo igro. Novo igro z novim programom in novimi igralci. Pravico do tege imamo in če jo zatirajo, si jo je treba pač vzeti. Kolikor večje zamude kot v Avstrogrški, gradimo vedno manj stanovanj, razviti svet nam uhaja, mi pa nismo sposobni vreči zvezne vlade, ki je dve leti svojo sposobnost dokazovala zgolj s tem, da je jemala tam, kje se je ustvarjalo in prelivala tja, kjer so najmanj ustvarili. Upravnolovka je v krvni sistemu. Z njo se kupuje podložnike v delavskem razredu in birokratskem sloju ter zatira znanje in sposobnosti. Namesto

odprte in argumentirane razprave o vseh teh problemih prevladuje v političnem in javnem življenu iskanje sovražnikov za vsako ceno, branijo se tabuji, vsaka kritika armade se razglaša za specjalno vojno in kontra-revolucijo. Vojska postaja kriterij in vrednota patriotskega, pravijo orožja totalitarnim režimom razglašamo za miroljubno sodelovanje in prijateljsko pomoc neurviščenim državam. Preganjajo novinarje, ki si drzno pisati o privilegijih oblastnikov in preganjajo urednike, ki to objavljajo.

Ne jokamo in žaujemo za tistim, kar je bilo. Žal nam je za vse tisto, kar bi lahko imeli glede na dane možnosti, pa tega nimamo zaradi ideoloških predpisov, omejenosti in nesposobnosti celih generacij naših povojnih politikov. Zato ne igramo niti igre zmagovalca niti poraženca. Zgodovina oba pojma neusmiljeno izmenačuje na raven zgodovinskih dejavnikov.

Smili se mi tisti, ki tukaj išče eno samo resnico. V teh stvareh je namreč ni. Če zadevo povsem konkretiziramo, potem je resnicni toliko, kot je v dogajanje vtkanih človeških usod. Seveda obstaja tudi neka generalna zgodovinska sodba s stališča splošno etičnega, človeškega. Ta sodba se prebijajo skozi masko, potvarjanja, molk in laži obeh, zmagovalcev in premaganih in počasi postaja zgodovina, ki pa ne bo nikoli dokončna, kajti nemogoče je za nazaj zajeti vse, kar se je zgodilo ali vplivalo na to, da se nekaj sploh je zgodilo.

Za zmagovalca bo težko tudi spoznanje, da svet, ki ga je ustvarjal, mnogokrat tudi s posvetom iskrenim namenom in prepričanjem, njegovim vnurom ne ustreza. Kolikor bolj se bo temu spoznanju upiral s čustvi in kolikor manj bo tukaj igral razum, toliko težje bo zanj na koncu srečanje z neizogibnim, s slovesom od ideje, za katere šele na koncu spoznaš, da je utopična in škodljiva. Lakiranje ne pomaga. Poplava besed, hvale in proslav ne more zastreti spoznanja o milijardni dolarski zadolženosti, politični in ideološki blokadi, brezperspektivnosti v okviru obstoječega.

Perspektiva ni ne na eni ne na drugi strani, kajti zgodovinsko sta obe ali premagani ali iztrošeni. Zato je treba igrati novo igro. Novo igro z novim programom in novimi igralci. Pravico do tege imamo in če jo zatirajo, si jo je treba pač vzeti. Kolikor večje zamude kot v Avstrogrški, gradimo vedno manj stanovanj,

razviti svet nam uhaja, mi pa nismo sposobni vreči zvezne vlade, ki je dve leti svojo sposobnost dokazovala zgolj s tem, da je jemala tam, kje se je ustvarjalo in prelivala tja, kjer so najmanj ustvarili. Upravnolovka je v krvni sistemu. Z njo se kupuje podložnike v delavskem razredu in birokratskem sloju ter zatira znanje in sposobnosti. Namesto

FRANCI ZAVRL ZGODEBE IZ UREDNIKOVEGA DNEVNIKA

- FRUŽA M. BARIČ
KAKO SKUHATI GOLAŽ?
- ROMAN LAVTAR
Z VROČIM SRCEM IN HLADNIM RAZUMOM
- BOJAN STARČ
VIDENJE
- MOJMR OCVIRK
MARGINALNOSTI SVETLOBO!
- JOŽEF ŠKOLČ
PROCES NASTAJANJA NOVE POLITIČNOSTI
- MLADIH
INGRID BAKŠE
- DUŠKO KOS
PROTI NADZOROVANJU IN KAZNOVANJU
- JAVNE BESEDE
- DUŠKO KOS
ZA ZVEZO MLADIH
- SAMO LOZEJ
NE, TOVARIŠ UČITELJ...

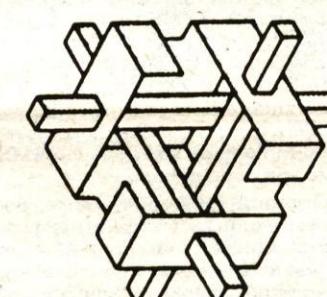
MIRAN LESJAK

KONEC ENOTNE ZSMS?

Šefu slovenskih komunistov Milanu Kučanu bržčas ne gre oporekati sposobnosti, da zna v času povisanje politične temperaturе in prilagoč se avditoriju, formulirati svoja mnenja in pogleda po tisti maniri, po kateri je mogoče izrečeno interpretirati tako ali drugače. Različne razlage in dvoumlenja, kaj je Kučan v resnici povedal, je doživelja tudi njegova ocena, izrečena na nedavnem mladinskem posvetu v Bohinju, da naj bi na demokratizacijske procese v Sloveniji odločilno vplivala tako **13. kongres ZKS** kot tudi **kongres ZSMS** v Krškem. Kakor so namreč posvetu prisostvujejo mladinski funkcionarji v povedanem prepoznali partitsko rehabilitacijo prosledega 12. kongresa ZSMS in celo identifikacijo z njim, tako je mogoče Kučanove besede razložiti tudi z menjem glavnega urednika »Mladine«, da se »Partija šlepa.« Če pa se Partija v resnici zmerja »šlepa«, potem to zadnjem času počne tako, da je v tem »šlepanju« prava. Vrstni red na načrtovanju političnih spektaklov — kar kongresi prav gotovo so — namreč v jugoslovenski politični govorici nikakor ni nepomemben. Vsakomur po njegovem delu, toda bržkone je slovensko »perestrojko« bolj kot oba kongresa izsilila že pred njima oblikovana demokratična javnost.

vsaj tam, do koder se je prebila, nujno, takoj, potrebovala še en kongres. Predlog seveda ni niti realen niti za mladinsko vodstvo sprejemljiv. Le-to ni kongresa sklical nič takrat, ko se je ob sporih o usodi štafete mladosti zdelo, da se bo mladinska organizacija razcepila. Prav štafetni spori iz lanskega leta pa še danes vplivajo na delo ZSMS.

Zakaj naj bi bil potreben nov, izeden mladinski kongres in kakšne so posledice slovenskih mladinskih štafetnih bitk?

Z gotovostjo je mogoče zapisati, da od pokrškega poleta, ki je prvo leto dni buril jugoslovensko (politično) javnost, danes ni veliko ostalo. Medijska zvezda, kar je ZSMS prvo leto po kongresu prav gotovo bila, je pričela ugasti po tem, ko so mladinski forumi bolj ali manj zadovoljivo, z več ali manj uspeha in poguma kanalizirali v politični sistem vse atraktivne civilnodružbenne pobude. Najbolj med njimi je odmevala zahteva po priznavanju ugovorov vesti in uvedbi civilnega služenja vojaškega roka, jugoslovenski novinarji pa so se lepili tudi na zahteve po demokratizaciji Kazenskega zakona, odpravi sankcioniranja verbalnega delikta, legalizaciji stavke, uvajaju malih produkcijskih enot itd. Vse do problematične štafete mladosti, ki je razklašala ZSMS in jo soočila s protistafteno nastrojenim javnim mnenjem. Štafeta je v letu 1987 ostala, odločitev RK ZSMS za njo pa mladinski organizaciji sicer ni v celoti odtegnila javne podpore, je pa zasejala dvom v iskrenost njenega političnega programa.

Misel Mladinoga glavnega urednika bi torej moral razširiti: ne le, da se Partija šlepa, v demokratizem vremenu, ki je v Sloveniji prisotno že tja do začetka osemdesetih, se morajo šlepati vse officialne politične organizacije pri nas, torej tudi ZSMS. Kaj je pravzaprav mladinska organizacija storila na kongresu v Krškem? V svoje dokumente je zapisala (in jih tako politično legitimirala) vse tiste pobude in zahteve, ki so se v demokratični in strokovni javnosti (recimo obojim civilnega družba) artikulirale že pred kongresom. Ta ugotovitev nikakor ne meri na to, da bi omalovaževala strokovni, intelektualni ali politični potencial mladinskih forumov. Ravnost proti temu je v politični programu je ZSMS šele afirmiral kot legitimno politično organizacijo (v kongresnih dokumentih se govori celo o fronti), reprezentanta dela Kardeljevih »ljudskih monžic.« Nekaj podobnega je na nedavnih konferencah poskušala storiti tudi slovenska Partija. Zdi pa se, da bi ZSMS, če želi ostati

pa se ji utegne zgoditi, da bo izgubila tudi kmečko mladino. Če danes partijski voditelji ugotavljajo, da njihovo »perestrojko« zavira predvsem nižje rangirana partijska birokracija po občinah, potem je mogoče da ZSMS ugotavlja prav nasprotov: vse bolj se zdi, da mladinsko vodstvo ne more več slediti svojim občinskim »bazam«, in da imajo torej opraviti s pervertirano politično avantgardnostjo.

Namen razmišljanja o izrednem mladinskem kongresu potematakem ni želja po uprizoritvi še enega političnega spektakla, ampak je poskus opozoriti na potrebo po redefiniciji mladinske organizacije, ki pa je lahko sprejeti (redefinicija namreč) le s pristankom kongresa. Povsem očitno je, da krška spakedranka, ki hkrati vidi ZSMS kot politično organizacijo in kot fronto, pelje ZSMS v slepo organizacijsko, programsko in vodstveno ulico. Tako kot je realno pričakovati, da se bodo ob relativno avtonomnih organizacijah študentov in kmetov prej ali slej pojavit mladinske sindikalno-politične organizacije ostalih socialnih slojev in interesnih skupin, je tudi realno pričakovati, da se bodo vse te organizacije zelite prej ali slej tudi formalno in programsko osamosvojiti. Vsako prihodnje vodstvo pluralistično organizirane in diferencirane ZSMS mora prav zato že danes vzeti v zakup očetek, da se ne zavzemajo dovolj za interes svojih hčerovskih organizacij.

ZSMS je tako očitno postala žrtev procesa, ki naj bi ga sama sprožila: kongresni pluralizem maje njene kongresne dokumente, kritika monopolne pozicije partije v političnem življenju, katere nasledek je zahteva po sestopu z oblasti, se mora sodelovati s porajajočo se kritiko njenega lastnega monopola v »mladinski politiki in iz nje izvajajočega sestopanja. Če poleg tega ZSMS že dve leti po kongresu ne bo znala aktualizirati svojega programa, se ji utegne pripraviti, da jo v programske privlačnosti prehititi celo Partija. Mladina pa zna danes najbrž povedati in ponuditi še kaj več od parole »socializem po meri človeka.« Toda »globalna politika« ima svoje zakonitosti. Ena od teh je: skrajšati jezik ob koncu manda, da se ozirati po novem (mandatu, se razume).

MOJ MIR OC VIRK MARGINALNOSTI SVETLOBO!

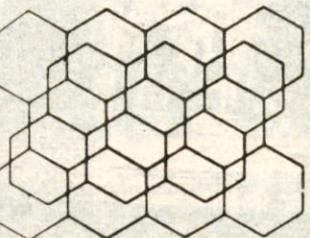
Zadnje politične sezone so v Sloveniji lansirale novo politično zvezo: mladinsko organizacijo. Zapisani uvodni stavek je preslikava teorema, ki ga v svoji knjigi »Najlepša leta našega življenja« (Krt, 1988) postavi Marcel Štefančič, jr., ko se opredeljuje do filmskih zvezd. Filmska zvezda je že tisti igralec, ki igra glavno vlogo, igralec, ki v filmu ne umre... in prav to velja tudi za igralcev v politični realnosti.

Kadar se sprašujemo po perspektivah Mladinske organizacije, se sprašujemo po tem, kako zadržati in povečati njen sijaj. Zanesljivo to ni več mogoče s tisto osnovno nalogo, ki je ZSMS povzdignila v resnega političnega partnerja z doslednim zajema-

njem v civilni družbi nastalih iniciativ. Njena osnova naloge v naslednjem obdobju bo realizacija teh pobud, torej učinkovito nastopanje na mestih političnega odločanja.

Ne da bi podcenjeval prizadevanja, ki smo jim priča po strukturnih organizacijskih spremembah ZSMS, lahko rečem, da so te spremembe le nujna sredstva, s katerimi bo mladinska organizacija dosegla organizacijsko učinkovitost. To pa je pogoj za uspešno zastopanje politično »marginalnih« slojev na že omenjenih mestih političnega odločanja.

Mlada generacija je zaradi svojih bioloških razsežnosti v vseh političnih sistemih po definiciji

marginalizirana. Tu pa se krog ne zaključi. Kot marginalen sloj moramo namreč šteti praktično vse skupine, ki so nosilci civilne iniciative. Poslanstvo ZSMS je torej natanko v tem, da to »marginalno« politično strukturo zastopa v skupščini SR Slovenije. To pa bo mogoče le ob vzpostaviti takšnega sistema političnega odločanja, katerega centralno mesto odločanja bo postala skupščina.

Poslanstvo ZSMS-ja ni torej več v prepoznavanju nekega interesa, ampak v političnem afirmiranju marginalnih političnih slojev!

J O Ž E F Š K O L Č PROCES NASTAJANJA NOVE POLITIČNOSTI MLADIH

I.
Ko je mladinska organizacija pred letom dni začela znova odkrivati za naše razmere »nove« prijeme v volinjih postopkih, ni bilo pričakovati, da utegnjejo te novosti pomeniti učinkovit vzhod za izpeljavo na drugih ravneh. Že površna analiza bi pokazala, da je šlo bolj za spreminjanje videza, kot pa stvari pri korenu. To je postal toliko očitno pri kasnejših posnemovalcih. Temeljne zadrgre — posrednosti volitev — pa se mladinska organizacija ni dotaknila tudi kasneje, ko je zaradi revolventa dela organizacije spremnila volilna pravila. V čem je torej zanka volitev v ZSMS? Gre za svojevrsten paradoks, ko je volilno telo Republike konference ožje in dokaj nevidno od spleta forumov, gibanj, iniciativ, posameznikov... ki tvorijo kompleksno podobo mladinske organizacije. Mladinska organizacija se ponaša z dokaj anarhičnim prepletom ne povsod dovolj učinkovite mreže v občinah in na univerzah in povsem formalnim kolektivnim članstvom DO-D, ter različnimi gibanji, projektnimi skupinami, avtonomnimi glasili in simpatizerji. Prepoznaven kolorit dajo organizaciji predvsem skupine, ki niso institucionalizirane v shemo odločanj v ZSMS. Predsedstvo bi torej moralno uživati podporo tudi teh »delov frontne mladinske organizacije. Sedanji sistem pa pravico glasovanja podeljuje zgolj delegatom občinskih in univerzitetnih konferenc ter DO-D. V toliko je tudi široka kampanja lahko samo metanje peska v oči.

Ob tem pisanju se mi poraja še drug močan pomislek, ki je bolj formalne narave. Programske smernice iz diskusij organizacije so začrtane tako v kongresnih dokumentih, kot tudi rezultirajo, ki o različnih problemih potekajo v kvalificiranih telesih. Najzveni staromodno, toda od kandidatov je pričakovati, da na te dokumente pristajajo. V nasprotнем primeru pa volitve lahko dobe povsem drugačno razsežnost in celo pomenijo sprost programskega dokumentov.

II.
Mladinska organizacija že dlje časa nastopa z maksimo, da so vsi družbeni problemi tudi in predvsem problemi mlaode generacije. Kot vse druge družbene sile, ki se ubadajo z razreševanjem nakopičenih protislovij, mora tudi ZSMS merit na začetku strategije kompleksnega družbenega razvoja in v tej smeri potrebnih sprememb. Ta strategija bi morala prevrednotiti tako družbene vrednote, kot tudi sfero politike in seveda gospodarski ustroj.

Učinkovitost namreč zavisi od preobrazbe vseh treh naštetih elementov, ter seveda njihovega skladnega delovanja. Upravljanja tehnološkega razvoja, gospodarske preureditive družbe, političnih in kulturnih pravic in svoboščin, identitet in dignitete narodov, posameznikov in skupin v skupino za mladinsko organizacijo zavezujoč korpus vprašanj. ZSMS pri tem ne sme delati razlike med problemi, ki so bili izpostavljeni na jenih organih in pobudami, ki jih nanjo naslavljajo skupino

posamezniki. Ta vprašanja, če tudi včasih protisloma, izvarejo skupen strah in stisko pred vse večjim zaostanjem Slovenije in Jugoslavije za Evropo in razvitim svetu. Vse te iniciative velja obravnavati kot tisto pozitivno energijo, ki se noče spriznat s tako prihodnostjo, kot je že danes in tukaj, temveč si prizadeva za deblokiranje in sproščanje individualnih in kolektivnih sil, ki se orientirajo v tretje tisočletje. Preobrazba v to sodobno informacijsko razvito družbo pa me terja zgolj gospodarsko učinkovitega sistema, temveč tudi najširšo demokratičnost celotne družbe in učinkovito državo. Oblikovanje tovrstnih odločitev pa zahteva temeljiti premislek. ZSMS se bo zato moralna v večji meri naslanjati na izvedenska mnenja iz eksperimentnih skupin. Z metodo opiranja na znanje širšega kroga ljudi se bodo z mrtve točke lahko premaknile tudi številne, v ZSMS že sprožene pobude.

Organizacija se mora bolj usposobiti tudi za formuliranje lastnih alternativnih predlogov ob posameznih spornih zadevah. Strošnih pobud, s katerimi se ukvarja ZSMS, največkrat ni moč razrešiti niti znotraj organizacije, niti znotraj mlaode generacije. Razpoložljive sile je zato potrebno usmeriti predvsem v tri smeri delovanja:

— Pobude je potrebno najprej spraviti na mesto političnega odločanja (skupščine, DPO...), jih utemeljevati, dopolnjevati in odločno vztrajati na njihovem razreševanju.

— Razrešitev pobud dobiva navadno vsejugoslovansko razsežnost, zato je potrebno vselej in povsod iskati pristaše in zavezne. Mladinska organizacija bo

Navkljub naštetim slabostim pa se je potrebno zavedati, da med

očitno morala v ostalih republikah in pokrajinalah vzpostaviti takšno mrežo odnosov, ki bodo zagotavljali sproten pretok kvajaliteten informacij. Potrebno bo oblikovati razumljiv in prepričljiv jezik, pa tudi differencirano govorico za različna družbena okolja. Vsaj delno obvladovanje jugoslovenskega prostora bi pomnilo nesluteti prihranek družbeni energije.

— V splošni ambiciji postati sodobna evropska država, ZSMS ne more čakati državne odločitve o takšni ali drugačni integraciji v evropski prostor. V tem prostoru mora vzdrževati že znane povezave ter iskat nove, ne glede na to, ali so institucionalne ali neformalne narave. V evropskih duhovnih in kulturno-gospodarskih tokovih mora mladinska organizacija iskati navadih, zavezništva in potrditev svojih idej. Podpirati mora vsestranske povezave, pretok kulture, znanje in ljudi, skratka vsega, kar nas približuje pluralistični in odprt Evropi brez meja.

III.

Mladinska organizacija se nahaja v precepu pričakovanj najrazličnejših nosilcev »prenovljena eni ter amorfni organiziranosti in slabu učinkovitosti na drugi strani. ZSMS se je večkrat izkazala kot nezadosten medij artikulacije in posredovanja različnih interesov. Slabi propustnosti idej v veliki meri botruje že sama zgradba v organizaciji. To togorst in nepropustnost strukture dodatno cementira vsestransko navezanost na druge DPO, finančna nesamostojnost in tudi močno negativna kadrovska selekcija.

Menim, da je potrebno organizacijo nenehno evalvirati na tistih elementih in rešitvah, ki zlagoma lahko postanejo tradicija ter s tem prihraniti prepotrebno

DPO ravno mladinska organizacija beleži nek presežek, ki ga je dosegla z odpiranjem prostora najrazličnejšim pobudam in postala tudi njihov glasnik in zagonnik. Odmevnost teh pobud je organizaciji že sedaj dala redko vsejugoslovansko razsežnost politične organizacije. To je dejstvo, ki doslej ni bilo zadostno upoštevano in eksploatirano. V zaprtosti in ekskluzivnosti jugoslovenskega sistema ZSMS ostaja le v poziciji nekakšne čakanice, v kateri se gnete in utruja vse več različnih idej. Ostaja grenak priokus, da so vsa vrata, ki vodijo v prostore odločanja skrbno priskrnjena.

Če za hip odmislim problem družbenih učinkovitosti ZSMS,

ostaja le v poziciji nekakšne čakanice, v kateri se gnete in utruja vse več različnih idej. Ostaja grenak priokus, da so vsa vrata, ki vodijo v prostore odločanja skrbno priskrnjena.

— Taka metoda dela ZSMS, ki ji na kratko lahko reklami za doseganje ravno zavidanja vredne ravni. Nenazadnje je ta projekt zelo pomemben tudi za

energijo, ki jo trošimo v neprestanem revolucionarnem rušenju in iskanju perfektnih, vsepresegajočih rešitev.

Sedanje nastajanje novih avtonomnih oblik organiziranja študentov, kmetske populacije in razumnosti pomeni enega realnih nastavkov reorganizacije mladinske organizacije. Nezadovoljstva in spontanosti ne gre zavirati, posebej ne tam, kjer je ZSMS slabno učinkovita.

Druga pravina, na osnovi katere bi bilo moč razvijati mladinsko organizacijo je utemeljena v zaupanju, ki si ga je ZSMS pridobil v dosedanjih družbenih bojih. Bila je namreč tista družbeno-politična organizacija, ki je dejansko razširila prostor političnega delovanja. V prerezdelitvi političnega prostora, je ZSMS tista, skozi katero naj bi se artikuliral in afirmiral interes mlade generacije. Paradox je v dejstvu, da imamo na eni strani vrsto najrazličnejših, tudi protislovnih interesov, na drugi pa je relativno homogeno organizacijo brez sleherne relevantne konkurence. Vodstvo organizacije bi zato ne smelo nastopiti zgoraj kot nosilec nekega pozitivnega programa, marče tudi kot garant avtonomije političnega prostora, v katerem bo močno formulirati različne programe. Ali drugače povedano, če ZSMS dejansko želi biti reprezentant mlade generacije je to lahko le pod pogojem, da zagotavlja prostor političnega pluralizma vsem skupinam in programom.

V tako zastavljeni organizaciji bo potrebno problematizirati način odločanja in v njegovem okviru predvsem odnos večine in manjšine. Vprašanje manjšine in ohranjanje njene identitete postaja osrednje vprašanje

INGRID BAKŠ PROTI NADZOROVANJU IN KAZNOVANJU JAVNE BESEDE

Sloboda tiska in drugih sredstev javnega obveščanja in javne besede nasploh je tisti predpogoj, ki šele omogoča vzpostavitev avtonomne javnosti, brez nje pa samostojna organizacija ZSM, kakor smo jo opredelili v kongresnih dokumentih iz Krškega in Novega mesta, ni mogoča. Tako je, po mojem mnenju, zavzemanje za spremembo Zakona o javnem obveščanju in s tem v zvezi spremembo kazenskega zakonika SFRJ in SRS v tistih členih, ki inkriminira javno besedo ena od najpomembnejših nalog vodje CIRZ-a.

namenili več prostora mladi generaciji kar sami od sebe, zato mislim, da je potrebno insistirati na:

1.

Širitti slišnosti Radia Študent in vzpostaviti slovenske mreže bodočega mladinskega radija, kar bi omogočilo mladim pa tudi ZSMS sestop z marginalno pozicijo, po drugi strani pa zagotoviti medij za sprotovo informirjanje in problematiziranje pomembnih tem.

2.

Projektu ATV (mladinska lokalna televizija), kot tistem prostoru projektu, ki bi nastopil kot konkurenčni sedanji »nacionalni« televiziji, ki ima trenutno v slovenskem prostoru absolutni monopol. Razbitje monopola in vzpostavljanje neke minimalne tržne konkurenčnosti je tudi pogoj za dvig kvalitete posredovanih informacij, ki trenutno ne dosegajo ravno zavidanja vredne ravni. Nenazadnje je ta projekt zelo pomemben tudi za

dor mladinske kulture, ki je danes zapostavljena, odrinjena obroba, čeprav bi si marsikda zaslužila povsem drugačno mesto.

3.

Ustanovitvi mladinskega dnevnika, ki bi izhajal na nekaj straneh in bi omogočil bolj izporna poročanje o aktualnih dogodkih.

4.

Definiciji mladinskih medijev, kot avtonomnih delov front mladinske organizacije in sproščanju le-te, saj nemim, emancipacija mladinskih medijev posredno vpliva tudi na emancipacijo mladinske organizacije.

Klub vzpostaviti take mladinske informativne mreže menim, da so še kako potrebna tudi občinska mladinska informativna glasila, zato se bom zavzemal za nadaljnji razvoj mladinskih glasil v tistih sredinah, kjer obstajajo in za ustanavljanje glasil tam, kjer bodo mladi za izrazili interes.

organizacij, ki se hočajo še med demokratične.

Vsa ta razmišljanja o preobrazbi ZSMS seveda ne odvezujejo o takojšnje in temeljite razprave o dometu in alternativah organiziranja političnega pluralizma naši družbi.

Ko smo torej pri volitvah je potreben izbrati tako vodstvo, ki bo zmoglo »več žlahtnega pragmatizma« in bo sposobno spraviti inovirati programske in organizacijske rešitve. Potrebno je razviti metode dela, ki bodo oblikovali ravnanje posameznikov in avtonomnih skupin v kooperativno. Na medsebojni strani in sodelovanju oblikovan sistem vrednot bi bilo seveda potreben uveljavljati tudi v drugih segmentih družbenega ustroja. Iz primerjalnih analiz učinkovitosti različnih družb je vse bolj očitno, da najboljših rezultatov ne dosegajo niti na individualni ravni, niti na sistemski, niti tisti, ki črpojajo iz enakosti in kolektivizma, ampak predvsem s strupnostmi, ki se napajajo ob vrednostih sodelovanja.

Tako postavljena organizacija verjetno lahko pomeni enega vzrokov deblokade zavrhovih družbenih potencialov, brez katere ne bo mogoče izvesti konkretnih soprojememb na bolje.

IV.

Če torej kanimo utrijevati koncept pobudam in polifonu uganjene organizacije bo ZSMS morala prevzeti načela, ki drugače veljajo širše, v demokratičnih družbah. Zaradi dosledne odprtosti v razdelitvi političnega prostora, je ZSMS tista, skozi katero naj bi se artikuliral in afirmiral interes mlade generacije. Paradox je v dejstvu, da imamo na eni strani vrsto najrazličnejših, tudi protislovnih interesov, na drugi pa je relativno homogeno organizacijo brez sleherne relevantne konkurence. Vodstvo organizacije bi zato ne smelo nastopiti zgoraj kot nosilec nekega pozitivnega programa, marče tudi kot garant avtonomije političnega prostora, v katerem bo močno formulirati različne programe. Ali drugače povedano, če ZSMS dejansko želi biti reprezentant mlade generacije je to lahko le pod pogojem, da zagotavlja prostor političnega pluralizma vsem skupinam in programom.

V tako zastavljeni organizaciji bo potrebno problematizirati način odločanja in v njegovem okviru predvsem odnos večine in manjšine. Vprašanje manjšine in ohranjanje njene identitete postaja osrednje vprašanje

Prav »provokacija« je lahko učinkoviti detonat, ob katerem razumna in trezna reakcija utrijevati odmevnost organizacije. V tako koncipirani organizaciji mora biti predsedovanje, kolikor sem zapisal že lani, podprtih strupnemu in pozornemu razpravljanju, ter potprežljivemu dogovaranju. Odločanje je potrebno izgrajevati na kulturi dogovaranja, se pravti natančno prepoznavanja, razlikovanja in sporazumevanja. Problem prezentiranja je torej znati tančno prisluhnuti različnim idejam in jih tudi navzven predstavljati kot različne, hkrati pa biti dosleden v soglasno dogovorjenih stvareh. ZSMS ne smi biti rezervirana le za enakomerno sleče - eno samo resnicno - ampak mora prisluhniti vsem heterogenim resnicam in jih varovati, ti kot svojo pomembno in meljno razsežnost. Ob tem mora znotraj te raznolikosti iskati stičišča in skupne točke ter dogovarjati način sožitja in skupnega nastopanja.

Znotraj tako postavljene organizacije predsednik ni več tisti, ki reprezentira enoto mladino in organizacijo, temveč predvsem prezentira vso to bogato raznoliko kost.

NO FUTURE

ROMAN LAV TAR Z VROČIM SRCEM IN S HLADNIM RAZUMOM

Prva polovica osemdesetih let je bila čas odpiranja številnih pobud za vzpostavitev razmer, v katerih je možen boj za demokratičnejšo družbo. Zahteve, kot so ukinitve smrtne kazni in verbalnega delikta, civilno služenje, svoboda tiska, vzpostavitev avtonomne javnosti, pravica do stavke ter neposredne volitve, še vedno niso ustanovljene. Zato mora biti njihova uresničitev glavna naloga ZSMS v obdobju, ki prihaja.

Nobena politična skupina ali organizacija nima pravice do monopolja nad resnicami. Zato je potrebno nenehno potrebiti princip frontnosti ZSMS, kajti prav pluralizem interesov in idej, ne glede na predznak, ki ga nosijo, je bistvo obstoja ZSMS.

Kongresa v Novem mestu in v Krškem za ZSMS pomenita zasuk od mladinskih problemov k družbenim, od klasične skojevske k samostojni organizaciji. Sta prelomni točki v procesu uveljavljanja ZSMS kot enakovpravnega družbenega in političnega subjekta ter hkrati izraz nove političnosti mladih. Obdobje po kongresu v Krškem pa je odprlo nove probleme, saj je po eni strani skozi nova družbena gibanja in druge oblike delovanja aktiviralo večje število mladih, po drugi strani pa organizacija te obilne energije ni bila več zmogljiva absorbitati in posredovati v politični prostor. Rešitev tega protislovja je življenjskega pomena za nadaljnje funkcionalanje ZSMS.

V.

Tako kot se mora ZSMS odpirati navznoter, tako se mora odpirati tudi navzven. To ne pomeni izgubiti samostojnosti in avtonomnosti pri odločitvah, pač pa pomeni povezati se z vsemi naprednimi silami v družbi. Ob vsakokratnih konkretnih družbenih vprašanjih mora ZSMS iskati zaveznike, saj problemi, ki jih odpiramo mladi, še zdaleč niso samo mladinski. Poti za tovrstne iskanja sta dve: Socialistična zveza in skupščina.

VI.

Vstop v jugoslovanski politični prostor je za ZSMS možen s konkretnimi projekti vezanimi ne le na organe konference ZSMS, pač pa tudi na posamezne republiške in pokrajinske konference. Utrujajoče ideologiziranje ne daje rezultatov, hkrati pa zahteva ogromno energije. To seveda ne pomeni odstop od osnovnih principov delovanja ZSMS, temveč iskanje vseh tistih mladih, ki jim je koncept razvoja, za katerega se zavzemamo, blizu. Hkrati je potrebno rederinirati Konferenco ZSMS v organ, ki ne stoji nad republiškimi in pokrajinskimi, pač pa vsakič znova isče konsenz. Temu ustrezno je potrebno spremeniti glasovalni sistem in prenoviti volilne mehanizme za najodgovornejše funkcije.

Ker sem pristal na kandidaturo za dotedno mesto predsednika, je prav, da predstavim svoje viđenje. Še prej pa se oproščam, ker besedila nisem utegnil natipkati, kar je posledica drugih obveznosti in kratkega roka.

Moje viđenje za delo predsednika komisije za SLO in DS pa je na kratko sledeče:

— zadnje čase smo priča mnogih razprav o JLA, sistemu in koncepciji SLO in DS v Jugoslaviji in Sloveniji, mnogo neargumentiranih napadov na vse, kar je v zvezi z vojsko. Moje mnenje je, da je do vsega tega prišlo zato, ker so posamezniki in skupine sploh premalo obveščeni o vsebin, zasnovi in v konceptu SLO, saj smo tudi mi, ki delujemo na tem področju »malce« zaspali. Zato si kot nujno zamišljamo to, da na RK ZSMS preko komisije za SLO preidemo na aktivno delovanje z namenom, da se popularizira, pojasnjuje, skrata, da se vedenje o tej vroči problematiki razširi med slovensko mladino in mogoče tudi širše. Seveda pa je potrebno upoštevati tudi resnične in kritične pripombe, ki jih je potrebno s skupnimi močmi razrešiti.

za mesto predsednika komisije za SLO in DS na RK ZSMS v Ljubljani

— pri svojem delu bo moralna komisija upoštevati tudi vsa sedanja (in tudi bodoča) družbena gibanja in skupine, sprejela njihovo vprašanje in pobude, ter skušala na njih tudi odgovoriti. Skratka, komisija mora biti aktualna, slediti mora družbenim tokovom, ki se med nami poraja.

Te moramo resno in vso odgovornostjo pretehati ter sprejeti tiste, ki kvalitativno pot v skupnici — podružbljanje naše obrambe.

— sodelovanje z oboroženimi silami na teritoriju Slovenije tako na športnem, kulturnem in na vseh ostalih področjih, tako da naše delo in republiko, predstavimo čim večji populaciji vojakov, ki prihajajo iz drugih predelov Jugoslavije in služijo vojaški rok v Sloveniji.

— organizacija in pomoč pri organizaciji raznoraznih oblik de-

BOJAN STARC VIDENJE

RUŽAM. BARIĆ KAKO SKUHATI GOLAŽ?

Gospodinje najverjetneje zelo dobro poznajo recepte, s pomočjo katerih se kuha (seveda) najboljši golaž na svetu. Žal pa imamo tudi gospodinje, ki se sicer drugače imenujejo, kuha pa golaže in to take, da se spodenček naslaja ob njihovem vonju in sestavinah.

Gospodinje najverjetneje zelo dobro poznajo recepte, s pomočjo katerih se kuha (seveda) najboljši golaž na svetu. Žal pa imamo tudi gospodinje, ki se sicer drugače imenujejo, kuha pa golaže in to take, da se spodenček naslaja ob njihovem vonju in sestavinah.

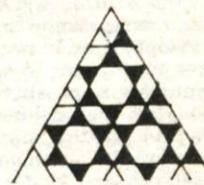
Najbolj znana mešanica, ki nam prihaja na jedilnik v prihajajočem času kislih kumaric, je nedvomno zaplet okoli novega vodstva RK ZSMS. Kakor pred letom dni, se je zataknilo pri programih, kajti nenadoma (?) so se v že očitno dogovorjene kadrovskie spremembe vmesali popolni outsideri z Janezom Janšo na celu. Ta kandidira za predsednika RK, podpira pa ga okoli 30 mladcev in mladenk, ki se v grobem ali pa popolnoma strinjajo z njegovim programom. Sicer je že res, vsaj tako trdijo ljubljanske čenče, da Janša hoče svoj politični come back. Spomnimo se namreč le nekaj let nazaj, ko je zaradi smešne (vendar smešne šele danes!) aferece Janša dobil brco v rit s strani takratne officialne politike, in to ne samo mladinske.

Res je tudi to, da se na »njegovim« listi pojavljajo določena imena, ki pa naj mi to nekateri zameri-

jo ali ne, imajo za seboj že cel kup predvsem mladinskih političnih polomij, vendar olika je olika, zato se ne bom spuščala v te subtilne podrobnosti. Vendar kakorkoli že obrnemo, dejstvo je, da je skupina podpisnikov »Janevega« programa ponudila nekaj novega; seveda če smo pripravljeni pozabiti določena sedemdeseta leta, potem je ta program nekaj novega. Casi so se žal obrnili tako, da NSK ni edini retrogardist na Slovenskem. Vse več retro & gardistov je med mladinskih funkcionarji, ki so prisiljeni ponujati »svoji bazi« tisto, kar smo že zeli potisniti iz zgodovinskega spomina.

No, vendar božji mlini meljejo počasi in učinkovito, zato ni slu-

čaj, da je linija Janeza Janša dobesedno izvisela na »predkongresni bojih. Z njegove liste sta bila, morda se motim, vendar mislim, da se ne, samo dva ponujena moža uvrščena na listo tistih, ki se bodo v naslednjih tednih prizadevali za stolčke na profesionalnih funkcijah. Odmevi so že tukaj — ljubljanski in mariborski UK se je seveda zaradi takega ravnanja pritožil, vendar menim, da vse skupaj ne bo doživel večjega pomena. Zakaj? Znano je, da je komisija, ki je odločala o predlogih, odločala — sama zase. Ja, tako je bilo, sami sebe so postavili na listo strelec in brezkompronsko izključili vse tiste, ki so se jih zdeli iz teh ali onih razlogov neprimerni za tovrstna dela in naloge.

Kakor sem že prej rekla, niso bila vse imena z zavrnjene liste ravno bleščeča, kar pomeni, da bi tudi jaz, seveda, če bi imela to možnost, glasovala proti nekatirim. Vendar pa je res tudi to, da tudi med tistimi, ki so sedaj uradno na listi, najdemo nekaj bleščečih cvetk, še celo več, naindej ljudi, ki se razglasajo za bolj izobražene, kot to so (npr. neki absolventi FSPN, ki je resnič ponavljalec tretjega letnika na tej isti fakulteti) in te nedvomno ne gre šteti za tiskarsko napako. Moralni razlogi t kaj odpadejo, ostane samo vprašanje principa, načela.

Kaj pomeni, da je kadrovska komisija skoraj v celoti zavrnula Janšovo listo? Po eni strani ne vemo to, da je Janša še vedno persona non grata v današnji politični sceni. Vendar je za te se »globlji« razlog. Gre namreč za to, da so neoficialni in npredvidljivi programi z takšnimi ljudmi še vedno pri izjema kot pravilo in da jim že v samem začetku odvzemo možnost za kakršenkoli pred. In ker je to tako, bodo tudi letne volitve za funkcije v RK ZSMS doble prizvok farse, ka ponavljale bodo zgodbo »najbolj demokratičnih volitev v povsem času« (UK ZSMS Ljubljana) in še bolj znano prigodo volitv duela Stanovnik-Murko.

Kaj storiti torej? Predvsem nikitaj le to se da storiti, v podobnih situacijah. Očitno so diskvalifikacije že opravljene, diskvalifikacije, na katere javnost nima vpliva. In ker delegati nikakor ne bodo ignorirali takšnih volitev, nam ostane samo še upanje, da bo prihodnja postava RK-ZSMS razumela nekatere stvari in v svoje vrste čez dve leti spustila tudi takšne ljudi s takšnimi programi, ki morda niso najbolj izvirni ali najbolj zaželeni, so pa zato drugačni.

FRANCIZAVR ZGODBE IZ UREDNIKOVEGA DNEVNIKA

Eden trenutno najbolj znanih Slovencev, odgovorni urednik Mladine Franci Zavrl, kot smo neuradno zvedeli, piše dnevnik. Novico je uradno potrdil in nam odstopil odlomek...

Še pred pol leta sem verjel, da se zaradi svojega uredniškega dela ne morem znati na sodišču. Vedno sem delal v prepričanju, da spoštujem pozitivno zakonodajo in da svoje delo opravljam v skladu s profesionalnimi in etičnimi normami. Pa sem se kljub tem znašel na sodišču. Zakaj?

Prav gotovo ne zato, ker bi opustil kakšno od načel, po katerih sem se kot odgovorni urednik Mladine ravnal. Prej zato, ker so se spremenile okoliščine, v katerih je do nedavnega »nespornejši« uredniški delo počasi postajalo jugoslovanski problem št. 1. Kakšne so te spremenjene okoliščine?

Predstavljajte si, da nekoga jutra pridejte v službo in se hočete usesti za svojo mizo ter začeti z delom... Kar ugledate, da je vaše mesto zasedeno! A ni ga zasedel eden od sodelavcev, temveč nenjajavljeni vojaški preiskovalni sodnik iz Beograda. Potem ko se vam predstavi, vam skrivnost obiskovalec začne še groziti z zaporedjem, od vas zahteva, da podpišete izjavo, s katero se ne morete strinjati, za nameček pa vam noče izročiti dokumenta, na podlagi katerega vas zaslišuje. Ko končno izveste, da se še vedno nahajate na uredništvu Mladine in ne v kakšni Lepoglavi, zajamete sapo in pokličete svojega odvetnika. Tega morate kot urednik Mladine imeti vedno »pri roki«. Odvetnik vas poduči, da niste dolžni odgovarjati, niti podpisovati lažnih in vsiljenih izjav, da vojaški »preiskovalec« verjetno ni pristojen za zadevo. Slednji pa kar trmasto vztraja in grozi, skratka trobi svojo, če mur se uradno reče, da »ima svoje poglede«.

Predstavljajte si še, da si opisate dogodka nisem izmisli, temveč se je zares zgodil. Kakšne misli se vam utrnejo? Da ne živimo v pravni državi, kajpak, da se je vojska začela vmešavati v civilno sfero, da po Sloveniji krožijo »terenci« iz Beograda, ki se utegnijo celo poživljati na vašega odvetnika in vas sredi belega dne zapreti, ne meneč se za vaše pravice in svoboščine. Takšen je videti del spremenjenih okoliščin, v katerih se je znašlo urednikovo delo sredi letnje pomlad. A ne le takšno: sem končno spadajo vse obkladanja s specjalno vojno, kontra-

DUŠKO KOS ZA ZVEZO MLADIH — ustvarjalko novega v demokratičnem konfliktu

Odpote strani

Kot volilec bi iskal v programske predstavitev kandidata odgovore na tri vprašanja: **zakaj** kandidira, **kaj** so njegovi glavni cilji in **kako** se bo lotil njihovega uresničevanja.

ZAKAJ?

Spopad med vsemi nami, ki se zavzemamo za modernizacijo in demokratizacijo vseh delov družbe in tistimi družbenimi silami, ki hočejo celotno družbo vključiti v preživele, neučinkovite in avtoritarni realistične modele, je očiten v vsej svoji ostrini. ZSMS mora s svojimi cilji, inventivnimi metodami, z energijo in znanjem članstva, z neobremenjenostjo s preteklostjo in s svojo družbeno in delom politične moči še več prispevati v boju za prevlado demokratične alternative. Pri tem si, glede na dosedanje vpetost v delo ZSMS, na politični angažma in osebno opredeljenost za demokratično alternativo, želim sodelovati. V tem vidim največ možnosti za uveljavitev tudi svojih stališč, pa tudi naučinkovite premaševanje strahu, ki me obide ob misli, kako bi zmagoval včerajšnje recepture unicile mojo in našo sedanjost in prihodnost.

KAJ?

Temeljni okvir delovanja v ZSMS je uresničevanje usmeritev in stališč 12. konгрesa, ki pa smo mu lahko zvesti le tako, da ga sproti posodabljamo in širimo z odgovori na nove družbene izzive.

Toda ne zaradi praznih obljud, marveč zato, da se ve, za čim stojim, da se bo dalo vsako moje dejanie, vsak nastop primerjati in preverjati z njimi, zato menim, da moram nakazati temeljne cilje, z katere se bom boril. Le preverljivi funkcionarji so tudi odstavljeni.

Tržna ekonomija s trgom kapitala in delovne sile, predstrukturiranim in moderniziranim gospodarstvom in družbenimi dejavnostmi, s pluralizmom lastnin in oblik združevanja dela in sredstev, s deregulacijo in samostojno vstopajočimi in izstopajočimi konkurenčnimi gospodarskimi subjekti, s sprostivijo potencialov (od idej do deviznih sredstev) in spodbujanjem samoorganiziranja občanov, s kmetijsko reformo, z odprtostjo, še posebej v sodobno, povezano Evropo, je prvi tak cilj. K njemu sodi seveda aktivna politika zaposlovanja, zlasti v malih DO, učinkovita socialna politika in ekološka sanacija ter preprečevanje nadaljnega onesnaževanja okolja.

Drugi cilj je pravna država v najširšem smislu: natančno opredeljene meje pooblastil njenih organov, pravno zagotovljen in zaščiten nadzor javnosti nad njihovim delom, neodvisno sodstvo, jasne in določene pravne norme, ustavno zavarovane vse mednarodno priznane pravice človeka in državljan. In v kateri se bo to tudi uresničevalo: tako, da bodo državljan enaki pred zakonom in bo tistega, ki žali funkcionarja, tožil v zasebni tožbi le-ta sem, ne pa tožilec po dolžnosti; da nihče ne bo mogel kazensko odgovarjati zaradi izražanja in stališč o družbenih zadevah.

Demokratizacija in pluralizem v politiki sta tretji cilj — gre za samostojno SZDL, v kateri se bo ZK vedno znova z argumenti enakopravno z drugimi borila za vodilno vlogo; gre za priznavanje in soočenje s, tudi politično, različnostjo interesov; za krepitev neodvisne, demokratične javnosti, ki ji nihče ne bo mogel kratiti pravice do izražanja mnjen in ocenjevanja (bodisi kupčij z orožjem in našim ugledom, bodisi prevrednotenja polpretekle zgodovine in njenih akterjev), za uveljavljanje odgovornosti virov informiranja za natančne, celovite in pravočasne informacije. Gre za samostojne medije, za to, da bo uredniška napaka le napaka, ne pa povod za politične linče.

Toda gre tudi za neposredne volitve, za krepitev moči skupščin, za krepitev vpliva in nadzora volilcev nad izvoljenimi, za neposreden nastop nosilcev različnih interesov v skupščini, za širitev pravice do zakonodajne pobude.

Predvsem pa gre za krepitev zavesti, da demokracije ni možno zlorabiti, da je možno le kršiti zakone.

Cetrti cilj je vse tisto, kar sodi v okvir boja za širitev družbenega prostora, ki zagotavlja izražanje različnih stališč, mnenj, pričakovanih, življenjskih stilov in ideoalogij — v okvir civilne družbe. Še zlasti gre za zagotavljanje in pravno zaščito enakopravnosti v drugačnosti obrobnih družbenih skupin.

Vse to je, po mojem mnenju, edina pot v višjo kvalitetno življeno v bogatem socialistizmu raznolikosti potreb in načinov nihovega zadovoljevanja. To je osnova za soustvarjanje, skupaj z vsemi naprednimi silami, boljše že sedanosti.

T. i. klasični mladinski problemi — od zaposlovanja do alternativnega preživljavanja prostega časa — so rešljivi šele v sklopu uresničevanja teh ciljev. To seveda ne more biti izgovor, da jih čim koreniteje ne rešujemo že zdaj in tu.

Naši rešitve moremo vsiljevati vsej Jugoslaviji, toda pravico narodov do samoodločbe, vključno s pravico do odcepitve, je možno uresničevati le tako, da nam nihče ne more preprečiti, da jih uveljavimo sami. Samo na temelju spoštovanja različnosti lahko gradimo skupno v Jugoslaviji in prevzemamo odgovornost za svoj in skupen razvoj.

KAKO?

Se v ZSMS organizirati za uresničevanje teh ciljev. Pluralistično, nehierarhično, frontno organiziranje in delo, ki varuje različnost in različne resnice kot svoj temelj, enakopravna obravnavana pobud, ne glede na to, kdo jih sproža, se temeljne razseznosti organiziranja ZSMS. Samostojno, elastične in učinkovite zvezde, ki uveljavlja svoja stališča: v SZDL in skupščinskem sistemu, preko množičnih medijev in drugih oblik javnega dela, v ZSMJ, v mednarodnem sodelovanju in s praktičnimi projekti, ki dokazujo, da je mogoče, če se znanju, volji in pogumu pridružijo skromna materialna sredstva.

Posebej moramo nadaljevati z organizacijskimi, kadrovskimi in materialnimi pripravami za takšno reorganizacijo ZSMS, ki bo skladna z njenimi programskimi cilji, ki bo čim bolj povezovala mlade in njihove oblike združevanja in organiziranja na osnovi dejanskih, ne ideoloških interesov, ki bo omogočala njihov neposredni vpliv na delo organov v neokrnjenem uveljavljanju interesov vseh delov mlade generacije in ki bo omogočila dostop do ključnih točk političnega odločanja. K temu vodi ustanavljanje organizacij mladih kmetov, delavcev, študentov, nezaposlenih dijakov. Zavzemanje ZSMS za idejni in politični pluralizem v družbi je verodostojno le v toliko, v kolikor se politična konkurenca razvija tudi znatno ZSMS. Pri tem ne gre toliko za doseganje soglasja v vseh vprašanjih, kolikor za boj za zagotavljanje njihovega postavljanja in delovanja in njihov neokrnjen prenos v SZDL in skupščinski sistem. In za uveljavljanje programskega pluralizma ob volitvah v ZSMS.

Jasna, argumentirana, opozorila, zahteve, kritike, zavračanja in projekti nastajajo le ob dobrini organiziranosti, uskljenem delu organov in delegacij le za večjo usklajenosjo in povezanostjo z občinskim konferencami, v javnem delu, s sodelovanjem strokovnjakov.

Nujno je oceniti problematiko financiranja ZSMS v povezavi z njeno politično samostojnostjo, vpliv razmerja med številčnostjo profesionalnega aparata ZSMS in ostalih DPO na politično moč, nadalje ustreznost razporeditve profesionalnih funkcij v RK ZSMS, urediti postopek odpoklica v ZSMS. Za naš uspešen nastop v SZDL in skupščinskem sistemu je poleg kako

vosti stališč in sposobnih delegatov še kako pomembno ustvarjanje zaveznosti ob konkretnih vprašanjih, organiziran nastop skupaj z OK ZSMS že v delovnih telesih, temnejše povezovanje z družbenimi organizacijami in strokovnimi združenji za nastop v SZDL — in poleg pripravljenosti na usklajevanje odločno zavračanje nesprejemljivega. V ZSMJ bomo prodri s premišljeno kadrovsko politiko, s pravočasnim, temeljitim in neposrednim informiranjem, krepitev neposrednih stikov in sodelovanja ob konkretnih projektih z ostalimi republiškimi in pokrajinski konferencami, z učinkovitejšim in bolj usklajenim sodelovanjem občinskih konferenc in interesnih oblik organiziranja z mladimi iz drugih republik.

V javnosti moramo okreptiti našo pristojnost z vsebinskimi, ne pa štetni podobnimi temami in kritiko, s predstaviti praktični projekti: v intervjujih, tudi naročenih reportažah, oglasih, s proglaši in pozivami. **Bistvenega pomena je širitev neodvisnosti in neodvisnih medijev — od časopisov do televizije.** Še ne toliko uveljavljene oblike javnega dela (protestne shode, zborovanja, tribune pa vse do raznolika letakov) je nujno več uporabljati za pridobivanje javne podpore tudi za skupščinske boje.

V mednarodnem sodelovanju je po mojem mnenju najpomembnejše sodelovanje s tistimi organizacijami mladih, še posebej v Evropi, od katerih se lahko kaj naučimo o demokraciji, o metodah civilnih in političnih bojev, o angažiranju javnosti, o temeljnih procesih v svetu. Pomembnejše od protokoliranih obiskov je izčrpno informiranje, so skupne akcije in vključevanje v mednarodne aktivnosti mladinskih in drugih organizacij in združenj — od ekoloških vprašanj do bojev za zavarovanje človekovih svoboščin.

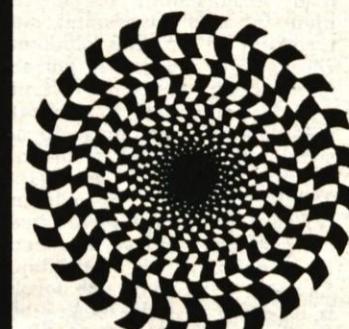
Predvsem pa je nujno s pritegnitvijo mladih strokovnjakov in v sodelovanju s strokovnimi institucijami v projektu delu praktično uresničiti čimveč zavisi. Delo, začeto z ustanavljanjem malih DO in servisa za podpolanskovo varstvo otrok na domu moramo nadaljevati in razširiti.

To so odgovori. Upam, da je razvidno, v čem vidim pot oblikovanja identitete ZSMS, njene večje učinkovitosti v družbenih in političnih bojih, v katerih mora biti sposobna zadržati dolgoročna zaveznista klub občasnim razlikam, v katerih mora hitro in odločno reagirati, četudi z odklanjanjem razprave o nebistvenih stvareh in opazovanjem na družbene razseznosti in politične cilje takšnega vsiljevanja. Organizacije, katere upravna vrednost se kaže izključno v tem, da predstavlja in uveljavlja različne interese mladih generacij — posamečne ali skupinske, ki jih ugotavlja na odprt, demokratičen, referendumski način oziroma skozi samoodločbo mladih.

Stalno moramo negovati zavest, da demokracije ni, ni njene zmage brez »prehitovanja« takov v odpiranju, kot v načinu obdelave posameznih vprašanj. Važnejši nam morajo biti ljudje in njihova prihodnost od ideologij in sistemov, četudi še tako dobroti zamišljenih. In to le boj za tisti del oblasti, ki mladi generaciji pripada, je tudi boj za učinkovito oblast, ki bo razbijala ideološke in politične blokade, ki ne bo oblast ideoloških izključevanj.

In še — v čem vidim svojo vlogo: v odpiranju vprašanj, v posluhu za različnost, v vztrajanju na kvalitetni in uskljenem delu, v uveljavljanju državljanškega deleža odgovornosti. In v tem, da bom sam odšel, ko mi boste pokazali, da s svojimi dejanji postavljam na laž svoje besede.

Iskanje odgovorov na vprašanja izhoda iz družbene krize na novi kvalitetni osnovi mora opredeljevati tudi delovanje ZSMS na področju vzgoje in izobraževanja. Gleda na dosedanje rezultate dela Sveta za VIZ se bom kot predsednik v naslednjem mandatnem obdobju zavzemal predvsem za novo vlogo znanja in znanosti v družbi v smislu produktivne sile in kritične moči. Da bo ta nova vloga vzpostavljena ter da bo dejansko zaživel v praksi, je potrebno:

— Šolski sistem kot integralno celoto temeljito preveriti. Se pravi, uskladiti vse programe od osnovne šole do univerze in pri tem uveljaviti kvalitativno nadgradnjo osnovne, srednje šole in univerze.

— Nujno je treba zagotoviti permanentno financiranje raziskovalnih projektov na področju vzgoje in izobraževanja oz. sprotno spremeljanje vzgojnoizobraževalnih programov.

— V izobraževalnem sistemu je potrebno uveljaviti ekonomiko izobraževanja, kar pomeni zagotoviti normalne pogoje vzgojnoizobraževalnim ustanovam, racionalizirati mrežo šol, hkrati pa končno dati znanju pravo ceno.

— Pri prenovi sistema vzgoje in izobraževanja na vseh nivojih je potrebno zagotoviti vse pogoje za uspešno izpeljavo javnih razprav ter za prodor civilnih pobud v izobraževalno sfero.

— Profesionalna merila kot so znanje, izobrazba, sposobnost, nadarjenost in delovni rezultati naj se ne maličijo s političnimi

SAMO LOZEJ NE, TOVARIŠ UČITELJ...

merili, z zvezami in poznansvimi s pridobljenimi sposobnostmi z delom...

V ospredju so zlasti naslednji cilji:

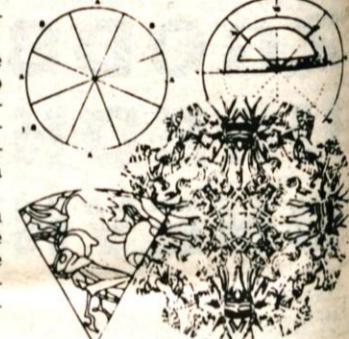
OSNOVNA ŠOLA

1. Vstop v mladinsko organizacijo naj postane stvar interesa po samezniku.
2. Mirovna in spolna vzgoja naj se uvedeta v učni program tretjega in petega razreda.
3. Brez ovih naj se zagotovi hitrejše napredovanje učencem z nadpovprečnimi sposobnostmi.

SREDNJA ŠOLA

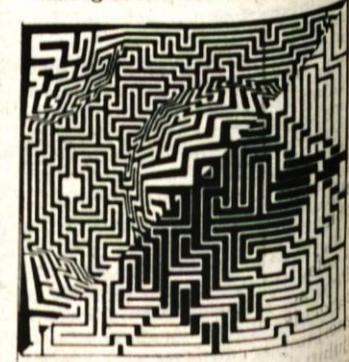
1. Zagotoviti je potrebno ustrezeno materialno osnovno predzabrežje programov.
2. Srednja šola naj postane načionalni interes, ne pa občinski (široka mreža šol s splošnimi izobraževalnimi programi; spcializirane šole v večje centre).
3. Potrebno je postaviti večjo ločnico med poklicnimi in srednjimi šolskimi programi.
4. Nadpovprečno nadarjenim učencem je potrebno zagotoviti posebne izobraževalne programe ter zanje motivirati mentorje.
5. Srednješolcem je potrebno zagotoviti stalno koordinacijsko telo, ki bo imelo funkcijo povezovanja in artikuliranja interesov te populacije.

6. Zavzemam se za enoten nacionalni standard za vstop na univerzo, ki ga pripravita hkrati srednja šola in univerza.

UNIVERZA

1. Prenova študija in odnosov na Univerzi (zmanjšanje števila predmetov, prevrednotenje kriterijev za napredovanje, selekcija naj ne temelji na izključevanju, temveč na rangiranju študentov, omogočiti študentom znanstvenoraziskovalno delo).
2. Povečati vpliv študentov na vse najpomembnejše odločitve na fakultetah in univerzah.
3. Izboljšati je potrebno materialne pogoje (materialna motivacija profesorjev naj temelji na kvalitativnih kriterijih, zagotoviti ustrezni socialnoekonomski položaj študentom, sprememba načina financiranja visokega šolstva).
4. Kadrovска prenova univerze (pretok strokovnjakov med zdržanim delom in univerzo, zagotoviti mehanizme pomlajevanja univerze, mednarodna izmenjava študentov in profesorjev).
5. Potrebno je sprejeti poseben zakon o univerzi (sprememba načina sprejemanja visokošolskih programov, ukinite tretje košarice kot kriterija za profesorje, avtonomija univerze mi ne pomeni zapiranja univerze, temveč njen odpiranje, dodiplomska študija naj bo splošno strokovno-teoretičen, podiplomska na specifičen).
6. ZSMS mora stalno spremeljati projekt Dolgoročnega razvoja visokega šolstva.

PODIPLOMSKI ŠTUDIJ

1. Povečati število raziskovalno razvojnega kadra v gospodarstvu.
2. Načrtno okreptiti raziskovalno razvojne skupine na strateških področjih.
3. Spodbuditi tesnejše sodelovanje med univerzo, znanstvenimi raziskovalnimi inštitutimi in gospodarstvom.

OUT ?

Povest o nezakonitem odlagališču idrijskih odpadkov Raskovec se nadaljuje.

Čudno mili republiški inšpektorji

Šlošta Loka, 19. maja - Obilo črnila je bilo že pretega in še več vročih besed, očitkov, obljub izreženih v povesti o jari kači, ki se ji reče šestletnemu medosedsko "prepričevanje" Idrijev in Škofjeločanov o papirnatih (ne)zakonitostih ekološkega Demoklejevega meča, ki grozi podtalnici in s tem posredno žirovski pitni vodi.

Sanacijski program odlagališča komunalnih (v resnici pa tudi industrijski, nevarnih) odpadkov Raskovec v Doleh so v idrijskem izvršnem svetu po številnih pritiskih javnosti in uradnih prepovedih obljubili do konca lanskega septembra, medtem ko naj bi v svojem srednjoročem planu marca letos opredelili novo lokacijo odlagališča. V SEPO mnjenju pa so Škofjeločani mimo grede lahko prebrali tudi to, da namerava idrijska Komunala nadaljevati z odlaganjem komunalnih in posebnih odpadkov, dokler odlagališče Raskovec ne bo polno.

Že precej naveličani neučinkoviti dokazovanji, da odlagališče nekoga dne lahko izbruhne kot ekološka "bomba", so Škofjeločani poslali v boj za zbiranje dokazov tudi gorenjske inšpektorje, ki so jih zadolžili, naj poostroj nadzor nad odlagališčem vrh hriba, s katerega se nesnaga odceja skozi porozna tla v vode potoka Raskovec ter naprej v Žirovnicu in reko Soro. Inšpektorji so se na tujih tleh sicer počutili nelagodno, vendar so s svojimi "ekspedicijami" le odnesli mariskaj koristnega. Ob letošnjih ogledih, skupaj z idrijskimi kolegi, 19. in 27. januarja ter 1. februarja, so med drugim ugotovili: da odlagališče nima uporabnega dovoljenja, da je sicer ograjeno, vendar na stežaj odprtih in nenadzorovanih, brez vode, da je ogrožen bližnji venec smrekovega gozda, da bi morali v primeru večjega požara, ki bi zajel gozd, gasilci pripeljati cisterno vode prav iz Idrije, po desetkilometrskem stremem klanču. Inšpektor Franjo Jurman je kot "dokazno gradivo" vzel tudi vzorce ostankov žlindre iz odvrženih talinljivih posod, ostankov sprimka brusilnega materiala ter izcednih vod.

Zaman čakajoč na program sanacije odlagališča, nezadovoljni, ker morajo strpnost do reševanja zapletene problematike dokazovati le sami, v bojazni, da bi jo morali še naslednjih šest ali več let, so o požljjem napredovanju dialoga med občinskim izvršnim svetom Škofo Loke in Idrije konec marca letos spregovorili tudi delegati Škofjeločanske skupščine. Ti so bili bolj strogi in ostri, saj so menili, da bi v šestih letih, kar kislo jabolko medosedskega spora čaka odrešilnega črva, v Idriji pač lahko pokazali vsaj droben korak k pridobitvi nove lokacije odlagališča, ne pa le obljubili in nič naredili.

Ida Filipič-Pečelin, predsednica Škofjeločkega izvršnega sveta, 17. maja letos: Izvršni svet ocenjuje kot neodgovorno dosedanje delo pristojnih republiških organov v zadevi razreševanja problematike odlagališča odpadkov Raskovec. Od republiškega izvršnega sveta zahtevamo, da ugotovijo odgovornost republiške sanitarno, vodnogospodarske in urbanistične inšpekcijske ter republiške komiteje za varstvo okolja in urejanje prostora v tem primeru ter zagotovi uresničevanje veljavne zakonodaje. V zvezi z neučinkovitim reševanjem problematike bomo v republiški skupščini sprožili delegatsko vprašanje.

Škofjeločani so zato vso grmado dokumentacije v zvezi z nezakonitimi odlagališčem Raskovec poslali v Ljubljano. Od republiške urbanistične, sanitarno in vodnogospodarske inšpekcijske ter od komiteja za varstvo okolja in urejanje prostora so zahtevali takojšnjo prepopred odlaganja odpadkov v Doleh, ustrezne analize izcednih in drugih voda na območju odlagališča ter določitev načina (glede na vsebinsko odpadkov) in roka za popolno sanacijo odlagališča.

In kakšen je odgovor? Čudno mili inšpektorji in varstveniki okolja so bili spet, kot že štiri leta, do "črnega" odlagališča Raskovec zelo tolerantni. Skoraj da ga niso blagoslovili, ko so naštivali, kaže vse "skrbijo" v idrijski občini, da odpadki ne bi kogarkoli ogrožali. Mimogrede: analize jemljejo štirikrat ne leto. Čudno le, da posebne odpadke in oporečne izcedne vode dokažejo le analize, ki jih plača Škofjeločka občina, idrijske pa so vselej neoporečne.

Republiški komite za varstvo okolja in urejanje prostora, ki je odgovarjal tudi v imenu inšpektorjev, je v svojem pisemu, ki so ga moralni Škofjeločani kar dvakrat terjati, preden jim ga je blagovolji poslati, predlagali uvedbo nadzorne službe na odlagališču, ostrejši nadzor nad odlaganjem posebnih odpadkov in pospešitev sanacije; brez kakršnihkoli odločnih zahtev, rokov.

Po vseh peripetijah in zamudah so v idrijski občinski sanacijski program za Raskovec vendarle sprejeli, ga poslali tudi na to stran "meje". Ali pa ga bodo tudi uresničili? Glede na bridke izkušnje iz preteklih let dvomiti ni greh. Problematica je toliko bolj zapletena, kolikor višji je kup odpadkov...

H. Jelovčan

Blejske družbene vrtnarije (razen ene) so v slabem stanju

Ko vrtnarju ob dveh zadrhti roka

Bled, 17. maja — Na Bledu so zasebne in družbene vrtnarije. Prve dobro delajo in se jim vse splača, druge (razen HTP-jeve) so v slabem stanju, njihovi gospodarji pa se ubajajo z družbeno nevarno filozofijo »saj se nič ne splača«. Čudno? Ne splača se jim na Bledu, kjer je veliko zelenic, vrtičkov, okrasnih nasadov, veliko hotelov in drugih gostinsko-turističnih objektov, tovarn, stanovanjskih blokov, hiš in ljudi, ki jim in vseeno, kakšen je zunanj izgled stavb, kako urejen je njihov vrt...

Maksimiljan Osvald, direktor Kmetijske zadruge Bled, katera gospodari z vrtnarji Gmajna na Partizanski cesti, je priznal, da jih je sram, ker imajo takšno vrtnarje, da pa pri najboljši volji ne morejo ničesar storiti, ker je v kmetijstvu ostanek dohodka skromen in so po zaključenem računu razporedili na skladne vsega eno staro milijardo - za teme-

mnenju zadržnega vodstva slabala naložba. Veliko stekel na toplih gredah je razbitih, ograja ob cesti je načeta, leseni stavbi sta v bednem stanju, več je nedela kot reda in tudi za zemljo bi lahko rekli, da je slabo izrabljena... Ker vrtnarja zahteva celodnevno delo, bi v slogu akcije Iščemo dobrega gospodarja

Gospodarska stavba blejske vrtnarje na Pristavi. - Foto: C. Z.

Ijito obnova in posodobitev vrtnarje pa bi jih potrebovali več deset.

In kako izgleda Gmajna? Rastlinjak, ki bi bolj sodil v Dalmacijo kot na Gorenjsko, je po

lahko rešil vrtnarjo le podjeten zasebnik, ki mu nekaj pred drugo uro popoldne ne bo zadrhle roke in mu ura pri delu in skrb za sadike ne bi bila glavni gospodar.

Vrtnaria ob cesti, ki vodi na Blejski grad in katero upravlja obrtno in gradbeno podjetje Grad Bled, je še v slabšem stanju kot zadržna, vendar je tu vsaj upanje, da bo čez čas boljše. Vrtnarje je namreč pred kratkim za deset let najel Peter Panjan z Bleda, vrtnar s 25-letnimi izkušnjami, ki mu ni vseeno, da bi blejski hotelirji iskali rože vse do Opatije in Brežje in da bi bila vrtnarja na Pristavi ena od številnih blejskih sramot. Najprej bo treba napeljati elektriko, popraviti streho in rastlinjak,« dejal Peter, tudi nekoliko zaskrbljen, ali bo glede na to, da vrtnarja nima straniča, dobil obrtno dovoljenje ali ne. »No, tudi stranič bom uredal, vendar ne morem vsega naenkrat,« obljublja.

Zdaj je torej na potezi občina oz. njen upravni organ, ki bo moral pretehtati - ali se strogo držati predpisov in že v začetku zatrepi želje in voljo vrtnarja ali mu (najprej) omogočiti delo in zaslужek in nato zahtevati, da uredi tudi stranič. C. Zaplotnik

Borci so pedagoge s kranjskih šol povabili na izlet na Vis

Kaj takega še nismo doživeli

Učitelji niso vajeni, da se jim kdo posebej zahvaljuje za njihovo delo, čeprav se po vseh svojih močeh trudijo, da ga opravijo kar najbolje, ne le pri obveznih šolskih predmetih, tudi za vse izvenšolske obveznosti zraven, posebej še za vse proslave in prireditve, ki jih pripravljajo šole ob državnih, republiških in krajinskih praznikih, zato jih je povabilo kranjskega občinskega odbora zveze borcev na izlet na Vis še toliko bolj presenetilo. Da se je vendarle nekdo spomnil tudi njih...

Na poti v Komizo so si kranjski pedagozi ogledali tudi Titovo pečino

Priznajte, da si ne morete predstavljati kakršnekoli prizadevanj, ki so mogoče postale kar preveč zahtevna, so se kranjski borci odločili, da se vsem tem tovarisci in tovarjem z 9 osnovnih in 2 srednjih šol, ki se največ ukvarjajo z otroki prav pri proslavah, pohodih, jih uče likovnega upodabljanja.

Prav zaradi vseh teh njihovih prizadevanj, ki so mogoče postale kar preveč zahtevna, so se kranjski borci odločili, da se vsem tem tovarisci in tovarjem z 9 osnovnih in 2 srednjih šol, ki se največ ukvarjajo z otroki prav pri proslavah, pohodih, jih uče likovnega upodabljanja.

Prav zaradi vseh teh njihovih prizadevanj, ki so mogoče postale kar preveč zahtevna, so se kranjski borci odločili, da se vsem tem tovarisci in tovarjem z 9 osnovnih in 2 srednjih šol, ki se največ ukvarjajo z otroki prav pri proslavah, pohodih, jih uče likovnega upodabljanja.

Prav zaradi vseh teh njihovih prizadevanj, ki so mogoče postale kar preveč zahtevna, so se kranjski borci odločili, da se vsem tem tovarisci in tovarjem z 9 osnovnih in 2 srednjih šol, ki se največ ukvarjajo z otroki prav pri proslavah, pohodih, jih uče likovnega upodabljanja.

Prav zaradi vseh teh njihovih prizadevanj, ki so mogoče postale kar preveč zahtevna, so se kranjski borci odločili, da se vsem tem tovarisci in tovarjem z 9 osnovnih in 2 srednjih šol, ki se največ ukvarjajo z otroki prav pri proslavah, pohodih, jih uče likovnega upodabljanja.

Prav zaradi vseh teh njihovih prizadevanj, ki so mogoče postale kar preveč zahtevna, so se kranjski borci odločili, da se vsem tem tovarisci in tovarjem z 9 osnovnih in 2 srednjih šol, ki se največ ukvarjajo z otroki prav pri proslavah, pohodih, jih uče likovnega upodabljanja.

Prav zaradi vseh teh njihovih prizadevanj, ki so mogoče postale kar preveč zahtevna, so se kranjski borci odločili, da se vsem tem tovarisci in tovarjem z 9 osnovnih in 2 srednjih šol, ki se največ ukvarjajo z otroki prav pri proslavah, pohodih, jih uče likovnega upodabljanja.

Prav zaradi vseh teh njihovih prizadevanj, ki so mogoče postale kar preveč zahtevna, so se kranjski borci odločili, da se vsem tem tovarisci in tovarjem z 9 osnovnih in 2 srednjih šol, ki se največ ukvarjajo z otroki prav pri proslavah, pohodih, jih uče likovnega upodabljanja.

Prav zaradi vseh teh njihovih prizadevanj, ki so mogoče postale kar preveč zahtevna, so se kranjski borci odločili, da se vsem tem tovarisci in tovarjem z 9 osnovnih in 2 srednjih šol, ki se največ ukvarjajo z otroki prav pri proslavah, pohodih, jih uče likovnega upodabljanja.

Prav zaradi vseh teh njihovih prizadevanj, ki so mogoče postale kar preveč zahtevna, so se kranjski borci odločili, da se vsem tem tovarisci in tovarjem z 9 osnovnih in 2 srednjih šol, ki se največ ukvarjajo z otroki prav pri proslavah, pohodih, jih uče likovnega upodabljanja.

Prav zaradi vseh teh njihovih prizadevanj, ki so mogoče postale kar preveč zahtevna, so se kranjski borci odločili, da se vsem tem tovarisci in tovarjem z 9 osnovnih in 2 srednjih šol, ki se največ ukvarjajo z otroki prav pri proslavah, pohodih, jih uče likovnega upodabljanja.

Prav zaradi vseh teh njihovih prizadevanj, ki so mogoče postale kar preveč zahtevna, so se kranjski borci odločili, da se vsem tem tovarisci in tovarjem z 9 osnovnih in 2 srednjih šol, ki se največ ukvarjajo z otroki prav pri proslavah, pohodih, jih uče likovnega upodabljanja.

Prav zaradi vseh teh njihovih prizadevanj, ki so mogoče postale kar preveč zahtevna, so se kranjski borci odločili, da se vsem tem tovarisci in tovarjem z 9 osnovnih in 2 srednjih šol, ki se največ ukvarjajo z otroki prav pri proslavah, pohodih, jih uče likovnega upodabljanja.

Prav zaradi vseh teh njihovih prizadevanj, ki so mogoče postale kar preveč zahtevna, so se kranjski borci odločili, da se vsem tem tovarisci in tovarjem z 9 osnovnih in 2 srednjih šol, ki se največ ukvarjajo z otroki prav pri proslavah, pohodih, jih uče likovnega upodabljanja.

Prav zaradi vseh teh njihovih prizadevanj, ki so mogoče postale kar preveč zahtevna, so se kranjski borci odločili, da se vsem tem tovarisci in tovarjem z 9 osnovnih in 2 srednjih šol, ki se največ ukvarjajo z otroki prav pri proslavah, pohodih, jih uče likovnega upodabljanja.

Prav zaradi vseh teh njihovih prizadevanj, ki so mogoče postale kar preveč zahtevna, so se kranjski borci odločili, da se vsem tem tovarisci in tovarjem z 9 osnovnih in 2 srednjih šol, ki se največ ukvarjajo z otroki prav pri proslavah, pohodih, jih uče likovnega upodabljanja.

Prav zaradi vseh teh njihovih prizadevanj, ki so mogoče postale kar preveč zahtevna, so se kranjski borci odločili, da se vsem tem tovarisci in tovarjem z 9 osnovnih in 2 srednjih šol, ki se največ ukvarjajo z otroki prav pri proslavah, pohodih, jih uče likovnega upodabljanja.

Prav zaradi vseh teh njihovih prizadevanj, ki so mogoče postale kar preveč zahtevna, so se kranjski borci odločili, da se vsem tem tovarisci in tovarjem z 9 osnovnih in 2 srednjih šol, ki se največ ukvarjajo z otroki prav pri proslavah, pohodih, jih uče likovnega upodabljanja.

Prav zaradi vseh teh njihovih prizadevanj, ki so mogoče postale kar preveč zahtevna, so se kranjski borci odločili, da se vsem tem tovarisci in tovarjem z 9 osnovnih in 2 srednjih šol, ki se največ ukvarjajo z otroki prav pri proslavah, pohodih, jih uče likovnega upodabljanja.

Prav zaradi vseh teh njihovih prizadevanj, ki so mogoče postale kar preveč zahtevna, so se kranjski borci odločili, da se vsem tem tovarisci in tovarjem z 9 osnovnih in 2 srednjih šol, ki se največ ukvarjajo z otroki prav pri proslavah, pohodih, jih uče likovnega upodabljanja.

Prav zaradi vseh teh njihovih prizadevanj, ki so mogoče postale kar preveč zahtevna, so se kranjski borci odločili, da se vsem tem tovarisci in tovarjem z 9 osnovnih in 2 srednjih šol, ki se največ ukvarjajo z otroki prav pri proslavah, pohodih, jih uče likovnega upodabljanja.

Prav zaradi vseh teh njihovih prizadevanj, ki so mogoče postale kar preveč zahtevna, so se kranjski borci odločili, da se vsem tem tovarisci in tovarjem z 9 osnovnih in 2 srednjih šol, ki se največ ukvarjajo z otroki prav pri proslavah, pohodih, jih uče likovnega upodabljanja.

Prav zaradi vseh teh njihovih prizadevanj, ki so mogoče postale kar preveč zahtevna, so se kranjski borci odločili, da se vsem tem tovarisci in tovarjem z 9 osnovnih in 2 srednjih šol, ki se največ ukvarjajo z otroki prav pri proslavah, pohodih, jih uče likovnega upodabljanja.

Prav zaradi vseh teh njihovih prizadevanj, ki so mogoče postale kar preveč zahtevna, so se kranjski borci odločili, da se vsem tem tovarisci in tovarjem z 9 osnovnih in 2 srednjih šol, ki se največ ukvarjajo z otroki prav pri proslavah, pohodih, jih uče likovnega upodabljanja.

Prav zaradi vseh teh njihovih prizadevanj, ki so mogoče postale kar preveč zahtevna, so se kranjski borci odločili, da se vsem tem tovarisci in tovarjem z 9 osnovnih in 2 srednjih šol, ki se največ ukvarjajo z otroki prav pri proslavah, pohodih, jih uče likovnega upodabljanja.

Prav zaradi vseh teh njihovih prizadevanj, ki so mogoče postale kar preveč zahtevna, so se kranjski borci odločili, da se vsem tem tovarisci in tovarjem z 9 osnovnih in 2 srednjih šol, ki se največ ukvarjajo z otroki prav pri proslavah, pohodih, jih uče likovnega upodabljanja.

Prav zaradi vseh teh njihovih prizadevanj, ki so mogoče postale kar preveč zahtevna, so se kranjski borci odločili, da se vsem tem tovarisci in tovarjem z 9 osnovnih in 2 srednjih šol, ki se največ ukvarjajo z otroki prav pri proslavah, pohodih, jih uče likovnega upodabljanja.

Prav zaradi vseh teh njihovih prizadevanj, ki so mogoče postale kar preveč zahtevna, so se kranjski borci odločili, da se vsem tem tovarisci in tovarjem z 9 osnovnih in 2 srednjih šol, ki se največ ukvarjajo z otroki prav pri proslavah, pohodih, jih uče likovnega upodabljanja.

Prav zaradi vseh

Nataša Mitič, trenerka mladih škofjeloških košarkaric

Dekleta je za košarko treba navdušiti

Škofja Loka, 17. maja — Mlade košarkarice Odeje, ki trenirajo pri Košarkarskem klubu Loka, vsako sezono igrajo bolje. Uspehi, kot so občinske, gorenjske in republiške prvakinje, so plod nekajletnega trdrega dela z dekleti. Kot pravijo moški košarkarski trenerji škofjeloškega kluba, ima največ zaslug, da je ženska košarka v kraju spet oživila, prav Nataša Mitič, ki trenira ekipo pionirk.

•Tudi sama sem igrala košarko kar devet let, saj je košarka tradicija v naši družini. Igra jo tudi brat, oče pa je bil eden od ustanoviteljev košarke v Škofji Loki. Zato sem pred nekaj leti, ko sem prenehala z igranjem odločila, da ostanem pri košarki. Aleš Murn, ki je takrat skušal dati spet večjo veljavno ženski košarki, ki jo v Škofji Loki skoraj ni bilo več, me je povabil, da mu pomagam pri treningih deklet sedmega in osmoga razreda. Nato sem jeseni dobila svojo ekipo, dekleta petege in šestega razreda.

Ekipa pionirk treniram tudi sedaj.»

Delo z dekleti v zgodnjih najstniških letih zahteva tudi veliko strpnosti, posluha in dobre volje. Kako ti vse to uspeva?

•Za dobre treninge in seveda potem za tekme je potrebna disciplina. Ta pa je možna le, če dekleta za košarko znaš navdušiti. Na vsakem treningu zato ocenjujem prizadevnost posameznik z ocenami od 1 do 10. Tista dekleta, ki se na koncu leta izkažejo kot najbolj prizadevna, dobijo tudi nagrado. Druga stvar pa je, da se tudi mlada dekleta želijo nekje uveljaviti, želijo igrati v reprezentanci. Veliko jim pomeni, da so slovenske prvakinje, da so omenjene ali celo na sliki v časopisu. To pomeni, da je njihovo delo cenjeno in uspehi so zanje velika spodbuda. Seveda je, kot za vse športne, tudi za košarko treba imeti veselje, pa nekaj talenta. Dekleta morajo biti ambiciozna, tista, ki niso košarko slej ali prej pustijo.«

Uspehi na različnih prvenstvih v občini, na Gorenjskem in v republiki pa gotovo zahtevajo tudi trdo delo, dobre treninge?

•Sama dajem veliki poudarek treningu hitrosti, moči in agresivnosti. Če hočemo uspeti, morajo danes tudi dekleta igrati agresivno košarko. Kot večina trenerjev veliko pozornosti posvečam obrambni igri in tehniki, rada pa poslušam tudi nasvete drugih trenerjev, posebno Aleša Murna.«

Delo pravnice, služba v Ljubljani, treningi štirikrat tedensko, pa temi in priprave zahtevajo tudi od tebe veliko napora in prostega časa?

•Gotovo je, da je tako zame, kot za dekleta, takšna obremenjenost kar precejšen napor. Vendar pa imam veliko veselje delati z otroki in mislim, da moram imeti poleg službe še nekaj, pri čemer se razvedrim, čeprav je delo tudi naporno. Seveda pa usehi vlečejo tudi mene in tudi sam se želim uveljaviti kot trener. Sklenila pa sem, da bom ostala pri pionirkah. V zadnjem času mi pri treningih pomaga tudi Boštjan Kržišnik, kar me tudi malo razbremeni.«

Trenutno igrate v gorenjski ligi. Kakšni so načrti ekipe starejših pionirk?

•Ta gorenjska liga pomeni kvalifikacije za odprto republiško prvenstvo. Na tekmovanju moramo biti vsaj druge, da se uvrstimo naprej. To pa nam ne bi smelo biti pretežko, saj razen ekipe Save, nimamo na Gorenjskem dobrih ekip mladih košarkaric. Jeseni na republiškem prvenstvu pa pričakujemo uvrstitev v finale. Čeprav je v ekipi veliko dobrih deklet, pa imamo probleme z večjimi igralkami, vendar so to večinoma problemi vseh košarkarskih ekip.«

V. Stanovnik

Kolesar kranjske Save Marko Polanc

Uspehi ga niso uspavali

Kranj, 18. maja — Za kolesarji je dvaindvajseta mednarodna kolesarska dirka Alpe-Adria. Med njimi so bili tudi tekmovalci kranjske Save. Imenitno se je med 103 kolesarji iz enajstih evropskih držav izkazal Savčan, štirindvajsetletni avtoelektričar v DO Sava, Marko Polanc. Osvojil je drugo mesto v skupni uvrsttvitvi med posamezniki, prvo v oceni etapnega voznika in četrto v gorskih ciljih.

Po svetovnem prvenstvu v Avstriji je bil iz reprezentance črtan udeleženec tega svetovnega prvenstva, član kranjske Save, Marko Polanc. Tako ravna naša osrednja jugoslovanska kolesarska zveza, ki ima svoj sedež v Beogradu. V letosnjem sezoni je imel že nekaj odličnih uvrstitev na kolesarskih dirkah v tujini in doma, vendar ga zvezni trener Cvetko Bilić še ni uvrstil v reprezentanco. Sprašujemo se, kaj mora Marko Polanc še doseči, da se bodo oči zveznegra trenerja in njegovega pomočnika Zvoneta Zanoškarja odprle in ga uvrstite v reprezenatanco, saj v Jugoslaviji ni veliko takih kolesarskih talentov.

•Svojo kolesarsko pot sem začel kot pionir na Kokrici leta 1977, potem pa sem prišel v vrste kolesarskega kluba Sava in moj prvi trener je bil Plesenjak. Nato sem treniral pri Kalandu. Ko sem prišel v članske vrste, me je v roke vzel Francij Hlavasti in po odhodu Francija v Avstrijo je naš trener Bojan Udovič. Vsekakor je pravkar končana mednarodna kolesarska dirka Alpe-Adria pokazala, da smo Savčani dobro pripravljeni za letosnjo kolesarsko sezono. Sam sem z drugim mestom v skupni uvrsttvitvi dosegel svoj največji mednarodni uspeh. Lahko sem srečen, da sem bil drugi. Že v drugi etapi od Novega mesta do Celja sem vedel, da se mi je odprlo in to etapo sem zmagal in bil tudi prvi v gorskem cilju v Zrečah. To drugo mi je pri srcu. Po točkah sem bil zmagovalec tudi kot etapni voznik in četrti v gorskih ciljih. Če se ozrem nazaj, sem začel na tej dirki s štirinajstimi mestom v Novem mestu. Nato je prišla zmaga v Celju, trideseto mesto sem dosegel od Celja do Borovljelj in na krožni popoldanski dirki v Borovljah sem bil drugi. Od Borovljelj do cilja v Köttschachu sem bil enajsti, v predzadnji etapi v Sesljanu šesti in nato zadnji v Ljubljani tretji. Pred dirko Alpe-Adria smo bili v Franciji. Enkrat sem bil šesti in enkrat sedmi in v skupni razvrsttvitvi na osemnintridesetem mestu. V Avstriji smo bili na štirih dirkah. Na vseh teh sem bil vedno med prvimi desetimi. Na domačih dirkah sem bil v skupni uvrsttvitvi Jadranske magistrale drugi, na otvoritvenih tekma v Poreču pa v tej kategoriji tretji. Na državnem prvenstvu v ciklokrosu sem bil deveti in na republiškem tretji. Ta konec tedna me čaka tekmovanje v okolici Dunaja.«

D. Humer

ureja JOŽE KOŠNJEK

Peko pokrovitelj Smučarskega kluba Tržič — V Peku Tržič sta v petek predsednik smučarskega kluba Tržič Dušan Koren in direktor Peka Grašič, podpisala samoupravni sporazum o pokroviteljstvu. Tako bo tovarna Peko denarno podpira smučarje Tržiča, ki vzgajajo alpske smučarje in smučarske skakalce. Tega podpisa se je udeležil tudi Bojan Križaj, ki bo po svojih močeh pomagal pri klubu. (D. H.) — Foto: G. Sinik

Po četrti akciji Podarim dobim

Ker smo vsi sodelovali, smo tudi zmagovali

Ljubljana, 18. maja — Tudi letosnja dirlina nagradna akcija Smučarske zveze Slovenije Podarim dobim je po odmevnosti in dohodku presegla vsa pričakovanja. Brez obresti, ki so znatne, je dohodek od letosnje akcije Podarim dobim 2,083.327.000 dinarjev!

Iz izkupičke akcije Podarim dobim z 2,367.655 daril za razvoj slovenskega in jugoslovanskega smučarskega tekmovanja treba pripisati tudi pametnemu uravnavanju prodajne cene dirlinov razglednic. Po cenah, ki so veljale na koncu akcije, so bile izrabljane glavne nagrade, so ocenile, da so bile vse nagrade letosnje akcije Podarim dobim vredne 1.100 milijonov dinarjev. Izjemno pomemben je prispevek PTT, ki je podarila poštino za okroglo 2,400.000 razglednic, in pokrovitelje akcije papirnice Djuro Salaj v Krškem, ki je poklonila papir za več denarja kot lani. Lani ga je bilo 829.541.359 dinarjev.

Pred štirimi leti, ko je Smučarska zveza organizirala akcijo, ki jo je podprlo tudi gospodarstvo, so načrtovali, da bodo prodali 20.000 razglednic. V letosnji akciji se je nabralo 2,083.327.000 dinarjev, kar je 60 odstotkov financiranja vseh načrtov za prihodnost našega smučanja. To hkrati pomeni, da je od letosnje akcije ostalo 2,51-krat več denarja kot lani. Lani ga je bilo 829.541.359 dinarjev.

V Podarim dobim se uspešno preprečajo navdušenje nad športnimi uspehi s podporo javnega obveščanja in naklonjenost gospodarstva in PTT. V prihodnje bo mogoče ohraniti akcijo tako uspešno, kot je zdaj le z velikimi napori organizatorjev in tudi z vlaganjem v nove razširjene oblike akcije Podarim dobim. S prodajo novoletnih voščilnic bodo začeli že novembra, akcijo Podarim dobim bodo poskusili razširiti med zdomec in izseljence, izkušnje pa so na voljo smučarskim zvezam v drugih republikah. Seveda, če želijo organizirati podobne, vendar samostojne akcije.

D. Humer

Državno prvenstvo jadralcev

Lesce, 18. maja — Jutri se bo začelo na leškem letališču 33. prvenstvo Jugoslavije v jadralnem letenju pod pokroviteljstvom Adria Airways iz Ljubljane. Jadralci bodo tekmovali za prehodni pokal zveznega sekretariata za ljudsko obrambo. Prvenstvo bo trajalo do 4. junija. Svečana otvoritev prvenstva bo v nedeljo, 22. maja, ob 10. uri na leškem letališču. J. K.

Podprtja in Tomazin zmagali

Pivka, 17. maja — Postojnski lokekstreli so organizirali državno prvenstvo v disciplini hunter in field. Med člani instinkтивno so bili najboljši Prelovec (Ankarjan) 798, Kranjc (Gornji Grad) 781 in Florjančič (Tolmin) 764, v prostem slogu pa Podržaj (Šenčur) 931, Rosa (Ankarjan) 928 in Oblak (Donat) 914. Med člancami je zmagal Podržajev (Šenčur), v disciplini compaud prosti slog pa Tomazin (Ikos Kranj) 935, kar je odličen rezultat, Klemen (Muta) 931 in Bavčar (Ankarjan) 852.

Javorniški veleslalom

Tržič, 13. maja — Športno društvo Lom je priredilo na planini Javorniški veleslalom, ki je namenjen krajanom v tistim, ki imajo "korenine" v Lomu. Prvega maja pa so priredili Prvomajske veleslalome.

Na Javorniškem veleslalomu je med cicibankami zmagala Saša Mihevc, med cicibani Borut Kavčič, med pionirkami Jolanda Kaštrun, med starejšimi članicami Katarina Markič, med starejšimi veteranimi Ludvik Soklič, med mlajšimi veteranji Jernej Meglič, med starejšimi člani Milan Rozman, med mlajšimi članicami Andreja Soklič in med mlajšimi člani Uroš Markič, ki je bil absolutno najhitrejši med vsemi smučarji.

Na Prvomajskem veleslalomu pa so zmagali Urška Perko med cicibankami, Andrej Jerman med cicibani, Simona Božnar med pionirkami, Izidor Jerman med pionirji, Ludvik Soklič med starejšimi veteranimi, Nada Rotar med starejšimi člancami, Jernej Meglič med mlajšimi veteranji, Milan Rozman med starejšimi člani, Andreja Soklič med mlajšimi članicami in Uroš Markič med mlajšimi člani.

J. Kikel

OD TEKME DO TEKME

Presenetljiva zmaga Nakla v gosteh — Triglav si je v prvi slovenski ligi z zmago 1 : 0 povečal možnosti za obstanek v ligi. V II. ligi nadaljuje Naklo z uspešnimi nastopi, saj je v gosteh premagal Slavijo z 1 : 0. Jesenčani pa so kljub dobrim igram v gosteh zgubili z vodilnim Stolom 2 : 4. Sava je igrala z Aluminijem neodločeno. Stol je prvi, Naklo je četrto, Jesenice pa desete. — D. Jošt

V kranjski ligi vodi Sava — Odigrano je bilo 19. kolo v kranjski članski nogometni ligi. Izidi: Visoko : Velesovo 4 : 3, Trboje : Podgorje 1 : 1, Kokrica : Podbrezje 1 : 1, Grintavec : Sava 1 : 5, Zarica : Mavčiče 2 : 1 in Hrastje : Preddvor 2 : 6. Vodi Sava z 32 točkami pred Primskom 31, Zarico 30, Mavčičami 28 itd. — D. Jošt

Končana škofjeloška namiznoteniška liga — Končana je zelo množična liga, kateri je sodelovalo 21 moških in pet ženskih ekip. V najkrajši ligi, ki skupini je zaradi boljše razlike v setih slavil LTH pred Polatom, Iskro I., Kondor I. itd. V B skupini je zmagal Tehnik pred Obrtnim združenjem in Termiku, v C skupini pa Karlovac pred Partizanom, LTH II itd. V ženski ligi je brez poraza zmagal ekipa Centra silepih pred Karlovcem, Jelševico itd. Liga kaže, da je v občini za namizni tenis veliko zanimanja. Z mladimi so začeli vaditi v Škofji Loki, Selški dolini in na Goščevu. Žal pa ta panoga dobi v občini le nekaj milijonov, kar je za množičnost in kakovost občutno premalo. — J. Starman

Račke v novem gnezdu

Spošna federalizacija organizirana v Jugoslaviji nima mogoča zaobiti tudi račne društine — novinarjev smučarjev. Na zadnjem jugoslovanskem srečanju na Brezovici (SAP Kosovo) smo racmani in račne sklenili, da ustavimo slovenske sekcije. Sklep smo uresničevali od 12. do 15. maja v Bovcu. Morda bi bilo bolje imenovati — zlasti po dogajanjih v Bovcu, to srečanje srečanje novinarjev športnikov, vendar ker smučanje ostaja najbolj povezovalni šport, ostajamo pri prvotni opredelitev: ski race.

Za srečanje na Bovcu lahko zapišemo več pohvalnih ugovovitev: samo smučarsko tekmovanje ni bilo najpomembnejši del srečanja (ob odsotnosti vsedržavnih šampionov Gorazda Šinika in Danice Dolenc smo jo Gorenjeni tudi bolj skromno odnesli), tudi ustanovitev slovenske sekcije je bila nujna formalnost (formalnosti pa se novinarjem vedno upirajo), pač pa je bila velika vrednost srečanja v družabnem smislu, srečanje zaradi novih poznanstev, prijateljstev ter srečanje v novem, mnogim premalo znanem okolju. S temi cilji je, po soglasnem mnenju vseh, srečanje izredno uspelo. Zacetile so se šarplaninske rane (posledice torture pokroviteljev in statirja ob zabavi le nekaterih), saj so nam gostitelji pripravili izredno pester program.

Prav občudovanja vredna je bila ponudba, ki je nastala kot redna turistična ponudba tega kraja z združevanjem moči turističnih delavcev in vsestranega športnega kluba v Bovcu. Novinarji smo okusili: smučanje na eni smučki (mono ski), turno smuko, ki so jo vodili gorski reševalci, jadranje s padalom iz vrha Kanina v dolino (skoraj 2000 metrov višinske razlike!), tenis, panoramski let s športnim letalom, vožnjo z gumenjakom po divji Soči ter vožnjo s kajakom po mirnejšem delu naše planinske lepotice (da kopanja v hotelskem bazenu in masaže k temu niti ne štejemo). Seveda je bila udeležba na naštetih aktivnostih odvisna tudi od srečne pri žrebanju, pogema (ne)udeležencev in potrebnih moči ter kondicije, vendar je vodja spusta po kanjonu Soče, ko se mu je v gumenjaku na razpenjenem ledenuzrmlju vodovje nabrala več kot polovica drščine — nekateri tudi brez zaščitnih oblik (teh je zmanjkalo) le s celado in rešilnim pasom, izjavil: »To so polnokrvni ljudje!«

Bili smo mokri... tekoči element je pač del račnega življenja. Prešernova Zdravljica je (z vsem dolžnim spoštovanjem) že naša himna! Hvala organizatorjem — kolegom iz Primorskih novic za to srečanje v naročju planin. Tak turizem resno bogati!

Poskusite tudi vi!

S. Ž.

Ekipno občinsko atletsko prvenstvo za st. pionirje</p

metalka

METALKA LJUBLJANA
TOZD TRIGLAV TRŽIČ n.solo.
Cesta na Loko 2, Tržič 64290

Objavlja proste delovne naloge in opravila:

1. VODENJE TEHNIČNEGA SEKTORJA

Pogoji: VII. oz. VI. stopnja izobrazbe strojne smeri, 3 oz. 5 let delovnih izkušenj
znanje nemškega ali angleškega jezika
sposobnost samostojnega odločanja
organizacijske sposobnosti
izpit HVT
dela in naloge s posebnimi pooblastili se združujejo za 4 leta.

Razpisni rok je 15 dni po objavi. Kandidati naj svoje vloge s priloženimi dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljijo v zaprti ovojnici na naslov: Metalka, TOZD Triglav, Tržič, Cesta na Loko 2, 64290 Tržič, s pripisom: komisiji za imenovanje delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi. Kandidati bodo o izidu obveščeni v roku 30 dni od datuma razpisa.

Podjetje za PTT promet Kranj
TOZD Telekomunikacije Kranj
Mirka Vadnova 13, Kranj

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

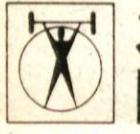
1. AVTOMEHANIČNIH DEL IN VOŽNJE TOVORNIH VOZIL (1 delavec)

2. DELA IN NALOGE S PODROČJA VZDRŽEVANJA IN GRADNJE TELEKOMUNIKACIJSKEGA OMREŽJA IN NAPRAV (ved delavcev)

Pogoji pod 1: končana IV. stopnja srednjega usmerjenega izobraževanja – smer avtomehanične stroke vozniki izpit C kategorije
1 leto delovnih izkušenj

Pogoji pod 2: končana III. ali IV. ali V. ali VI. stopnja usmerjenega izobraževanja elektro stroke – smer telekomunikacije (vzdrževalci, elektrikarji, tehniki, inženirji telekomunikacij)

S sprejetimi kandidati bomo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas. Poskusno delo traja 1 do 3 mesece, glede na stopnjo zahtevnosti. Kandidati naj vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev naslovijo na zgoraj navedeni naslov v roku 10 dni od objave razpisa. Kandidate bomo o izidu razpisa obvestili v 8 dneh po objavljeni izbiri.

Sava Kranj
industrija
gumijevih,
usnjenih
in kemičnih
izdelkov

Industrija gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov SAVA KRAJN TOZD GUMARSKI IZOBRAŽEVALNI CENTER razpisuje za šolsko leto 1988/89 ŠTIPENDIJE:

10 štipendij za poklic diplomirani inženir kemije ali kemijske tehnologije,

3 štipendije za poklic diplomirani inženir matematike

3 štipendije za poklic diplomirani inženir fizike

10 štipendij za poklic diplomirani inženir strojništva

2 štipendiji za poklic diplomirani inženir računalništva

5 štipendij za poklic diplomirani inženir elektrotehnike

5 štipendij za poklic diplomirani organizator dela, proizvodna usmeritev

2 štipendiji za poklic diplomirani organizator dela, računalniška usmeritev

5 štipendij za poklic diplomirani ekonomist

10 štipendij za poklic strojni tehnik

10 štipendij za poklic strojni tehnik

10 štipendij za poklic elektrotehnik – elektronik

5 štipendij za poklic elektrotehnik – energetik

20 štipendij za poklic naravoslovno – matematični tehnik

10 štipendij za poklic kemijski tehnik

5 štipendij za poklic ekonomski tehnik.

Vloge za štipendijo (obrazec SPN – 1, DZS 8, 40) je treba pričožiti:

– življenjepis z opisom socialnega stanja družine, poklica staršev, svojih aktivnosti na raznih interesnih področjih v soli in izven nje (priznanja na tekmovanjih) in morebitne želje po nadaljevanju študija,

– fotokopijo zadnjega šolskega spričevala (za srednješolce) oziroma potrdilo visokošolske organizacije o opravljenih izpitih, ki morajo vsebovati število predpisanih in že opravljenih izpitov – tudi v junijskem roku (za študente),

– potrdilo o premoženskem stanju in številu družinskih članov, ki živijo v skupnem gospodinjstvu,

– potrdilo o dohodkih staršev v preteklem koledarskem letu: navedeni morajo biti vsi dohodi družine, ki štejejo za dohodek po predpisih o prispevkih in davkih občanov; za starše – upokojence je treba priložiti odrezek nakazila za mesec december 1987.

Štipendije za naravoslovno – matematično tehnologijo so namenjene predvsem učencem 3. in 4. letnika, ki bodo nadaljevali šolanje na VII. stopnji zahtevnosti, praviloma v tehničnih usmeritvah; za štipendijo v navedeni usmeritvi pa lahko zahtesijo tudi tisti učenci 1. in 2. letnika, ki imajo nadpovprečni učni uspehi, aktivno sodelujejo v različnih dejavnostih v soli in izven nje, če so dosegali vidnejše rezultate in priznanja na raznih tekmovanjih znanja oziroma če so izbrani kot kandidati za podelitev štipendije za nadarjene učence.

Zadnje štipendije lahko zaprosi kandidat, katerega dohodek na družinskega člena ne presega povprečnega mesečnega dohodka na zaposlenega v SR Sloveniji, ugotovljenega za preteklo leto (271.063 din). Dovoljenega cenzusa ne bomo upoštevali v primeru manjšega števila prosilcev in pri kandidatih z nadpovprečnim učnim uspehom in nadpovprečnimi rezultati testiranja.

Višina štipendije je usklajena s Samoupravnim sporazumom o štipendiranju učencev in študentov v občini Kranj; štipendisti, ki se šolajo za deficitarne poklice, prejemajo dodatek za deficitarnost.

VLOGE s priloženimi dokumenti je treba poslati na naslov: SAVA KRAJN, industrija gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov, TOZD GUMARSKI IZOBRAŽEVALNI CENTER, Škofjeloška cesta 6, najkasneje do 30.6.1988.

metalka

UPRAVNI ORGANI IN STROKOVNE SLUŽBE OBČINE KRAJN

Objavlja prosta dela in naloge

V Komiteju za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve

1. SAMOSTOJNI SVETOVALEC ZA UREJANJE PROSTORA – SPECIALIST

Pogoji: visoka izobrazba VII/2 stopnje zahtevnosti FAGG – gradbene ali prometne smeri
5 let delovnih izkušenj
3 mesečno poskusno delo
specialistična znanja

2. SAMOSTOJNI SVETOVALEC – PRAVNIK

Pogoji: visoka izobrazba VII/1 stopnje zahtevnosti pravne smeri
5 let delovnih izkušenj
3 mesečno poskusno delo
strokovni izpit

V Upravi za družbene prihodke

3. UPRAWNI REFERENT ZA ODMERNO DAVKOV IN PRISPEKOV IZ GOSPODARSKIH IN POKLICNIH DEJAVNOSTI

Pogoji: višja izobrazba VI/1 stopnje zahtevnosti pravne ali upravne smeri
1 leto delovnih izkušenj
2 mesečno poskusno delo
strokovni izpit

V Komiteju za planiranje, gospodarstvo in družbene dejavnosti

4. SAMOSTOJNI SVETOVALEC ZA PLAN IN ANALIZE

Pogoji: visoka izobrazba VII/1 stopnje zahtevnosti ekonomike ali sociološke smeri
5 let delovnih izkušenj
3 mesečno poskusno delo
strokovni izpit

5. STROKOVNI SODELAVEC

Pogoji: visoka izobrazba VII/1 stopnje zahtevnosti ekonomike smeri
1 leto delovnih izkušenj
3 mesečno poskusno delo
strokovni izpit

6. UPRAWNI REFERENT ZA GOSPODARSTVO

Pogoji: višja izobrazba VI/1 stopnje zahtevnosti ekonomske, organizacijske, upravne ali pravne smeri
2 leti delovnih izkušenj
2 mesečno poskusno delo
strokovni izpit

V Sekretariatu za občo upravo

7. KURIR

Pogoji: strokovna izobrazba III. stopnje zahtevnosti administrativne smeri
6 mesecev delovnih izkušenj
1 mesečno poskusno delo

V Sekretariatu za notranje zadeve

8. KOMUNALNI REDAR

Pogoji: srednja izobrazba V. stopnje zahtevnosti prometne smeri
1 leto delovnih izkušenj
1 mesečno poskusno delo
strokovni izpit

V Sekretariatu za ljudsko obrambo

9. REFERENT I ZA MATERIALNO TEHNIČNE ZADEVE

Pogoji: srednja izobrazba V. stopnje zahtevnosti upravne, ekonomske ali komercialne smeri
1 leto delovnih izkušenj
1 mesečno poskusno delo
vozniško dovoljenje B kategorije
kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati tudi posebne pogoje po 4. členu odloka o delih in nalogah, ki so posebne pomene za SLO

Strokovni izpit za upravne organe in strokovne službe se lahko opravi v enem letu po namestitvi.

Za razpisana dela in naloge sklenemo delovno razmerje za nedoločen čas.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in opisom delovnih izkušenj naj kandidati pošljijo v 8 dneh na naslov: Občina Kranj, splošne službe, Kadrovska služba, Trg revolucije 1, Kranj.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

Iskra
ISKRA INDUSTRIJA ZA ELEKTRIČNA ORODJA KRAJN, p.o.

Savska loka 2
KRAJN

Za šolsko leto 1988/89 razpisujemo

8 štipendij za izobraževanje na IV. stopnji srednjega usmerjenega izobraževanja kovinarske in strojniške usmeritve

5 štipendij za izobraževanje na V. stopnji srednjega usmerjenega izobraževanja kovinarske in strojniške usmeritve

1 štipendijo za izobraževanje na VI. stopnji ekonomske usmeritve

2 štipendiji za izobraževanje na VI. stopnji strojniške usmeritve (tehnologija)

2 štipendiji za izobraževanje na VII. stopnji ekonomske usmeritve

3 štipendije za izobraževanje na VII. stopnji strojniške usmeritve

1 štipendijo za izobraževanje na VII. stopnji elektrotehnične usmeritve (avtomatika)

Če se po zaključenem izobraževanju želite pridružiti našemu 750 članskemu kolektivu nam do 15. julija 1988 pošljite na naslov Iskra Industrija za električna orodja Kranj, Splošno – kadrovska področje, Savska loka 2, 64000 Kranj:

– vlogo za uveljavljanje socialnovarstvenih pravic (obrazec DZS SPN – 1),

– potrdilo o vpisu v šolo,

– overjen prepis oz. fotokopijo zadnjega šolskega spričevala oz. potrdilo o opravljenih izpitih,

– potrdilo o dohodkih staršev v preteklem koledarskem letu (če so starši upokojenci, priložijo odrezek od pokojnine za decembra 1987),

– potrdilo o premoženskem stanju družine.

Iskra

ISKRA KIBERNETIKA
Industrija merilno – regulacijske
in stikalne tehnike, Kranj, n.solo.

TOZD MEHANIZACIJA LIPNICA objavlja prosta dela in loge

STROKOVNEGA SODELAVCA ZA RAZVOJ PROGRAMSKIH OPREME

Pogoji: visoka ali višja izobrazba računalniške ali ustrezne tehnične smeri, znanje programskega jezika C in assembler ter primerne delovne izkušnje

Ustreznemu strokovnjaku je na voljo družbeno stanovanje v Kropi.

Pisne prijave z opisom dosedanjega dela in dokazila o izobrazbi sprejema v 8 dneh od objave Kadrovska služba Iskra Kibernetike, Kranj, Savska loka 4.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh od sprejema sklepa na Komisiji za delovna razmerja.

SREDNJA ŠOLA ZA TRGOVINSKO DEJAVNOST KRAJN

Komisija za delovna razmerja

Razpisuje prosta

Obiščite Brniški gaj

V soboto, 21. maja, igra ansambel

SIBILA

V nedeljo, 22. maja, igra ansambel

BOUTIQUE

Obe prireditvi se pričneta ob 17. uri

Vabi Aerodrom Ljubljana – Brnik

Vstopnine ni!

CENTRAL KRAJN. gostinsko in trgovsko podjetje

HOTEL BOR GRAD HRIČ telef. 064-45080

KAM V NEDELJO?

V Preddvor k jezeru, kjer vam priporočamo

bogato in kakovostno ponudbo v hotelu BOR

kosila in razne posebnosti pri Štefanu in Miljanu v Grajski gostilni

Vsako nedeljo popoldan igra za prijetno razpoloženje na terasi ansambel LIPA

Za vsakogar v družini kaj zanimivega v Preddvoru!

GORENJSKI GLAS
VEČ KOT ČASOPIS

JELOVICA

AKCIJSKA PRODAJA
od 23.5. do 28.5.1988

PO ZELO UGODNIH CENAH

— OPUŠČENI
PROGRAM
STAVBNEGA POHIŠTVA— POŠKODOVANO
STAVBNO POHIŠTVO

V POSLOVALNICI ŠKOFJA LOKA, KIDRIČEVA 58

DELOVNI ČAS: vsak dan od 7. do 15. ure
sobota od 7. do 12. ure

ALPETOUR

TURISTIČNA AGENCIJA

POČITNICE V ISTRU (PORTOROŽ, PULA, MEDULIN)
PELJEŠKA RIVIERA, LETUJTE Z NAMI V MESTECU LOVIŠTE

POČITNICE ZA UPOKOJENCE V RABCU (UGODNO)

KRIŽARjenje OD ZADRA DO HVARA IN OD SPLITA DO DUBROVNIKA

ČEŠKI GRADOVI IN OGLED PRAGE, 6 DNI, ODH. 29.6.
(UGODNO)

RAVENNA – RIM – FIRENCE, 5 DNI, ODHOD 29.6.

VZHODNA NEMČIJA (DRESDEN, BERLIN, POTSDAM, ERFURT) S POSTANKOM V PRAGI IN MÜNCHNU, 8 DNI, ODH. 28.6.

INFORMACIJE IN PRIJAVE V ALPETOUROVIH TURISTIČNIH POSLOVALNICAH

STUDIO LIHNILA

Ul. Janka Pučija
3 (Planina III)
tel.: 34-523Akupunktura
Moksubustija
Akupresuraponedeljek,
sreda, petek
od 16. do 20 ure

Z metodo kitajske tradicionalne medicine in zelišči odpravljamo prekomerno telesno težo, nespečnost, nervozu, glavobol, težave v hrbenicah, sklepah, impotenco, odvajanje od kajenja...

Izvajamo učinkovito delno in celotno masažo telesa.

Crispy bogastvo celega zrnja

Crispy izdelki so povsem naravna zdrava hrana, ki vam jo ponujamo pod zaščitnim znakom NATURA.

Vsi Živilo proizvodi, ki nosijo zaščitni znak NATURA, so zanesljivo čisti plodovi narave, bogati na balastnih snoveh, vitaminih in mineralih.

Ker narava nudi najboljše, je nesmisel kaj dodajati ali odvzemati. Torej je v Crispy izdelkih prisotno bogastocelega zrnja.

Nauciti se začeti dan s Crispy izdelki, kateri z mlekom ali jogurtom energetsko povsem zadovoljujejo potrebovam organizma tako za umiske kot fizične delavce.

Tako kot se spreminja vse na svetu, se spreminja tudi prehrambene navade. Tisti, ki bodo prej dojeli, da je Crispy zdrava hrana novega stoletja, bodo zagotovo prej izbojevali zmage nad boleznimi današnjega časa.

Crispy izdelki niso namenjeni le zajtrkom, malicam in lahkim večerjam. Lahko jih dodajamo tudi glavnim obrokom ali pa jih griljamo kar tako, ker so dobri.

Izpraznjenih škatel ne zavrzite! V lističu, priloženem vsaki škatli, je nasvet, kako jih lahko koristno uporabite.

Živilo Ljubljana, TOZD Mlini

SERVISNO PODJETJE

Tavčarjeva 45

Delovna enota KLJUČAVNIČARSTVO.

Nudi hitro in kvalitetno izdelavo ali obnovo:

● OGRAJE (vrtne, balkonske)

● VRATA (vrtna, garažna, za industrijske objekte, kotlovnice)

● STOPNICE (s podesti, zavite in okrogle)

● CISTERNE za gorivo, BANJE

● Železne regale po naročilu

● Nadstrešnice ter kovinske konstrukcije prizidkov k stavbam po izdelanih projektih.

Za posamezne elemente vam lahko svetujemo izvedbo ter izdelamo skico in predračun.

Poklicite nas in ustregli vam bomo!
Tel.: 21-282 int. 5. Komercialna služba.

Obiščite nas v

gostišču ob Planšarskem jezeru

gostilni na Jezerskem vrhu

hotelu Kazina in Planinka

Prostori so primerni za srečanja, seminarje, kosila in večerje za skupine – bilard, kegljišče, trim kabinet.

Poskusite naše domače specialitete v enkratnem jezerskem okolju!

VEČER ZABAVE IN PLESA
NA KOPALIŠČU SORA V ŠKOFJI LOKI

21. maja od 18. ure dalje

igra ansambel BOUTIQUE

Kot gost nastopa plesna skupina KRIK

Vabi Alpetour Škofja Loka, DO mestni hoteli

IZBRALI SO ZA VAS

V MERKURJEVI prodajalni KAŠMAN v Škofji Loki na Mestnem trgu 7 imajo dobro izbiro raznega strojnega in ročnega orodja za hobi in obrt, orodje za delo na vrtu in polju, škopilnice, motorne in električne vrte kosiilnice, vodoinstalacijski material, material za centralno ogrevanje, razno orodje za obdelavo lesa in kovin, motorne žage in ves material za graditelje.

MALI OGLASI**tel.: 27-960****cesta JLA 16****APARATI STROJI**

Pralni STROJ gorenje, prodam. Tel.: 46-555

Prodam PRALNI STROJ candy 75. Zg. Duplje 80

Prodam točkovna varilna aparata in avto 126 P. Naslov v oglasnem oddelku. 7499

Prodam TRAKTOR pasquali, primeren za manjšo kmetijo. Tel.: 45-446, popoldan 7550

Prodam RAČUNALNIK ZX spectrum z vsemi pripomočki. Tel.: 51-428 7586

Prodam barvni TV gorenje, starejši letnik, z obnovljenim ekranom, cena ugodna. Zapuže 21, tel.: 73-160, ogled popoldan 7606

Prodajam 60 litrski KOMPRESOR, še nov, neuporabljen. Tel.: 81-112 7607

Prodam rabljen obračalnik za SENOV 2-pajk. Arnež, Preddvor 7 7646

Prodam ABA dvokasetnik z ločljivima zvočnikoma 2 x 50 W. Tel.: 60-365 7661

Prodam revolversko STRUŽNICO Pittler, vreteno fi 45. Tel.: 25-156 7667

Zelo ugodno prodam TV sprejemnik color, za 20.1. Grobelšek Marjan, Koroška 10, Lesce 7668

Pralni stroj ZOPPAS 514, ugodno prodam. Tel.: 38-712, popoldan 7691

Prodam malo rabljen OBRAČALNIK sip šempeter, manjši. C. Belo 6, Kranj 7699

Color TV gorenje, ekran 65 cm, z dajinskim upravljanjem. Marić Ivo, Frančkovo 43, Škofja Loka 7708

Prodam sipov vrtavkasti ZGRABLJALNIK VZ 280. Goriče 11, Golnik 7714

Prodam COMMODORE 128 D, tiskalnik MPS 803 in cca 100 disket. Sitar, Krize 20, Tržič 7722

Prodam STRUŽNICO metalac, staro eno leto. Tel.: 62-627 7727

Prodam nov OBRAČALNIK za seno sif 220-enosno prikolicu. Tel.: 75-976 7729

Prodam barvni TV grunding, ekran 67. Tel.: 74-386 7734

Prodam črno-belo TV gorenje, novejši tip, z anteno in sivalni STROJ veritas z manjšo okvaro. Obid, Gobovce 7, Podnart, tel.: 70-084 7745

Prodam cirkular za žaganje drv. Korički, Podlubnik 213, Škofja Loka 7769

Ugodno prodam novo LTH toploplotno črpalko VT-2 YU. Tel.: 61-580, int. 47 popoldan 7771

Prodam haublic 220. Poženik 34, Cerklje 7798

Prodam OBRAČALNIK pajk VO 4. Korencan, Podbrezje 54, Duplje 7815

Prodam črno-beli prenosni TV gorenje certing, ekran 32 cm, še v garanciji, za 35 SM in črno-beli TV gorenje, star 4 leta, za 25 SM, ekran 67 cm. Grigar, Preska 4, Tržič 7818

Prodam mizarsko hobi kombinirko, 7 operacij. Zupanova ul. 14, Šenčur 7826

Prodam pomivalni stroj candy. Tel.: 61-632, po 20. uri 7850

Prodam plitleni STROJ standart, na učim plesi. Tel.: 35-173, v petek popoldan, soboto dopoldan 7856

Prodam nov, še nerabiljen pralni STROJ gorenje in corting, rabljen ter UVIR lučko philips. Tel.: 37-261 7859

Prodam pralni STROJ, star 6 let, gorenje. Jankovič, V. Vlahovička 8, Kranj, tel.: 35-553 7873

Prodam rabljen pralni STROJ gorenje in kombiniran štedilnik. Tel.: 50-484, popoldan 7878

Prodam ČB TV gorenje in 80 litrski BOJLER. Bavdova 5, Stražišče 7880

Prodam nov parni čistilec Steamatic (micka). Tel.: 27-625 7889

Prodam enofazni varilni APARAT CO 2 fi 0,6 - 0,8 ter AVTORADIO MTC 4 x 25 W z zvočniki 50 W. Sp. Bela 7, tel.: 45-309 7896

Prodam PAJKA sip 2220 in traktorsko FREZO. Balantič, Hotemaže 63 7898

Prodam HI FI ONKYO quarz reciver 2 x 80 W, kasetofon gramofon in SONY compact disc. Tel.: 88-766, od 17. do 20. ure 7900

Prodam čelni NAKLADAČ za ferguso-nu. Tel.: 42-661 7901

Prodam enosno traktorsko PRIKOLICO, primerno za vsa dela. Naslov v oglasnem oddelku. 7913

Prodam črno-belo TV gorenje. Dolžan, Mlaška 55, Kranj 7919

Prodam PAJKA fahr. Tel.: 45-434 7943

Prodam pripravo za sitotisk- razvijanje filmov + barve. Benedičič, Galetova 12, Kokrica 7948

Prodam dve leti star šivalni STROJ ruža step. Tel.: 37-184 7949

Prodam traktorsko priklico Tehno-stroj. Tel.: 61-066 7953

Zaradi rušenja stare hiše prodamo vso notranjo opremo in ostali material. Tel.: 25-722 7910

VIKEND v Triglavskem parku in zazidljivo parcelo zamenjam za starejšo hišo v vrtom. Šifra: GORENJSKA 7832

V lepem kraju Poljanske doline, prodam obnovljeno hišo, primerno za v-kend, cena po dogovoru. Tel.: 68-751 7861

Prodam GRADBENI MATERIAL

Ugodno prodam betonske CEVI 100 x 15. Tel.: 27-014 7613

Prodam 700 kg belega CEMENTA. Pre-vodnik, Barbara 5, Škofja Loka 7617

Dobro ohranjena OKNA, prodam. Franc Merlak, Gregorčičeva 13, Kranj 7644

Ugodno prodam strešnik Kanjiža mediteran 222, 1100 kosov novega, 1100 kosov rabljenega. Dušan Balderman, Podlubnik 161, Škofja Loka, tel.: 62-992 7663

Betonske plošče 40 x 40, rabljene, prodam in rabljena okenska krila. Tel.: 80-000 7666

Prodam 6 kosov valovitega aluminija z streho dim. 3,50 m x 0,75 m. Čelhar, Jaka Platišče 11, Kranj, tel.: 34-667 7670

Prodam po 280.000 štiri nove sončne KOLEKTÖRJE, 280 kvad. m ladijskega poda na 14.000 kvad.m, 10 kosov klešč in letve za ostrešje, 50 kvad. m napušča po 9.000 din kvad. m, 2 kub. m 3 cm suhih smrekovih desk po 250.000 din, 500 kg apna 20 odstotkov ceneje. Tel.: 47-776 7682

Prodam prav košnjo travnika ter KRAVO pred telitvijo. Boštik, Zg. Brnik 17, tel.: 42-712 7642

Prodam obhajilno obleko. Tel.: 42-712 7643

Prodam fasadni krem PESEK in zemeljski kabel 4 x 35. Čebulj marjan, Voklo 85, Šenčur 7685

Prodam 70 kosov KRAJNICKOV. Ivan Nahtigal, Potocje 15, Predvor 7720

Ceneje prodam betonsko ŽELEZO fi 10 mm. Tel.: 78-055 7738

Prodam kombi PLOŠČE 5 cm, cena po dogovoru. Zg. Brnik 40/a, tel.: 42-708, po 15. uri 7741

Prodam rabljen ŠPIČAK, veliki format. Osterman, Luže 34, Šenčur 7762

Prodam 40 kvad. m smrekovega ladijskega poda- posušen in obdelan. Tel.: 66-178 7764

Prodam MIVKO. Ažman, Suha 5, pri Predsoljah 7781

Prodam 30 kvad. m pobjona. Tel.: 42-072 7802

Prodam suhe smrekove neobdelane deske za ladijski pod in napušč. Tel.: 70-440 7824

Prodam nova dvokrilna garažna VRA-TA brez stekla, 20 odstotkov ceneje. Čefarin, Ul. 1. avgusta 5, tel.: 25-461, int. 566, popoldan 7829

Prodam kompletno opaž za ploščo 10 x 11 m, konzolno dvigalo, 5 betonskih mrež 8/6 in 200 kosov silikatne opeke. Draksler, Gasilska 24, Šenčur 7860

Po ugodni ceni prodam cca 70 kvad. m fabrona. Habjan, Gabr 16, Škofja Loka 7863

Prodam suhe SMREKOVE OBLOGE (opaž), zelo primerne za oblaganje stropov in sten, šir. 5,7,9 cm. Dolžina po želi, od 1 do 4 m. Tel.: 84-103 7875

Prodam pogon, še nerabiljen pralni STROJ gorenje in corting, rabljen ter UVIR lučko philips. Tel.: 37-261 7859

Prodam pralni STROJ, star 6 let, gorenje. Jankovič, V. Vlahovička 8, Kranj, tel.: 35-553 7873

Prodam rabljen pralni STROJ gorenje in kombiniran štedilnik. Tel.: 50-484, popoldan 7878

Prodam nov, še nerabiljen pralni STROJ gorenje in corting, rabljen ter UVIR lučko philips. Tel.: 37-261 7859

Prodam pralni STROJ, star 6 let, gorenje. Jankovič, V. Vlahovička 8, Kranj, tel.: 35-553 7873

Prodam rabljen pralni STROJ gorenje in kombiniran štedilnik. Tel.: 50-484, popoldan 7878

Prodam ČB TV gorenje in 80 litrski BOJLER. Bavdova 5, Stražišče 7880

DEŽURNI VETERINARJI

OD 20.5. DO 27.5.:

Živinorejsko veterinarski zavod Gorenjske – Kranj, Iva Slavca 1, obvešča živinorejce na Gorenjskem, da sprejema na-ročila za vse veterinarske storitve vsak dan od 6. ure zjutraj do 22. ure zvečer na zavodu v Kranju oz. po telefonu št. 22-781 ali 25-779.

Naročila za veterinarske storitve oddajte do 8. ure zjutraj, za nujne obiske pa lahko ves dan.

Naročila v času nočnega dežurstva – od 22. ure zvečer do 6. ure zjutraj – pa sprejemajo:

ZA OBČINO KRANJ:

Dr. CAPUDER dipl. vet. Bogdan, Kranj, Kajuhova 23, tel.: 22-994

ZA OBČINO ŠKOFJA LOKA:

HABJAN dipl. vet. Janko, Žiri, Polje 1, tel.: 69-280

ZA OBČINO RADOVLJICA IN JESENICE:

PAVLIC dipl. vet. Franc, Zasip, Stagne 24, tel.: 77-639

ZA OBČINO TRŽIČ:

SAJEVIC dipl. vet. Borut, Naklo, V. Rejca 1, tel.: 47-063 ali 79-055

Prodam nov parni čistilec Steamatic (micka). Tel.: 27-625 7889

Prodam enofazni varilni APARAT CO 2 fi 0,6 - 0,8 ter AVTORADIO MTC 4 x 25 W z zvočniki 50 W. Sp. Bela 7, tel.: 45-309 7896

Prodam PAJKA sip 2220 in traktorsko FREZO. Balantič, Hotemaže 63 7898

Prodam HI FI ONKYO quarz reciver 2 x 80 W, kasetofon gramofon in SONY compact disc. Tel.: 88-766, od 17. do 20. ure 7900

Rabljen SALONITKO 60 x 60, prodam. Tel.: 34-686 7966

Prodam čelni NAKLADAČ za ferguso-nu. Tel.: 42-661 7901

Prodam enosno traktorsko PRIKOLICO, primerno za vsa dela. Naslov v oglasnem oddelku. 7913

Prodam črno-belo TV gorenje. Dolžan, Mlaška 55, Kranj 7919

Prodam PAJKA fahr. Tel.: 45-434 7943

Prodam pripravo za sitotisk- razvijanje filmov + barve. Benedičič, Galetova 12, Kokrica 7948

Prodam dve leti star šivalni STROJ ruža step. Tel.: 37-184 7949

Prodam traktorsko priklico Tehno-stroj. Tel.: 61-066 7953

Prodam plastificirano portugalsko PLUTO. Tel.: 83-727, popoldan

Prodam PASJO UTO, večjo. Tel.: 24-596 7948

Prodam GOZD v Vojvodin Borštu. Miha Naglič, C. na Brdo 22, Kranj, tel.: 38-337 7611

Prodam 1.5 kub. m hrastovih plorov 5 cm. Tel.: 68-650 7879

Prodam rabljeni OKNI 0,8 x 0,8 in 1 x 1,4, mahagonij vrata s podbojem, štedilnik gorenje, tri radiatorje in nekaj delov za BMW 316, letnik 1978. Tel.: 47-628, popoldan 7895

Vezana balkonska VRATA 80 x 220 in vezano okno 140 x 140, prodam. Tel.: 23-983 7955

Prodam čelni NAKLADAČ za ferguso-nu. Tel.: 42-661 790

Prodam dobro ohranjen, garažirano ŠKODA LS 120, letnik 1982. Tel.: 81-420, v večernih urah 7806

Prodam Z 750, letnik 1977. Tel.: 68-397 7812

Prodam ŠKODA 120 LS, letnik 1982, cena 350 SM. tel.: 75-248, po 20. uri 7913

Prodam Z 750, letnik 1984 ali menjam za Z 750, sledi Ješetova 1/a, Stražišče 7814

Prodam KOMBI ZASTAVA, letnik 1978, vozen, neregistriran in dvojni KASTAR. Tel.: 38-249 7815

Prodam Z 101, letnik 1975, registrirana v aprili 1989. Rakovec, Bašelj 17 7820

Prodam DIANO, dobro ohranjen, letnik 1979, Zoran Drobniak, Alpska c. 15, Bled 7822

Prodam zelo dobro ohranjen PEUGEOT 104, letnik 1978, prevoženih 47.000 km. Cerar Stane, Škrjančeve 8, Radomlje pri Domžalah 7827

Prodam Z 750, starejši letnik, obnovljen. Tel.: 74-448 7830

APN 6 in BT 50 ugodno prodam. Županova 1, Šenčur, tel.: 43-123 7833

26 P, prodam. Likar, Cankarjeva 50, Radovljica 7836

Prodam avto Z 101, starejši letnik. Urh, Suha 20, Kranj 7837

Prodam Z 750, dobro ohranjen, letnik 1984 decembr. Štefan Klemenc, Glinje 1, Cerknje 7839

TOMOS ATX 50, nov, z dodatno opremo 160 SM. prodam. Brane, Golnik 55 7844

126 P, letnik 1980, lepo vzdrževan, prodam. Ogled v soboto od 14. ure dalje. Šilovo Štucin, Sv. Duh 67, Škofja Loka 7845

TOMOS AVTOMATIK 3 ML, skoraj nov, ugodno prodam. Tel.: 24-127 7847

126 P, letnik 1982, prodam. Marjan Pelek, Visoko 4/b 7848

Ugodno prodam nov APN 6. Tel.: 50-898, po 14. uri 7854

Prodam R 4, letnik 1978. Tel.: 70-330 7855

R 4, starejši letnik, v voznom stanju, prodam. Tel.: 25-122, petek popoldan, sobota dopoldan 7857

Prodam WARTBURG, letnik 1977 in Z 750, letnik 1977. Partizanska pot 12, Kokrica, tel.: 23-884 7862

Prodam Z 101, letnik 1976, obnovljeno. Tel.: 47-235 7864

Prodam PEUGEOT 204, letnik 1975, celega ali po delih ter menjalnik, štarter, alternator za R 12. Sukobljevič, Dežmanova 4, Lesce 7865

Prodam SPAČEK, letnik 1974, registriran do maja 1989. Tel.: 57-001 7870

BMW motor R 25/2, letnik 1953, prodam. Tel.: 80-802 7871

Prodam ohraneno Z 101, letnik 1977. Markovič, Zlato polje 3/D 7883

Prodam SPAČKA po delih. Tel.: 66-602 7884

Prodam R 4, letnik 1979. Grubič, Zlato polje 3/D 7885

Prodam Z 101 po delih. Vrhunc, Selca 129, Selca, tel.: 66-486 7887

Ugodno prodam FIAT 850 in dvojni RADIOKASETOFON. Tupaliče 22/a, tel.: 45-422 7890

Prodam ŠKODO 105 L, letnik 1982. Tel.: 22-341 7891

Prodam ŠKODO 100, registrirano do marca 1989, cena po dogovoru. Sp. Bela 7, tel.: 45-309 7897

KADETT 1000 berlina, letnik 1976, prva registracija 1979, prodam. Tel.: 60-725 7899

VW 1303 S, letnik 1973, prodam. Tel.: (061) 612-541 7902

Prodam ASCONO 12 S, cena po dogovoru. Branko Uršič, Gabrk 15, Škofja Loka 7904

Prodam R 4 TL, letnik 1986. Sajovic, Nedeljska vas 9, Mlaka Kranj, tel.: 28-105 7906

Prodam Z 101, letnik 1979. Štalc, Kropa 41, tel.: 79-704 7908

Prodam OPEL ASCONA 1,6 CSR, prva reg. 1984. Tel.: 81-608 7909

Poceni prodam DIANO, letnik 1979, neregistrirano v voznom stanju. Tel.: 68-058, popoldan 7910

WARTBURG (43.000 km), ugodno prodam. Time Golob, Mlakarjeva 22, Šenčur, tel.: 41-157, popoldan 7912

Prodam WARTBURG, letnik 1982. Temtice 23, Golnik, tel.: 46-181 7914

Prodam JUGO 45, star 9 mesecev in motor BT 50, star 9 mesecev. Garibovič, Žlato, Alpska 5, Bled 7917

PEUGEOT dobro ohranjen, letnik 1973, prodam. Alojz Cesar, C. 1. maja 68, Jesenice 7918

BMW 1602, zelo dobro ohranjen in urejen, letnik 1976, ugodno prodam. Tel.: 41-124 7921

Prodam Z GTL 55, letnik 1983. Jerman, Kokrški log 4, Kranj, tel.: 26-132, popoldan 7924

Prodam Z 101, letnik 1975, vozno, neregistrirano. Nabernik, Kokrški log 13, Kranj 7925

Prodam Z 635 OM, kason 5 m. Žvan, Sp. Gorje 66 7926

Z 101 mediteran, letnik 1986, prodam. Sitar, Preddvor 38 7929

Prodam Z 101, letnik 1975, registriran do aprila 1989. Dvoršak, Finžgarjeva 10, Lesce 7930

Ugodno prodam osebni avto ŠKODA, letnik 1971, nevozen, celega ali po delem. Tel.: 68-046 7931

Prodam JUGO 55, letnik 1985, za 6,8 v soboto po 10. uri 7932

Prodam JUGO 1,1 GX, letnik 1988. Tel.: 61-861, int. 41 dopoldan in 68-388, od 15. do 17. ure 7933

Prodam Z 101 GTL 55, letnik 1983 decembra. Pepe Mukic, Kamna gorica 60 7940

MALI OGLASI, OSMRTNICE

VIDEOTEKA

NAJNOVEJŠI FILMI
TEL.: 36-770

ZAPOSLITVE

Pridružite se akviziterjem kozmetike. Zaželen lasten prevoz. Šifra: TUDI VIKENDI 7440
Kovinostrugarja ali kovinarja za delo na stružnih avtomatih, sprejemem. Šifra: AVTOMATI 7517
Dekle za 2-3 urno dnevno delo, urejajoč knjigovodstva na Bledu, potrebuješ. Tel.: 77-030 7634

Akviziterje za prodajo priročnikov po Gorenjski, iščemo. Honorar 35 odstotkov. Tel.: 85-459, popoldan 7639

Tako zaposlim mižarskega pomočnika, poskusna doba tri meseca, OD po dogovoru. Tel.: 41-098 7677

Zensko za čiščenje stanovanja enkrat tedensko, iščemo. Česena, Trojtarjeva 11, Kranj 7680

Tako zaposlim PKV in KV SLIKOPESKARJA. Tel.: 39-552 7687

Iščemo uspešnega akviziterja za vodne skupine. Šifra: KOZMETIKA 7703

Tako sprejemem dva mlada fanta za pričutiv v mižarski stroki. "Mizarstvo" Ovsenik Alojz, Kranj, Jezerska c. 108/C 7709

Zaposlimo KV KUHARJA ali kuharico, redno ali honorarno. Delovni čas od 16. do 22. ure, nedelje in ponedeljek prosto. Tel.: 24-134 7718

Redno zaposlim KV šiviljo, ki ima najmanj dve leti delovnih izkušenj, vse ostalo po dogovoru. Jožica Babič, Alpska 4, Lesce, tel.: 75-428 7723

Zaposlim tri akviziterjev iz vsaj enim letom prakte in starostjo od 30 do 40 let, resne, komunikativne, z lastnim prevozom. Artiki-domača zdralvna lekarna. Zasluge takoj delo popoldan in ob vikendih. Šifra: 32 ODSTOTKOV 7744

Iščemo sobarico in kuharico-mlačijo upokojenko. Tel.: 75-504 7789

Vzamem kakršnokoli delo na dom. Grubič, Zlato polje 3/D 7886

Če želite postati zastopnik za artikel, ki je pomemben za obstoj slovenskega naroda, poklici (064) 23-108, od 13. do 16. ure 7894

Gorenjski pozor! Pridružite se prodaji enkratne knjige sedanjosti in prihodnosti ENCIKLOPEDIJE SLOVENIJE. Prodaja zagotovljena. Vzemite si čas ob vikendih, ne bo vam žal. Tel.: 82-557, od 19. do 21. ure, vsak dan razen vikendov 7928

Družina išče upokojenko za dopoldanico (od 7.30 do 12. ure) pomoč pri gospodinjstvu. Ponudba velja od ponedeljka, 23. maja dalje do dajši čas, najmanj za dve leti. Plačilo 170.000 din. Resne ponudbe pričakujemo na tel.: 34-932, Planina, od 17. do 20. ure. 7934

Prodam trajnožarečo PEČ, ogrevanje 90 kvad. m. Tel.: 33-092, popoldan 7698

Poceni prodam francoško POSTELJO 160 x 180, trdeleno omaro, višine 180 in 5 delno omaro, primerna za dnevno sobo ali otroško, barvni TV iskra in selec. Žunič, Podlubnik 157, Škofja Loka 7669

Prodam kompletno in ohraneno kuhinjsko in hladilnikom in štedilnikom. Oglej, petek po 12. uri in soboto do 10. ure dopoldan. Tel.: 22-584 7922

Dobro ohranjen kavč in dva fotelja, prodam. tel.: 62-834 7935

Prodam koton sedežno garnituro z dvojnim ložiščem in dve fotelji, staro tri leta. Alojz Cimerman, J. Puharja 8, Kranj 7695

Prodam trajnožarečo PEČ, ogrevanje 90 kvad. m. Tel.: 33-092, popoldan 7698

Poceni prodam francoško POSTELJO 160 x 180, trdeleno omaro, višine 180 in 5 delno omaro, primerna za dnevno sobo ali otroško, barvni TV iskra in selec. Žunič, Podlubnik 157, Škofja Loka 7669

Prodam kompletno in ohraneno kuhinjsko in hladilnikom in štedilnikom. Oglej, petek po 12. uri in soboto do 10. ure dopoldan. Tel.: 22-584 7922

Dobro ohranjen kavč in dva fotelja, prodam. tel.: 62-834 7935

Prodam koton sedežno garnituro z dvojnim ložiščem in dve fotelji, staro dve leti za 80 SM. Tel.: 70-211 7936

Poceni prodam LTH SKIRNJO, 380 litrič. Sr. Bela 33, Preddvor 7942

Ugodno prodam novo kroglo kuhinjsko stilno mizo. Keršič, Snediceva 9, Kranica 7965

Našli smo PAPAGAJA NIMFO. Iščemo, da je javi na tel.: 23-809, od 19. ure dalje 7958

Prodam otroško POSTELJICO z jogijem. Tel.: 57-045 7916

Prodam kompletno in ohraneno kuhinjsko in hladilnikom in štedilnikom. Oglej, petek po 12. uri in soboto do 10. ure dopoldan. Tel.: 22-584 7922

Dobro ohranjen kavč in dva fotelja, prodam. tel.: 62-834 7935

Prodam koton sedežno garnituro z dvojnim ložiščem in dve fotelji, staro dve leti za 80 SM. Tel.: 70-211 7936

Poceni prodam LTH SKIRNJO, 380 litrič. Sr. Bela 33, Preddvor 7942

Ugodno prodam novo kroglo kuhinjsko stilno mizo. Keršič, Snediceva 9, Kranica 7965

Našli smo PAPAGAJA NIMFO. Iščemo, da je javi na tel.: 23-809, od 19. ure dalje 7958

Prodam otroško POSTELJICO z jogijem. Tel.: 57-045 7916

Prodam kompletno in ohraneno kuhinjsko in hladilnikom in štedilnikom. Oglej, petek po 12. uri in soboto do 10. ure dopoldan. Tel.: 22-584 7922

Dobro ohranjen kavč in dva fotelja, prodam. tel.: 62-834 7935

Prodam koton sedežno garnituro z dvojnim ložiščem in dve fotelji,

Z mladinskega posveta v Bohinju

Dve viziji socializma

»Bolj kot se zaostruje naša kriza, bolj postaja jasno, da imamo pri nas opraviti z dvema pogledoma na socializem« je poudaril na dvo-dnevni posvetu predsednikov in sekretarjev OK ZSMS, predsednik slovenskih komunistov Milan Kučan.

Milan Kučan se je v ponedeljku v popoldnevnem razgovoru z mladimi najprej dotaknil nedavno minule konference slovenskih komunistov, kjer je v kratki analizi njenih rezultatov posebno izpostavil, da je koferenca ob veliki enotnosti članov usmerila pogled naprej in dodal, da bi moral vsak del Jugoslavije najprej urediti zadeve pred dočim pragom.

Pozornost je vsekakor vzbudila tudi misel, kjer je Kučan rekel, da bolj kot se zaostruje jugoslovanska kriza, bolj jasno postaja, da imamo pri nas opraviti z dvema pogledoma na socializem. Slovenski komunisti so se okrog tega jasno izrazili, prav pa je, da si enako vprašanje postavijo tudi drugod v državi in seveda nanj tudi odgovorijo. Pomenovljeno rečeno imamo-pravka z "centralistično in optimistično" vizijo. Za slednje velja oznaka "slovenski model", kar pa slovenski komunisti niso ni-

kdar tako imenovali. Gre za razmišljanja o moderni federaciji, pomenu znanosti, inovativnosti... ki so prisotna tudi v drugih krajih Jugoslavije. Nikjer, tako tudi v nobeni naši republik, niso možne črnobele delitve, je svoje razmišljjanje zaključil predsednik slovenske ZK.

Kritični razmislek o našem današnjem stanju ne more biti kar tako označen kot protosocialistični, je bilo izhodišče, ki je v kasnejših besedah pripeljalo Kučana na razmišljjanje o našem gospodarstvu in zvezni vladi. Tu smo slišali, da bi morale nove tudi kredite najemati neposredno v kreditno sposobne delovne organizacije in ne država, ob viški stopnji inflacije pa je bilo rečeno, da je pri nas najhujša psihološka inflacija, ki bi morala biti najprej presežena.

Kje po Kučanovih besedah slovenski komunisti vidijo izhod iz krize? Najprej se je potrebno obrniti na razviti svet z objektiv-

nim pogledom na vse obstoječe tamkajšnje tokove, videti potem v tek krogu sebe in tudi na osnovi tega napraviti zbir potrebnih sprememb.

Če je kje moč govoriti o kontrarevoluciji potem je to povsod tam, kjer spravljajo samoupravljanje na nivo parole, je menil Kučan, se ob zaključku uvodnega razmišljanja vprašal: Ali bomo zdrali, ter ob tem menil, da je pot prava, če pa so pravi nosilci je potrebno presoditi.

V razpravi so se mladi med drugim dotaknili tudi odprtosti govorjenje in pisane besede pri nas ter novoustanovljene kmečke zvez.

Tako v uvodnem delu kot kasnejših razpravah mladih smo sicer slišali, da bi morale nove tudi kredite najemati neposredno v kreditno sposobne delovne organizacije in ne država, ob viški stopnji inflacije pa je bilo rečeno, da je pri nas najhujša psihološka inflacija, ki bi morala biti najprej presežena.

V. Bešter

Trgovine ob glavni blejski ulici se bodo junija in septembra zapirale uro prej

»Velikih sistemov« ni mogoče premakniti

Radovljica, 18. maja — Zbor radovljiske občinske skupštine so na seji v sredo v osrednji točki dnevnega reda obravnavali analizo o lanskih gospodarskih rezultatih in uresničevanje resolucije na tem področju. Točka je bila bolj ali manj formalnost, saj so analizo v zboru združenega dela, kjer smo pričakovali največ razpravljanje, sprejeli brez ene same pripombe. Presenetljivo? Niti ne! Delegatom se ni zdele vredno razpravljati o »polpreteki zgodovini« pa tudi analiza je bila dokaj dobro pripravljena. Domnevamo pa, da bi bilo tudi v delegatskih kloplah življenje, če bi delegati dobili na mizo podatke o letošnjih četrletnih rezultatih, ki so tudi v radovljiski občini zaskrbljajoči.

Sicer pa je bil na seji v sredo najtrši »oreh« odloč na poslovnem času v turistični sezoni na območju Bleda, Bohinja in Radovljice. Izvršni svet je namreč prisluhnih trgovcem, ki so že dlje časa dokazovali, da v junijskih in septembrskih dneh prodajo med 20. in 21. ure zelo malo in da so izdatki v tem času večji od zasluga. S tem so soglašali tudi delegati, kar pomeni, da se bo 29 trgovin in turističnih agencij na Cesti svobode in delu Ljubljanske ceste lahko junija in septembra zapiralo že ob osmih oz. uro prej kot lani. V glavnih turističnih sezoni bo poslovni čas ostal nespremenjen: trgovine se bodo smele zapreti šele ob devetih zvezcer. Ker se je že večkrat primerilo, da je bilo ob

praznikih na Bledu veliko (tujih) gostov, trgovine pa so bile zaprte, so poslovni časi, ki velja za turistično sezono in za čas večjih prireditev, razširili še na praznične dni. (Ta poteza je po eni strani vredna pohvale, pa drugi pa tudi graje, saj poslovnosti ni mogoče predpisati.)

Sekcija gostincev Obrtnega združenja Radovljica se ni strinjala s tem, da morajo biti gostinski lokal med turistično sezono od 1. junija do 30. septembra odprt vse dni v tednu in so zato predlagali, da bi zasebne gostince izvzeli iz odloka, češ da bi jim to povzročalo probleme — dodatno zaposljanje za dva meseca, spoštovanje zakona o delovnih razmerjih... Po ukslavjanju so delegati sprejeli kompromisno rešitev, naj bi »omejitev« vsej le za višek sezone, od 1. junija do 31. avgusta. Pričomba krajevne skupnosti Bohinjska Bistrica, naj bi bila banka ob nedeljah in prazničnih odprt popoldne, bencinska črpalka pa ves dan, ni bila upoštevana - preprosto zato ne, ker občinska vladne more prisiliti »velikih sistemov« (pošte, banke, črpalk) k drugačnemu ravnanju. Kranjska skupnost Bled je dosegla, da bodo v nedeljah popoldne na Bledu odprt tudi kiosk, podobno pa je uspelo tudi Bohinjski Bistrici za tri trgovine — v Ukanci, Ribčevem lazu in v Bohinjski Bistrici.

C. Zaplotnik

Pregled prireditev v mesecu mladosti na Gorenjskem

Zabave in razgovori

Ža tradicionalno so tudi letos pripravili v posameznih gorenjskih občinah različne prireditve, ki bodo ob sprejemih pionirjev v ZSMS in podelitev raznih priznanj poskušale mladim ponuditi sprostev in zabavo, tistim zahtevnejšim pa okrogle mize in klepet.

Preden napovemo posamezne prireditve bi vseeno veljalo zapisati misel, ki še zdaleč ni nova pa vedno znova izginja v pozaboto. Ob najrazličnejših prireditvah, tudi v letošnjem maju že vnaprej velja reči: zakaj samo v tem mesecu, koledarsko leto mendaše vedno poznava, vsaj pri nas, dvanaest mesecov. Kakšna je količina tovrstnih prireditv v pred in pomajskih mesecih? Zakaj je posamezne prostore moč najeti samo v dneh mladosti, najti ustrezne finance in razumevanje vseh pristojnih... Teh in podobnih vprašanj bi lahko našeli še celo vrsto pa se bojimo, da vse skupaj nima pravega pomena. Pa bi po našem mnenju v analizi majskih prireditv odgovorni morali spregovoriti tudi o tem, čeravno se dobro zavedamo, da se prieleže vsaj nekaj dni na leto ne misliti na to, od kod izbrskati denar, za tovrstne akcije se ponavadi vedno najde. Se mora...

SKOFJA LOKA:

- danes, 20. maja, pripravljajo po-hod v počastitev 43 letnice pohoda članov medvojnje pionirskega odreda "Ratitovec" iz Železnikov v Cerkno, kjer bo ob 11.30 osrednja spominska slovesnost, na kateri bo govoril sekretar RK ZSM Slovenije Daniel Božič.

- jutri, 21. maja, se bo ob 8. uri pričel v športni dvorani Poden turnir v kegljanju, zvečer pa ob 18. uri pripravljajo na grajskem

vrtu ples s skupino 12. nasprotno, vse skupaj obogateno z videom, plesno skupino...

- v Žireh pa bo na dan od 10. ure naprej na igrišču Partizana turnir v košarki

- 24. in 25. maja bodo ob 8.30 in 9.30 video projekcije risank za najmlajše v dvorani Loškega održa...

- 22. maja pripravljajo na igrišču v Železnikih ob 9. uri turnir v nogometu

- 28. maja bo v Železnikih spet nogomet, tokrat tekma med mladincami tamkajšnje Iskre in poznano ekipo Fotografe M

KRANJ:

O kranjskih prireditvah, združenih pod naslovom "Teden mladih Kranja" smo obširno poročali že v prejšnji, torkovi številki, zato tokrat samo izbor najzanimivejših akcij:

- danes, 20. maja, ob 16. uri, na Titovem trgu pripravljajo javno tribuno na kateri bo predstavljen Alternativni program zvezde mladinskih organizacij in gibanj, med mnogimi bolj poznanimi: "Janšin program".

- samo uro kasneje pripravljajo občinski center klubov OZN akcijo, ki spominja na Tek po ulicah Kranja izpred dveh let - tokrat vabijo k sodelovanju kole-

nim pogledom na vse obstoječe tamkajšnje tokove, videti potem v tek krogu sebe in tudi na osnovi tega napraviti zbir potrebnih sprememb.

Ukrepe Zveznega izvršnega sveta, ki naj bi bili 15. maja stopili v veljavno, so kar malce s strahom pričakovali tudi trgovci, kajti vedeli so, da bo v prodajalnah v dneh, ko bodo plače, huda gneča. Kot je bilo slutti, so ljudje precej planili po jedilnem olju, sladkorju in pralnih praških, dobro pa so prodajali tudi trgovci s pohištvo, konfekcijo, z gradbenim materialom, beli tehniko, skratak vsi tisti, ki so prodajali na kredit. Nekateri poslovodje pa ugotavljajo, da takšnega navala niti ni bilo, kajti pri ljudeh ni več denarja, kot ga je bilo nekoč in bolj jih skrbi kako se bo prodajalo v bo-dode, ko ne bodo pričakovali »ukrepov«.

Dušan Fern, Kranj: »Pri nas doma se nismo posebej zalagali, kajti Živila imajo svoj rok uporabe in je vse skupaj brez smisla. Večja škoda je, da se ti pokvarijo, kot če jih kakšen dinar več plačaš kasneje.«

Milka Bobnar, Cerklje na Gorenjskem: »Vedno je več vpitja, kot pa se potem res podraži. Dve gumi za avto sva kupila z možem, to je bilo pa tudi vse. Za dva človeka pa zalog z živili tudi ni vredno delati. Je pa tako, če kupiš eno, ti pa za drugo zmanjka.«

Majda Novak, blagajnčarka Živila, Zato polje: »Pri nas imamo vsega blaga dovolj, od olja do pralnih praškov. Od sredede do sobote je bila res gneča, toda police smo sproti polnili. Zdaj, ko so ljudje izvedeli za odloženje ukrepa, se je v trgovini kar precej umirilo.«

Tatjana Lušina, prodajalka v Nami Škofo Loka: »Hujski naval je bil na živila, na konfekcijskem oddelku se pa ni toliko poznalo, razen v soboto, ko smo kar dobro prodajali oblačila za poletje.«

Bojana Sodnik, Kranj: »Prav nobenih zalog nismo delali te dni, vsak dan nabavim le tisto, kar potrebujemo. Evforija nakupov pred ukrepi nas ni zgrabilo.«

Slavi Krajnik, prodajalka v Merkurjevi prodajalni Barve-laki v Škofji Luki: »Dobro smo prodajali te dni, ljudje so na veliko kupovali lesole, jupole, lepilo za keramične ploščice, razne lake za les, kovino. Zdaj, ko so ukrepi preloženi, se je vse umirilo.«

Vida Oman, Kranj: »Ni-koli nisem delala zalog: ko je bila še družina, nisem mogla, zdaj ko je pokojnina, pa spet ne. Še sreča, da si obleke šivam sama.«

Joži Jenko, poslovodkinja Živil v Globusu: »Pri nas je bilo le za pratek večje povpraševanje kot druge dni, vendar je zdaj spet v policah. V petek se je trgovina res precej spraznila, vendar zmanjkalno ni ničesar. Pri nas ne vozijo z avtom ven, tu se kupuje bolj za sproti. Velike količine ljudje kupujejo na deželi, kjer se ne vidi...«

Erika Bjedović, prodajalka v ONA-ON v Kranju: »Pri nas se dokaj ugodno kupuje na kredite in prav zaradi tega se je te dni pri prodaji še bolj pozna-lo. Dobro smo prodajali kostime, oblike, hlače, moških majic je celo zmanjkalno. Vendar smo police sproti polnili.«

Mateja Plaznik, poslovodkinja diskonta Živila Kranj: »Kupci so te dni dobesedno spraznili trgovine, zato ne kupujemo na kredite in prav zaradi tega se je vse zmanjkalno. Vendar smo police sproti polnili.«

Vlasta Tratnik, salon pohištva Murka Lesce: »Te dni se je vse pohištvo dobro prodajalo, kajti kreditni pogoji so ugodni, manjkalno je le vrtni garnitur in izdelkov firm, ki veliko izvajajo.«

Slavka Rant, poslovodkinja samopostežne trgovine ABC Loka pri Železniški postaji: »Razen pratek, ki pa nima dovolj, od olja do pralnih praškov pri nas ni ničesar zmanjkalno. Najhujje je bilo v petek, po plačah. Vendar se že močno opaža slabša plačilna moč, na policah ostajajo keksi, čokolada, radenske, brezalkoholne pišace. Nima-mo rade takih »rukarjev«, da potem ves mesec prodajamo le kruh in mleko.«

Poletni tabor

V kranjskem centru za idejnopolitično usposabljanje in marksistično izobraževanje pri OK ZSMS, pripravljajo koncem junija privlačno akcijo, ki so jo poimenovali »poletni tabor«. V Banjalolah pri Puli so v bungalovih rezervirali prostor, ki ga bodo zapolnili mladi udeleženci in ob tem pripravili tudi raznovrstni program. Ob vseh morskih užitkih bodo organizirane glassbena, gledališka, računalniška, psihanalitska, in video delavnica. Organizator pa s tem ni zaprl vrat, saj objavlja prilagoditev programa glede na interes prisotnih. V tem okviru gre tudi naslopu jemelj celotni dnevni urnik, ki na določen način izhaja iz pred časom izpeljanega poletnega tabora na Jezerskem. Uspešni rezultati so ob razširitvi in popoštivi programa pripravljeni do nove akcije, o kateri je vsem zainteresiranim za konkretno informacije na razpolago kranjska OK ZSMS.

Cena letošnjega tabora na morju bo po zagotovilu organizatorja minimalna, rok za prijave pa poteče koncem maja.

V. B.

XXI. festival dela mladih Jugoslavije

Preko 2500 udeležencev

Maribor, 20. maja — Danes se v Mariboru pričenja ena letošnjih osrednjih jugoslovenskih prireditav v mesecu mladosti, ki bo v svojem programu tri dni združila preko 2400 mladih tekmovalcev in spremjevalcev ter preko 1500 gostov in novinarjev iz cele države.

Tradicionalni Festival dela mladih Jugoslavije bo tokrat v Mariboru gostil 2000 mladih, ki bodo svoja znanja preizkusili v 44 poklicih in 12 strokah. V ta namen bodo tekmovalci na razpolago številne šolske učilnice in delavnice v posameznih mariborskih delovnih organizacijah.

Ob tem so organizatorji pripravili tudi vrsto spremjevalnih prireditav — Okrogli mizi na temo: Festival dela mladih in njegove perspektive ter Kaj je skupnega v izobraževalnem sistemu v Jugoslaviji. V času festivala bo pričela s poskusnim oddajanjem mariborskog redakcija Radia študent, preko TV sistema Rotovž v Tabor pa boste sledili tudi posebni mladinski televizijski program.

Preko celega dne bodo prisotni na stojnicah predstavniki novih družbenih gibanj, v večernih urah pa bo za obiskovalce festivala in same prebivalce Maribora pripravljenih celo vrsta kulturnih prireditav — koncertov (Bajaga, Martin Krpan, Lačni Franz...), gledaliških predstav, razstav ipd.</